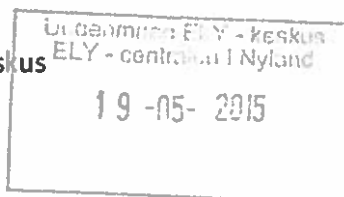

MIELIPIIDE NRO 1

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki

MIELIPIIDE
18.5.2015

ESPOON KULMAKORPI 1 KALLIOLOUHINNAN JA MURSKAUS -HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS

Uudistan aluksi sen, mitä arviointiohjelmasta antamassani mielipiteessä esitin. Ihmettelen, ettei arviointiselostukseen ole saatu asiallista karttaa asuin- ja lomarakennusten sijainnista kuten edellisessä mielipiteessäni esitin. Suuri puute on myös, etteivät arviointiselostuksen laatijat ole selvittäneet pääkaupunkiseudun kiviainesmarkkinoita. On täysin epärealistista esittää vaihtoehtoa 1, mikä edellyttäisi vuosittain yli miljoonan kiviainestonnin myyntiä, vaikka kysyntää ei ole. Esim. Rudus lomautti koko murskaamoväkönsä Kulmakorvessa talvella -15, kun valmiita murskeita oli varastot täynnä. Selostuksessa ei otettu mitään kantaa edellisen mielipiteeni ao. seikkoihin.

Ainakin ELY-keskuksen edustajan olisi syytä käydä tutustumassa kiviainesten myyntitilanteeseen Kulmakorvessa ja tiedustella miksei Rudus louhi lupansa mukaista 890 000 k-m³/a määrää, vaikka Espoon kaupungin vastaanottamat ylijäämämaat uhkaavat peittää kohta koko Ruduksen murskaamon. Yksinkertaistaen voi todeta, että Rudus varmasti louhisi kaikki luvitetut kalliomäärät, mikäli näille kiviaineksille löytyisi markkinoita.

Rudus esitti lausunnossaan neljättä vaihtoehtoa, jossa louhe vietäisiin muualle murskattavaksi. Ensimmäiseksi Rudus tietenkin esittää omaa Kulmakorven murskaamoa ja myös muita pääkaupunkiseudun murskaamoja, joihin louhe voidaan Ruduksen mukaan kustannustehokkaasti kuljettaa. Ruduksen ehdotukset ovat kestävämpiä seuraavista syistä:

- Kulmakorven murskaamo on pölyävä ja meluava ympäristöä häiritsevä laitos, joten ylimääräisiä louheita ala-arvoisella laitoksella ei tule murskata.
- Kulmakorven louhinnat ovat jo nyt aikataulullisesti jäljessä, joten Ruduksen esitys lopettaisi pian alueella ylijäämämaiden vastaanoton.
- Louheen kuljetus on noin 2 kertaa kalliimpaa kuin valmiiden tuotteiden kuljettaminen kasettirekoilla – tämä kustannustehokkuudesta.

Espeen kaupunginhallitus
PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI

ASIA: Mustanpurontien vesihuolto

Veera Ruoho ja 22 muuta valtuutettua tekivät valtuustoaloitteen Mustanpurontien vesihuoltoasian pikaisesta ratkaisemisesta. Kaupunginhallitus teki kuitenkin 27.4.2015 § 159 kielteisen ratkaisun valtuustoaloitteeseen ja valtuusto käsittelee tältä pohjalta aloitetta.

Kaupunginhallitukselta puuttui kuitenkin oleelliset tiedot ratkaisua tehdessään.

Mustanpurontie on Pohjois-Euroopan suurimman jätehuoltoalueen välittömässä läheisyydessä. Kulmakorven entiseen maankaatopaikkaan on sijoitettu myös kivihiilen polton tuhkia, joista liuenneita aineita (sulfaatti, kloridi, metallit) on voinut kulkeutua pohjavesiin (kts. Kulmakorpi 1. Louhinnan YVA). Tiettävästi arinatuhkia on ajettu noin 160 000 tonnia ja ne ovat laajasti yhteydessä pohjavesiin.

Samanaikaisesti Rudus Oy on louhinut vieressä ylisuurilla louhintaräjättyksillä, joista tietoja muutamista:

24.7.2013	30 701 k-m ³
26.11.2013	32 900 k-m ³
22.1.2014	26 690 k-m ³
7.2.2014	29 607 k-m ³
16.3.2015	71 762 k-m ³

Kysymys on kerralla räjäytetyistä kalliomääristä. Vertailua antanee vireillä oleva Kulmakorpi 1. YVA, jossa suurimmaksi louhintamääräksi mainitaan 5000 k-m³. Ruduksen louhintamäärät ovat tähän nähden aivan eri luokkaa.

Jos ja kun joku käy tutustumassa Ruduksen louhimoon, niin on helppo havaita, että kallio on ylhäältä alas asti hyvin ruhjeista. Vaaka- ja pystylustoja on vierä vieressä. Kun ruhjeista kalliota louhitaan moninkertaisesti ylisuurin räjäytyksin, niin ei ole epäilystäkään ettei tällä olisi vaikutusta Mustanpurontien kaivovesien pilaantumiseen. Kuvaavaa on, että räjäytettäessä kallio silpoutuu kuten tunnelilouhinnoissa, pieniksi palasiksi, vaikka reikäväli on jopa 4 metriä. Tämä johtuu tietenkin kallion laajasta vaaka- ja pystylustaisuudesta.

Kulmakorpi 1. YVA:ssa todetaan mm. *”On olemassa riski, että louhintatärinä voi aiheuttaa ongelmia alueen porakaivoissa. Tärinä voi laukaista kalliosta jo olemassa olevia jännitystiljoja, jolloin kaivoa ympäröivään kallioon voi syntyä pintavettä johtavia halkeamia..... Epävarmuutta aiheuttaa myös mahdollisesta liian suuresta samanaikaisesta räjähdysainemäärästä.....”* Edellä oleva YVA –konsultti Ramboll Finland Oy:n tekstissä osoitetut uhkakuvat ovat realisoituneet Mustanpurontien kaivojen osalta.

Kaivovesien pilaantumisen lisäksi ylisuuret räjäytykset aiheuttavat asukkaissa voimakkaita pelkotiloja sekä vaurioittavat rakennuksia. Oheisena seuraa yhdeksän Mustanpurontien kiinteistön omistajan kommenttia kesäkuulta 2010 eli lähes viisi vuotta sitten. Kommentit ovat lohdutonta kerrottavaa ja erityisenä haittana on ollut liian voimakkaat räjäytykset. Mitään parannusta tilanteeseen ei ole kuitenkaan tapahtunut, päinvastoin, kerralla räjäytettäviä latauksia on entisestään suurennettu.

Rudus louhii Espoon kaupungin mailla, kaupungin ja Rudus Oy:n tekemän sopimuksen perusteella. Maanomistajan, Espoon kaupungin, olisi tullut huolehtia siitä, että louhintatyöt tehdään ympäristöä kunnioittaen asiallisen kokoisin räjäytyksin. Kun näin ei ole tehty ja Mustanpurontien asukkaiden kaivovedet ovat laajasti saastuneet, niin Espoon kaupunginhallituksen tulee pikaisesti ryhtyä toimenpiteisiin Mustanpurontien vesihuollon järjestämiseksi.

Espoossa 18.5.2015

Liitteet:

Otteita Espoon Kulmakorpi 1 kallioulouhinnan ja murskauksen YVA-menettely,
Ympäristövaikutusten arviointiselostus huhtikuu 2015

5 klp räjäytyssuunnitelmia Kulmakorven louhinnoista

9 kpl Mustanpurontien asukkaiden kommentteja kesäkuulta 2010

Tiedoksi:

Uudenmaan ELY-keskus, ylitarkastaja Marjo Vuola PL 36, 00521 Helsinki

Espoon kaupunki, ympäristötarkastaja Harri Anttila PL 1, 02070 Espoon kaupunki

ESPOON KULMAKORPI I KALLIOLOUHHINNAN JA MURSKAUKSEN YVA-MENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

HUHTIKUU 2015

RAMBOLL

Ympäristössä on asutusta, jonka herkkyys tärinälle on kohtalainen. Muutoksen suuruuden sekä vaihtoehtojen 1 että 1A osalta voidaan arvioida olevan kohtalainen negatiivinen. Tällöin vaikutuksen merkittävyys on kohtalainen negatiivinen.

On olemassa riski, että louhintatärinä voi aiheuttaa ongelmia alueen porakaivoissa. Tärinä voi laukaista kalliossa jo olemassa olevia jännitystiloja, jolloin kaivoa ympäröivään kallioon voi syntyä pintavettä johtavia halkeamia tai mahdollisista kaivon seinämien kalliora-pautumista voi varista kiviainesta kaivoveteen.

10.7. Haitallisten vaikutusten lieventäminen

Haitallista tärinää voidaan lieventää oikealla työn suorituksella ja suunnittelulla. Tärinän pienentämiseksi voidaan joko pienentää reikäpanoksia tai suunnitella sytytys niin, että momentaaninen räjähdysainemäärä on mahdollisimman pieni. Yleensä käytetään molempia menetelyjä samanaikaisesti. Louhintasuunnan ja räjäytysaineen sekä murskausmenetelmän valinnalla voidaan lieventää tärinän tasoa.

Tärinän häiritsevyyttä voidaan merkittävästi vähentää tärinää aiheuttavien toimintojen, erityisesti räjäytysten, sijoittamisella päiväsaikaan klo 8–16. Ilta-aikaan havaittava tärinä häiritsee ihmisiä merkittävästi enemmän kuin päiväsaikainen tärinä, jolloin valtaosa asukkaista on joko poissa kotoa tai muuten aktiivisesti liikkeessä.

Kiviainesten kuljetusten liikenteestä syntyvä tärinä on sitä suurempaa, mitä nopeammin ajoneuvot ajavat, mitä painavampi kuorma on ja mitä huonokuntoisempi ajorata on. Verrattuna louhinnasta aiheutuvaan tärinään liikenteestä aiheutuva tärinähalta on kuitenkin yleensä hyvin pientä. Työmaaliikenteestä johtuvaa tärinää voidaan pienentää tekemällä kulkuväylät tasaisiksi ja kantaviksi sekä rajoittamalla ajoneuvojen nopeuksia.

10.8. Epävarmuustekijät

Tarkastelualueella rakennusten ja rakenteiden rakenteellisten vaurioiden osalta suurimman riskin muodostavat tärinän erilainen johtuminen eri maaperätyypeissä ja erityyppisten rakennusten toisistaan eroava reagointi tärinään. Molempia riskejä voidaan pienentää tekemällä rakennuksissa tarkkailumittauksia tärinän osalta.

Epävarmuutta aiheutuu myös mahdollisesta liian suuresta samanaikaisesta räjähdysainemäärästä tai puutteellisista tarkkailumittauksista.

Tarkkailumittauksia on syytä tehdä etenkin toiminnan alkuvaiheessa maaperältään ja rakenteiltaan erityyppisissä kohteissa, eri etäisyyksillä ja eri ilmansuunnilla louhinta-alueelta. Mittauksia tulee tehdä valikoiduista lähialueen rakennuksista toimintaa aloitettaessa tai louhintatapaa oleellisesti muutettaessa. Mittauksilla varmistetaan, ettei louhinnassa käytetä ylisuuria momentaanisia tai kokonaisräjähdysainemääriä.

Lähialueen talot suositellaan katselmoitavaksi ennen toiminnan aloittamista. Katselmoitavaksi esitetään kaikki alle 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat asuinrakennukset. Lisäksi katselmoidaan ne yli 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta sijaitsevat rakennukset, joissa tehdään tärinän tarkkailumittauksia.

10.9. Johtopäätökset

Vaihtoehtojen 1 ja 1A tärinävaikutukset ovat samansuuruiset.

Molemmissa vaihtoehdoissa vaikutuksen merkittävyysdeksi arvioidaan kohtuullinen negatiivinen.

Taulukko 14. Vaihtoehtojen vertailu arvioitujen vaikutusten merkittävyyden avulla.

Vaikutusten merkittävyys	negatiivinen		ei muutosta		positiivinen				
	erittäin suuri	suuri	kohtalainen	vähäinen	ei vaikutusta	vähäinen	kohtalainen	suuri	erittäin suuri
vaikutukset	VED		VE 1		VE 1A				
tärinään	ei vaikutusta		negatiivinen / kohtalainen		negatiivinen / kohtalainen				

12.3. Vaikutusmekanismit

Kiviaineksen oton seurauksena maanpinnan taso ja topografia muuttuvat. Lisäksi louhinta-alueella olevat pintamaat poistetaan ja varastoidaan alueen reunoille ja osittain ne kuljetetaan pois maankaatopaikalle. Niin kauan kuin poistettavat pintamaa-ainekset ovat puhtaita, niiden siirtämisellä tai varastoinnilla ei aiheuteta vaaraa ympäristölle. Louhinnan ja maaperän poiston vaikutukset maa- ja kallioperään ovat ainoastaan paikalliset eikä vaikutuksia louhittavan alueen ympärivään kallio- tai maaperään muodostu. Näin ollen yhteysvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ei myöskään muodostu maa- ja kallioperävaikutusten osalta.

Kulmakorven alueella, hankealueen eteläpuolella, on aiemmissa tutkimuksissa todettu olevan ruhjeita, joissa esiintyy paikoin paksuja (jopa 20m) ja hyvin pehmeitä sekä vesipitoisia turve- ja savikerrostumia. Kyseiset kerrostumat eivät ulotu hankealueelle, joten siitä ei muodostu ongelmaa hankealueen matalien louhintojen johdosta.

12.3.1. Radon

Louhinta rikkoo kalliota ja voi lisätä radonin kulkeutumista ulkoilmaan louhinta-alueen läheisyydessä. Louhinnan rikkova vaikutus kallioperään rajautuu louhinta-alueen välittömään läheisyyteen. Tarkempaa metrimäärää on hyvin vaikea arvioida. Louhinnan aiheuttama värinävaikutus kallioperässä pienenee, kun etäisyys räjäytyskohdasta kasvaa. Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse yksityiskaivoja, jolloin räjäytysten mahdollisesti aiheuttama radonin lisäkulkeutuminen yksityiskaivoihin on epätodennäköistä. Mikäli räjäytysten aiheuttama värinä aiheuttaisi radonin siirtymiä kallioperässä yksityiskaivojen läheisyydessä tai halkeamia rakennuksissa, se voi aiheuttaa muutoksia radonin pitoisuuksiin talojen sisällä tai kaivovesissä. Pitoisuuksissa voi tapahtua sekä suurenemistä että pienenemistä. Toiminta ei lisää radonin määrää alueen kallio- ja maaperässä.

Mahdollisia muutoksia radonin pitoisuuksissa voidaan seurata hankealueen läheisyyteen sijoittuvista pohjaveden havaintoputkista sekä lähimmistä yksityiskaivoista. Jos radonpitoisuuksia mitataan, ne tulisi tehdä vähintään kerran ennen louhinnan aloittamista, kerran louhinnan aikana ja kerran louhinnan päätyttyä. Mitaukset ennen louhinnan aloittamista antavat radon-

pitoisuuksista lähtöarvon, mihin mahdollisia pitoisuuksien muutoksia voidaan verrata.

12.4. Vaikutukset vaihtoehdottain

Vaihtoehto 0

Vaihtoehdossa 0 maa- ja kallioperässä ei tapahdu muutoksia, joten vaikutuksia ei ole.

Vaihtoehdot 1 ja 1A

Vaihtoehdoissa 1 ja 1A louhittavissa alueiden laajuudessa ja louhintamäärissä ei ole eroja. Louhinnan ja murskauksen kesto ei vaikuta maa- ja kallioperään kohdistuviin vaikutuksiin. Kiviaineksen louhinta ja jalostus eivät normaalitilanteessa vaikuta hankealueen tai sitä ympäröivän alueen maaperään lainkaan. Koska louhintasyvyys tulee olemaan suhteellisen pieni, ei merkittäviä vaikutuksia oleteta muodostuvan myöskään kalliopohjavesiolosuhteille.

Vaikutuksia alueen maa- ja kallioperään voi syntyä vain onnettomuusilanteissa. Tätä riskiä tulee poistaa mm. rakentamalla asianmukaiset tukitoiminta-alueet ja varmistamalla, että työkoneet ovat hyväkuntoisia.

Louhintahankkeen tavoitteena on esirakentaa aluetta tulevia työpaikka-alueitoimintoja varten. Irrotettua louhinta hyödynnetään seudun muissa rakennuskohteissa. Hanke korvaa osittain tarvetta avata uusia louhinta-alueita muualla.

12.5. Vaikutusalue

Kulmakorpi I:n alueen kalliolouhinta ja murskaus vaikuttaa maa- ja kallioperään vain hankealueella.

12.6. Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten merkittävyys

Vaihtoehto 0

Vaihtoehdossa 0 maa- ja kallioperässä ei tapahdu muutoksia, joten vaikutuksia ei ole.

Vaihtoehdot 1 ja 1A

Hankealueen maa- ja kallioperän herkkyyks muutoksille on vähäinen. Mikäli alueella sijaitseisi geologisesti arvokkaita kohteita tai tunnistettuja pilaantuneita maita,

Pohjaveden päävirtaussuunta hankealueella on pohjoiseen kohti Turunväylää. Alue jakautuu useisiin pieniin pohjaveden osavalmu-alueisiin.

Hankealueen pohjaveden pinnankorkeusmittausten avulla laadittu pohjaveden pinnankorkeuden samanarvonkäyrästä on esitetty kuvassa 50. Samanarvonkäyrästä laskennassa on hyödynnetty myös kauempaan hankealueen eteläpuolella olevien pohjaveden havaintopisteiden mittaustietoja. Samanarvonkäyrästä kuvastaa keskimääräisiä pohjaveden pinnan korkeuksia.

Hankealueen kaakkoispuolelle on Kulmakorven entinen maankaatopaikka. Maankaatopaikan alueelle on läjitetty puhdasta maa-ainesta, betoni- ja teräskappaleita, tiiltä, laastia, asfalttia, kantoja ja risuja sekä myös kivihiilen polton tuhkia. Pohjaveteen on tällä alueella voinut kulkeutua maankaatopaikan täyttöaineksista liuenneita aineita, esim. sulfaatti, kloridi ja metallit. Maankaatopaikan täyttökerrosten paksuus vaihtelee välillä 20...24 m. (Ramboll Finland Oy 2014B)

Pohjaveden pinnankorkeus on entisen maankaatopaikan pohjoispuolella likimain samalla tasolla kuin Kulmakorpi I:n alueelle suunniteltu louhintataso. Maankaatopaikan sisäisen veden pinnantasoo on ollut kaatopaikalla välillä +56,84...+62,3. Tämä on osin ylempänä kuin hankealueella suunniteltu louhintataso. Maankaatopaikan alueella maanpinta viettää loivasti etelään/kaakkoon ja pohjavesien virtaussuunta on keskimäärin luoteesta kaakkoon. (Ramboll Finland Oy 2014B)

Hankealueen itäreunassa on luonnonsuojelualue, jossa sijaitsee Kakarlampi. Maan korkeustaso lammen ympärillä on noin tasossa +58...+59. Lampea ympäröi turvealue, joka on eteläpuolella noin 2 m syvä ja ulottuu noin tasolle +55...+57 (Ramboll Finland Oy 2013). Kakarlamella on oma itsenäinen valuma-alue ja hankealueelta ei ole suoraan pohjaveden virtausyhteyttä Kakarlammen alueelle (Ihalainen 2001).

Hankealueelle ja sen läheisyyteen ulottuu kallioperän heikkousvyöhykkeitä (kuva 47 kappaleessa 12). Hankealueen eteläpuolella olevan alueen heikkousvyöhykkeiden vedenjohtavuuksia on selvitetty kolmesta eri mittauspisteestä vesimenekikokeiden avulla vuonna 2009 toteutetussa YVA-menettelyssä (kuva 51). Vesimenekikokeen yhteydessä kallioperään pumpataan vettä ylipaineella. Tutkimuksessa mitataan kallioperään imeytynyt vesimäärä, pumppauksen aika ja

käytetty ylipaine. Näiden muuttujien ja porareian koon perusteella voidaan arvioida kallioperän vedenjohtavuutta kyseisessä tutkimuspisteessä.

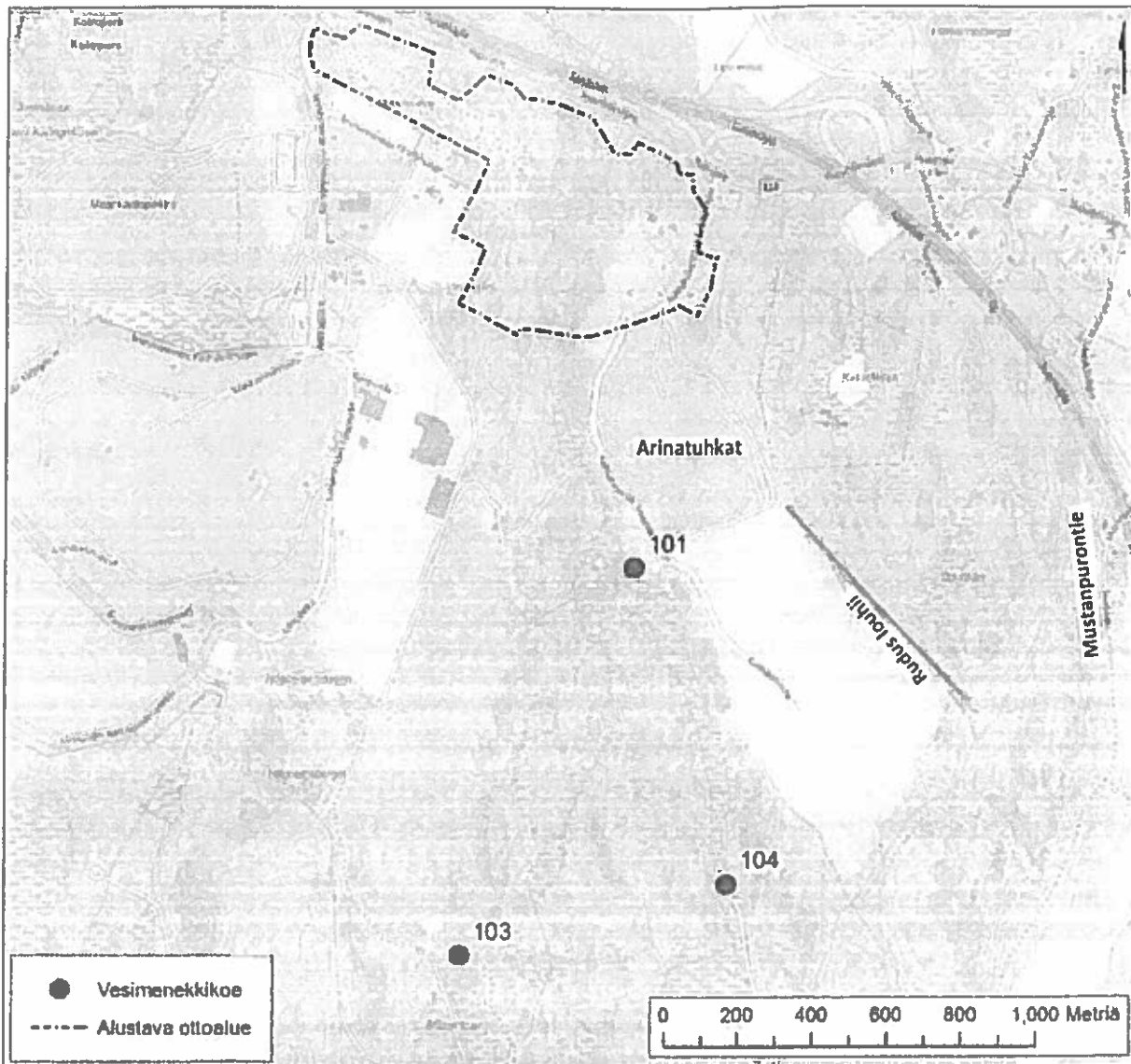
Vuonna 2009 toteutetussa tutkimuksessa kahdessa tutkimuspisteessä (101 ja 104) suurimmat kallioperän heikkousvyöhykkeiden vedenjohtavuudet (ns. K-arvo) olivat luokkaa 1e-5 ja 5e-5 m/s. Muilla mitatuilla syvyysväleillä kallio oli hyvin tiivistä ja niissä ei todettu vedenjohtavuutta. Yhdessä mittauspisteessä (103) kallio oli koko tutkimusprofiilin matkalla (0...-30 m kalliopinasta) tiivistä ja kalliossa ei todettu vedenjohtavuutta.

Suurimmat vedenjohtavuudet todettiin syvyysvälillä 5-10 ja 10-15 metriä (tutkimuspisteet 101 ja 104). Käytännössä näillä syvyyksillä kallioperän vedenjohtavuus oli mittauspisteissä kohtalaisen hyvä ja vesi pystyy virtaamaan rakojen suuntaisesti. Vedenjohtavuus vastasi likimain hienosta hiekasta tai hiekkavaltaisesta moreenista koostuvan maa-aineksen vedenjohtavuutta.

Kaikki vuonna 2009 toteutetut vedenjohtavuuden tutkimuspisteet sijoitettiin kallioperän heikkousvyöhykkeisiin, joissa arvioitiin olevan parhaimmat vedenjohtavuudet. Tulokset osoittavat, että kallioperän vedenjohtavuuksissa oli tutkimusalueella suurta vaihtelua, mikä on tyypillistä suomalaisessa kallioperässä.

Tutkimuspisteet 101 ja 104 sijoitettiin samaan kallioperän heikkousvyöhykkeeseen/ruhjeeseen noin 800 metrin etäisyyksille. Tämän perusteella kyseinen heikkousvyöhyke on Kulmakorven alueella kohtalaisen hyvin vettä johtava. Vedenjohtokyky suuntautuu heikkousvyöhykkeessä vyöhykkeen suuntaisesti. Siirryttäessä heikkousvyöhykkeen ulkopuolelle vedenjohtokyky laskee tyypillisesti moninkertaisesti. Heikkousvyöhykkeen leveys on Kulmakorven alueella leveimmillään useita kymmeniä metrejä. Heikkousvyöhyke jatkuu Kulmakorpi I:n hankealueelle, tosin sen leveys ja erottuvuus maanpinnan topografiassa pienenevät. Arviolta heikkousvyöhykkeen vedenjohtokyky on myös hieman alhaisempi hankealueella.

Geologian tutkimuskeskus on tehnyt vuonna 2008 kallioperäselvityksen Espoon Kulmakorven alueella. Tutkimukset keskittyivät nyt kyseessä olevan hankealueen eteläpuolelle (Elminen 2008). Hankealueen kallioperä on vastaavaa kuin selvitysalueen kallioperä. Selvityksessä toteutettiin lineamentti-/ruhjetulkinta karttatyönä ja sen jälkeen ruhje- ja rakokartoitus maastossa.

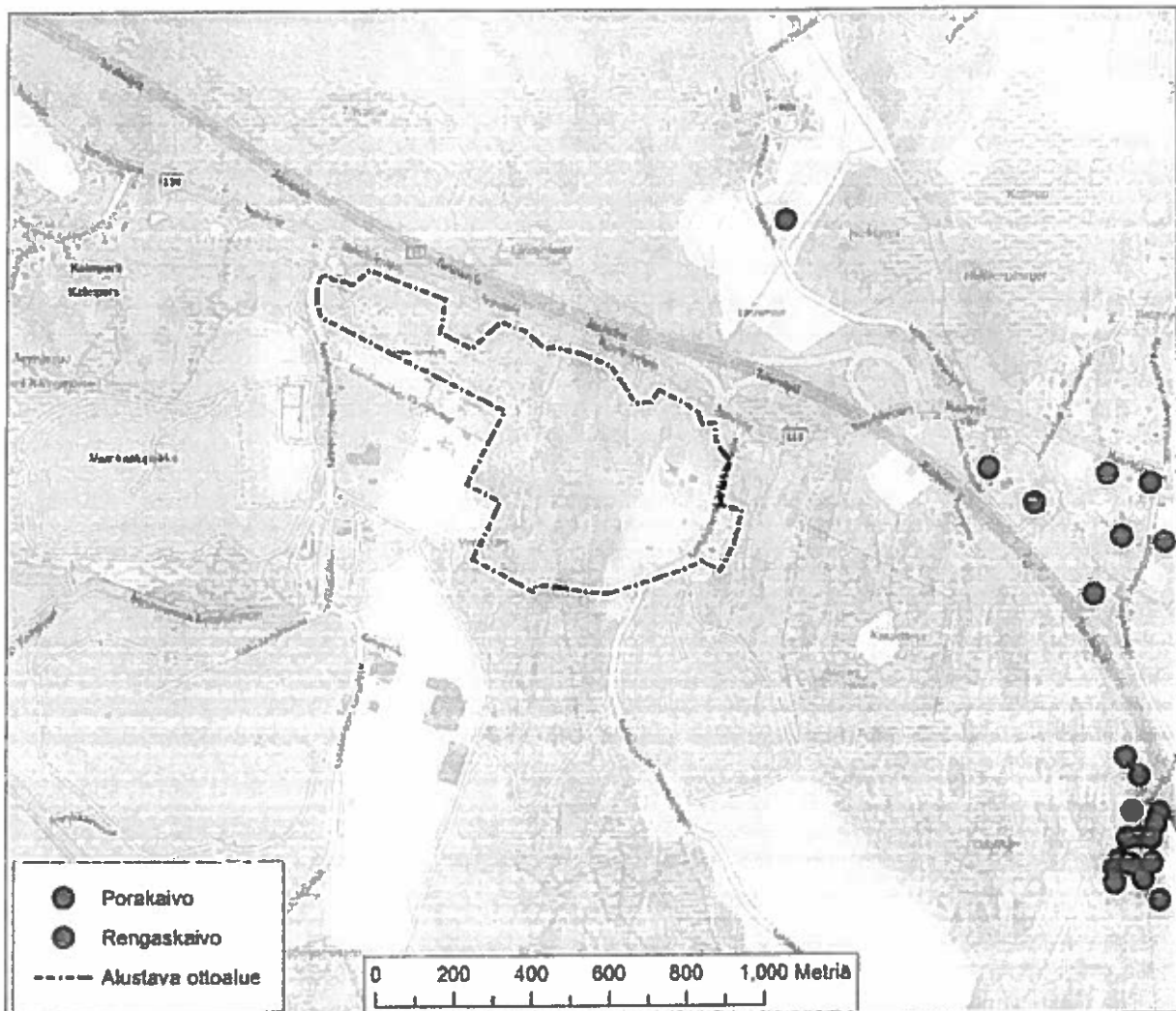
Kuva 51. Vuonna 2008 toteutettujen vesimenekkipisteiden sijainti.

Kulmakorven alueen merkittävin ruhjepainanne kulkee likimain luode-kaakko-suuntaisesti nykyisen hankealueen eteläpuolella. Kyseinen ruhje ulottuu hankealueen eteläosaan (kuva 47, kpl 12). Kyseisen ruhjeen suuntaisia rakenteita pidettiin kalliopohjaveden suhteen huomionarvoisimpina. Alueella on myös pohjois-eteläsuuntaista rakoilua, mutta ne vaikuttavat tiiviiltä. Yleishuomiona selvityksessä oli, että alueen rakoilu vaikuttaa yleisesti melko tiiviiltä.

Hankealueella ei ole yksityiskaivoja tai pohjavedenottoamoita. Lähimmät yksityiskaivot sijaitsevat noin puolen kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjois-, itä- ja länsipuolella. Hankealueen itäpuolella olevia yksityiskaivoja on esitetty kuvassa 52. Louhittavasta alueesta

noin 1100 metriä itään Mustanpurontien alueella osassa yksityiskaivoja vedenlaatu on heikentynyt vuonna 2014. Espoon kaupunki on kehottanut keittämään näiden kaivojen veden ennen käyttöä. Syytä veden laadun heikentymiseen on selvitetty vuosina 2014–2015, mutta syyt eivät olleet selvinneet arviointiselostuksen teon aikana.

Myös hankealueen länsipuolella olevalla Kolmperän alueella on yksityiskaivoja. Hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan kartoittamaan uudelleen hankealueen itäpuolisen alueen, Kolmperän alueen, sekä hankealueen pohjoispuolella olevan Histan alueen yksityiskaivot.

Kuva 52. Hankealueen itäpuolella olevien yksityiskaivojen sijainteja. Hankealueen ympäristön yksityiskaivot tul-
laan kartoittamaan uudelleen mahdollisen jatkosuunnittelun yhteydessä. Hankkeen louhinta-alue on esitetty kat-
koviivalla.

Hankealueen pohja- ja pintavesien laatua ja pohjave-
den pinnankorkeuksia tarkkaillaan alueella käynnissä
olevassa Ämmässuo–Kulmakorven alueen vesien yh-
teistarkkailussa. Yhteistarkkailu on ollut käynnissä vuo-
desta 2003 lähtien. Yhteistarkkailun tulokset ovat käy-
tettävissä vaikutusten arvioinnin yhteydessä.

13.3. Vaikutusmekanismit

Maa- ja kallioperässä olevaa vettä kutsutaan pohjave-
deksi. Maaperässä pohjavesi liikkuu maapartikkelei-
den (hiekkä, sora, savi jne.) väliin jäävässä tyhjässä
tilassa, ns. huokostilavuudessa. Suomalaisessa kal-
lioperässä huokostilavuutta ei käytännössä ole. Kal-

lioperässä tapahtuu kuitenkin pohjaveden virtausta.
Kallioperässä pohjaveden virtaus ohjautuu siinä ole-
vien rakojen kautta.

Virtauksen määrään vaikuttaa suoraan rakojen mää-
rä, niiden yhteydet toisiinsa ja rakojen vedenjohtavuus.
Rakojen määrään vaikuttaa puolestaan kallioperän rik-
konaisuus. Mikäli kallioperä on ehjää, siinä ei ole mer-
kittävästi rakoja. Tällöin kallioperässä ei myöskään ta-
pahdu pohjaveden virtausta. Paikoitellen kallioperässä
esiintyy alueita, joilla rakoilua on paikallisesti enem-
män ja tällöin puhutaan ns. heikkousvyöhykkeistä tai
ruhjeista. Heikkousvyöhykkeen kohdalla kallioperässä
rakojen määrä voi olla huomattava ja niiden kautta ta-
pahdu merkittävää pohjaveden kulkeutumista.

den laadussa rajoittuvat pääosin hankealueelle ja sen lähiympäristöön. Hankealueen ulkopuolelle kulkeutuva pohjavesi sekoittuu hankealueen ympäristössä muodostuvaan pohjaveteen ja mahdolliset toiminnasta aiheutuneet pohjaveteen liuenneiden pitoisuudet laimevat.

Tärinän mahdolliset vaikutukset yksityiskaivoissa voivat aiheuttaa muutoksia yksityiskaivojen veden laatuun. Vaikutukset eivät suoraan kohdistu hankealueen pohjaveteen, mutta louhinnan aiheuttama värinä voi väliillisesti aiheuttaa vaikutuksia yksityiskaivojen rakenteille tai veden laadulle.

Suunniteltu toiminta sijoittuu lähimmillään noin 500 metrin etäisyydelle lähimmistä yksityiskaivoista. Toiminnalla ei ole suoria pohjavesivaikutuksia ympäristön yksityiskaivoihin.

Kulmakorven entisen maankaatopaikan sisäisen veden pinnantasoo on ollut kaatopaikalla välillä +56,84...+62,3. Tämä on osin ylempänä kuin hankealueella suunniteltu louhintatasoo. Kulmakorven entisen maankaatopaikan pohjoispuolella toteutettava louhinta voi aiheuttaa maankaatopaikan pohjoiskärjen alapuolisen pohjaveden kulkeutumista kohti hankealuetta.

Maankaatopaikan alueella maanpinta viettää loivasti etelään ja kaakkoon. Tämä vähentää riskiä maankaatopaikan vesien kulkeutumisesta hankealueelle. Mahdollisesti kulkeutuvien vesien määrä on alueen pohjavesiolosuhteista ja suunnitelluista louhintatasoista johtuen vähäinen.

Hankkeen pohjavesivaikutuksia tulevat olemaan vähäisiä ja rajoittumaan vain hankealueelle ja sen välittömään lähiympäristöön. Hankkeelle ei ole odotettavissa pohjavesiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia Ämmäsuo-Kulmakorven alueen muiden hankkeiden kanssa, lukuun ottamatta Kulmakorven vanhan maankaatopaikan alueen pohjoisosan alapuolisten pohjavesien mahdollista kulkeutumista kohti hankealuetta.

13.4.1. Louheiden muualla murskaus

Louheiden muualla kuin hankealueella murskaus ei vaikuta oleellisesti hankkeen pohjavesiin kohdistuviin vaikutuksiin, sillä merkittävät vaikutukset johtuvat kallioiden louhinnoista.

13.5. Vaikutusalue

Hankkeen pohjavesivaikutusalue rajoittuu hankealueelle ja sen välittömään lähiympäristöön. Arvioitu pohjavesivaikutusalue on esitetty seuraavalla sivulla olevassa kuvassa.

13.6. Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten merkittävyys

Vaihtoehto 0

Vaihtoehto 0 ei aiheuta muutoksia alueen pohjavesiolosuhteisiin.

Vaihtoehdot 1 ja 1A

Kulmakorpi I:n hankkeen louhinnalla, louheen murskauksella ja murskeen kuljetuksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia pohjaveden määrään ja laatuun. Hankkeen vaihtoehdoilla 1 ja 1A ei ole eroja pohjavesivaikutusten kannalta. Ainoastaan vaikutusten ajallinen kehittymisen aiheuttaa eroja vaihtoehtojen välillä. Olettaessa huomioon alueen pohjavesiolosuhteet, ei hankkeen toteutusnopeudella ole merkitystä pohjavesivaikutusten kannalta.

13.7. Haitallisten vaikutusten lieventäminen

Hankkeella ei arvioida olevan haitallisia pohjavesivaikutuksia.

Toiminnan toteuttamisen yhteydessä suositellaan pohjavesivaikutusten seurantaä alueen läheisyydessä olevista pohjaveden havaintoputkista. Lisäksi suositellaan, että hankealueen eteläpuolelle ja hankealueen sekä Kulmakorven entisen maankaatopaikan väli-alueelle asennetaan pohjaveden tarkkailuputki. Louhinnan jatkosuunnittelussa tulee varmistaa, etteivät Kulmakorven vanhan maankaatopaikan suotovedet kulkeudu louhittavalle alueelle. Suotovesi on maaläjityskerrosten läpi suodattunutta sadevettä ja lumen sulamisvettä

Mahdollisia kalliorakojen kautta tapahtuvia pohjavesivuotoja suositellaan seurattavan hankealueen eteläreunalla toteutettavan louhinnan aikana.

DESTIA**AVOLOUHINNAN RÄJÄYTYSSUUNNITELMA**

Tilaaaja Rudus Oy
 Urakoitsija Destia Oy, ERK-KA
 Työmaa ESPOO, Kulmakorpi
 Työnumero _____
 Kenttä no: 272013

Etu (keula) 3,5 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m
 Etu 2,5 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m

Rinnan keukorokko 14,2 m
 Ruutukoko 8,25 m²
 Reikälukumäärä 214 kpl
 Porameitrit 3254 pcm
 Reikä Ø 89 mm
 Kallistus 16°

Nonel _____ m 0 kpl
 Nonel 7,8-18 m 214 kpl
 Nonel 4,8 m 214 kpl
 Hidasteet 4,8m 216 kpl
 DIGI-Nallit 6,0-25m kpl
 Dynamitti 40/50/80 0/0/450Yht 450 kg
 Redex Ø 43mm _____ 0 kg
 Kemix A Ø 40/50/80 0/0/400 YHT: 400 kg
 Anfo/Ahti 0/0 YHT 0 kg
 Kemitti 6510 _____ 20378 kg
 Muu räjä.aine _____
 Kokonaisräj.ainemäärä 21228 kg

Ominaispanostus 0,691 kg/m³
 Ominaisporaus 0,108 m/m³
 Mom. räj.ainemäärä 99,2 kg
 Kentän koko 30701 k-m³ louhintamäärä _____

Räjätys hetki pvm 24.7.2013 klo 16:12:26

Räjätuksesta varoittaminen

Hälytyspiiri Vartiomehet Muu, mikä _____
 Asuttu alue Kyllä Ei _____
 Peittäminen Kyllä Ei _____ Materiaali _____

Tärinämittaustulokset Vmax MP1, Mustanpuurotie 25, V = 1,15 mm/s
V sallittu 9,0 mm/s

Räjätystyön johtaja

Panostaja

Suunnitelman laatijan allekirjoitus

Sähkönallien kytkentä

Sarjaan Rinnan

Sarjojen lukumäärä _____

Yhden sarjan vastus _____

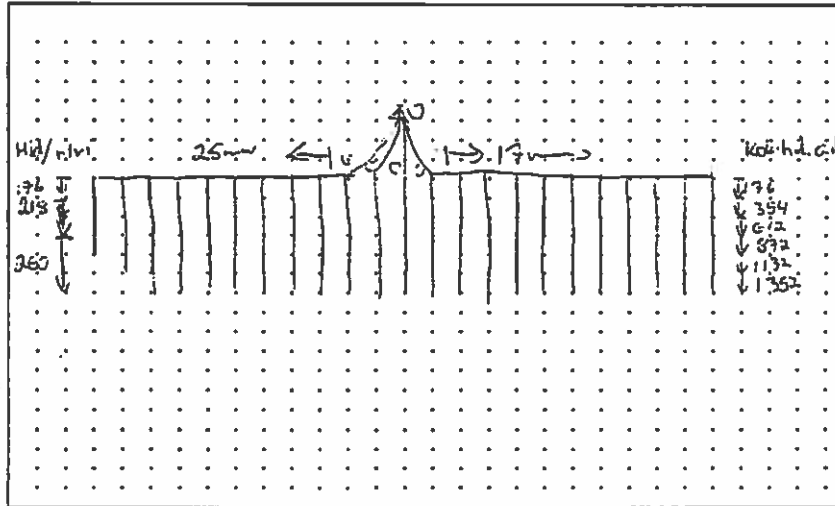
Runkojohdon vastus _____

Kokonais vastus _____

Reijo Pelkonen

Reijo Pelkonen

Tuomo Asikainen
 Tuomo Asikainen

DESTIA**AVOLOUHINNAN RÄJÄYTYSSUUNNITELMA**

Tilaaaja Rudus Oy
 Urakoitsija Destia Oy, ERK-KA
 Työmaa ESPOO, Kulmakorpi
 Työnumero _____
 Kenttä no: 35/2013

Etu (keula) 3,5 m Reikäväli 4 m Ohiporaus 1,0 m
 Etu 2,5 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m

Rinnan keskikorko 15,4 m
 Ruutukoko 9,25 m²
 Reikälukumäärä 213 kpl
 Parametrit 3487 pom
 Reikä Ø 89 mm
 Kallistus 12 °

Nonei m 0 kpl
 Nonei 7,8-18 m 213 kpl
 Nonei 4,8 m 213 kpl
 Hidasteet 4,8m 214 kpl
 DIGI-Nallit 6,0-25m kpl
 Dynamitti 40/50/60 0/0/0 Yht 0 kg
 Redex Ø 43 mm 375 kg
 Kemix A Ø 40/50/60 0/0/125 YHT: 125 kg
 Anfo/Ahti 0/0 YHT kg
 Kemittit 610 19410 kg
 Muu räjä.aine _____
 Kokonaisräj.ainemäärä 19910 kg

Ominaispanostus 0,605 kg/m³
 Ominaisporaus 0,105 m/m³
 Mom. räjä.ainemäärä 93,6 kg
 Kentän koko 32800 k-m³ louhintamäärä _____

Räjätys hetki pvm 28.11.2013 klo 14:01:45

Räjätuksesta varoittaminen
 Hälytyspölli Vartiomiehet Muu, mikä _____
 Asuttu alue Kyllä Ei
 Peittäminen Kyllä Ei Materiaali _____

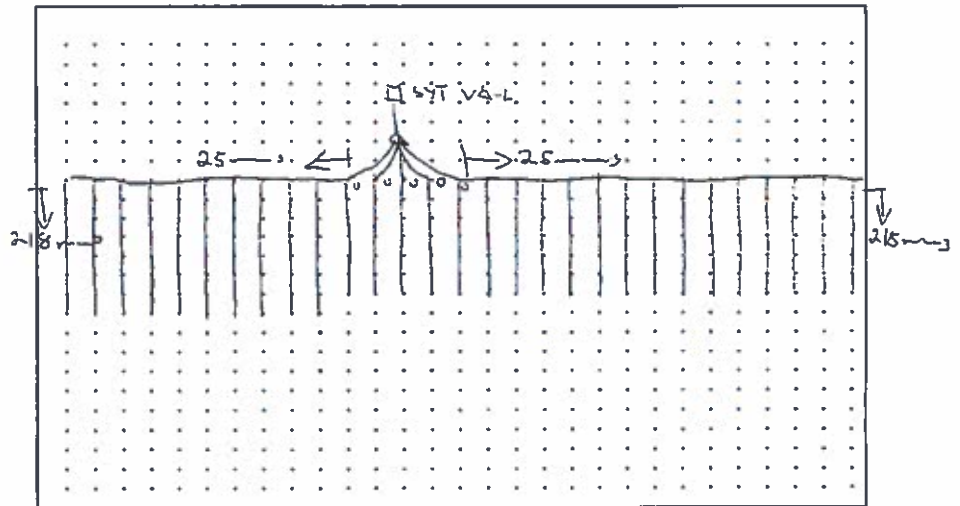
Tärinämittaukset Vmax, MP4, Mustanpuromie 25, V = 4,05 mm/s
V sallittu 9,0 mm/s

Räjätystyön johtaja _____

Panostaja _____

Suunnitelman laatijan allekirjoitus _____

Tuomo Askainen

Sähkönallien kytkentä

Sarjaan Rinnan

Sarjojen lukumäärä _____

Yhden sarjan vastus _____

Runkojohdon vastus _____

Kokonais vastus _____

Tuomo Askainen

Reijo Pelkonen

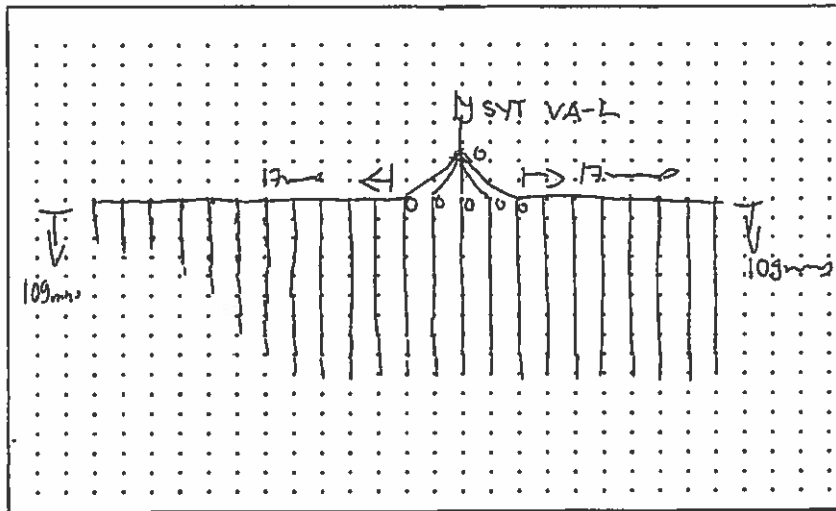
DESTIA**AVOLOUHINNAN RÄJÄYTYSSUUNNITELMA**

Tilaaaja Rudus Oy
 Urakoitsija Destia Oy, ERK-KA
 Työmaa ESPOO, Kulmakorpi
 Työnumero _____
 Kenttä no: 1/2014

Etu (keula) 3,6 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m
 Etu 2,6 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m

Rinnan keskikorkeus 14,4 m
 Ruutukoko 9,25 m²
 Reikäkulumäärä 187 kpl
 Porametrit 2800 pora
 Reikä Ø 89 mm
 Kallistus 12 °

Nonel m 0 kpl
 Nonel 7,8-18 m 187 kpl
 Nonel 4,8 m 187 kpl
 Hidasteet 4,8m 190 kpl
 DIGI-Nallit 8,0-25m kpl
 Dynamiitti 40/50/80 0/0/0 Yht 0 kg
 Redex Ø43 mm 326 kg
 Kemix A Ø 40/50/80 0/0/100 YHT: kg
 Anfo/Ahti 0/0 YHT kg
 Kamiitti 810 16601 kg
 Muu räjä.aine _____
 Kokonaisräjä.ainemäärä 16826 kg

Ominaispanostus 0,634 kg/m³
 Ominaisporaus 0,105 m/m³
 Mom. räjä.ainemäärä 90,5 kg
 Kentän koko 26690 k-m³ louhintamäärä _____

72063 ton

Sähkönsallien kytkentä
 Sarjaan Rinnan

Räjäytys hetki pvm 22.1.2014 klo 14:02:47**Räjäytyksestä varoittaminen**

Hälytyspää Varuismiehet Muu, mikä _____
 Asuttu alue Kyllä Ei
 Peittäminen Kyllä Ei Materiaali _____

Sarjojen lukumäärä _____
 Yhden sarjan vastus _____
 Runkojohtoon vastus _____
 Kokonais vastus _____

Tärinämittaustulokset Vmax, MP3, Muustanpuoroite 11B, V = 4,99 mm/s
V sallittu 6,0 mm/s

Räjäytystyön johtaja Tuomo AsikainenPanostaja Mikko Huuhtanen

Suunnitelman laatijan allekirjoitus Tuomo Asikainen
 Tuomo Asikainen

DESTIA**AVOLOUHINNAN RÄJÄYTYSSUUNNITELMA**

Tilaaja Rudus Oy
 Urakoitsija Destia Oy, ERK-KA
 Työmaa ESPOO, Kulmakorpi
 Työnumero _____
 Kenttä no: 2/2014

Etu (keula) 3,5 m Reikäväli 3,7 m Ohjoraus 1,0 m
 Etu 2,5 m Reikäväli 3,7 m Ohjoraus 1,0 m

Rinnan keskikorko 16,0 m
 Ruutukoko 9,25 m²
 Reikälukumäärä 187 kpl
 Parametrit 3106 pom
 Reikä Ø 89 mm
 Kallistus 12 °

Nonel m 0 kpl
 Nonel 7.8-18 m 186 kpl
 Nonel 4.8 m 186 kpl
 Hidasteet 4,8m 186 kpl
 DIGI-Nallit 6,0-25m kpl

Dynamiitti 40/50/60 0/700/25 Yht. 725 kg
 Redex Ø 43 mm 0 kg
 Kemix A Ø 40/50/60 0/0/325 YHT: 325 kg
 Anfo/Ahti 0/0 YHT kg
 Kemitti 610 17890 kg
 Muu räjäine kg
 Kokonaisräjäinemäärä 18740 kg

Ominaispanostus 0,633 kg/m³
 Ominaisporaus 0,105 m/m³
 Mom. räjäinemäärä 100,2 kg
 Kentän koko 29807 k-m³ laskintamäärä _____

Räjätys hetki pvm 7.2.2014 klo 14:01:13

Räjätyskestä varoittaminen

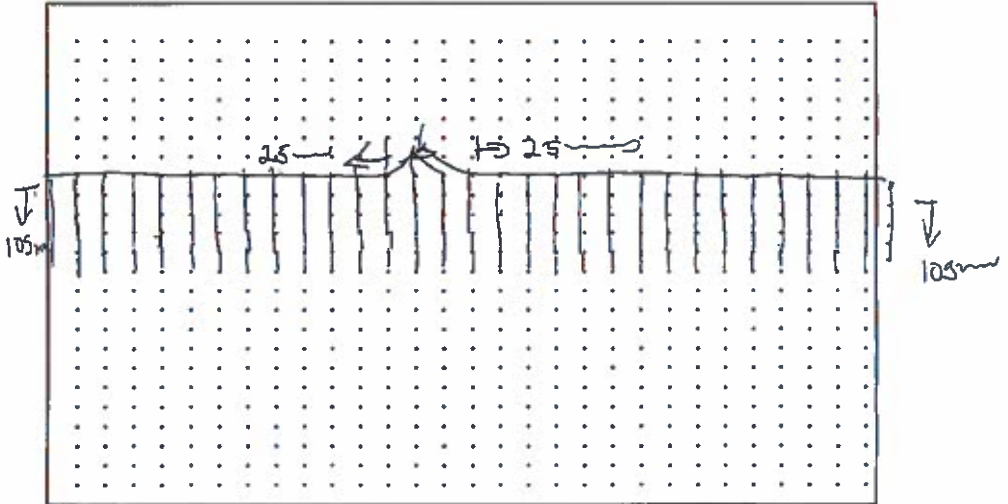
Hälytyspilli Kyllä Vartiomiehet Muu, mikä _____
 Asuttu alue Kyllä Ei _____
 Peittäminen Kyllä Ei Materiaali _____

Tädnämittaukset Vmax,MP4, Mustanpuron tie 25, V = 2,80 m/s
V sallittu 3, 0 m/s

Räjätystyön johtaja Reijo Pelkonen

Panostaja Reijo Pelkonen

Suunnitelman laatijan allekirjoitus Tuomo Asikainen
 Tuomo Asikainen

Sähkökaapin kytkentä
 Sarjaan Rinnan

Sarjojen lukumäärä _____
 Yhden sarjan vastus _____
 Runkojohdon vastus _____
 Kokonais vastus _____

DESTIA**AVOLOUHINNAN RÄJÄYTYSSUUNNITELMA**

Tilaaaja Rudus Oy
 Urakoitsija Destia Oy, ERK-KA
 Työmaa ESPOO, Kulmakorpi
 Työnumero _____
 Kenttä no: 3/2018

Etu (keula) 3,5 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m
 Etu 2,5 m Reikäväli 3,7 m Ohiporaus 1,0 m

Rinnan keskikorko 16,7 m
 Ruutukoko 9,25 m²
 Reikälukumäärä 146 kpl
 Parametrit 2586 pom
 Reikä Ø 89 mm
 Kallistus 15°

VA-L 18,0m 35 kpl
 Austin IndetShock 21,0 m 111 kpl
 Austin IndetShock 4,8 m 148 kpl
 Austin ShockStar C 4,8m 147 kpl
 DIGI-Nelät 6,0-25m kpl
 Dynamitti 40/50/60 0/0/175 Yht kg
 Redex Ø 43 mm 250 kg
 Kemix A Ø 40/50/60 0/0/300 YHT: 350 kg
 Anfo/Ahtil 675/0 YHT kg
 Kemitti 810 15080 kg
 Muu räjäaine kg
 Kokonaisräjä.ainemäärä 15680 kg

Ominaispanostus 0,219 kg/m³
 Ominaisporaus 0,038 m/m³
 Mom. räjä.ainemäärä 322,2 kg
 Kentän koko 71762 k-m³ louhintamäärä 193755 ton

Räjätys hetki pvm 16.3.2018 klo 16:21:41

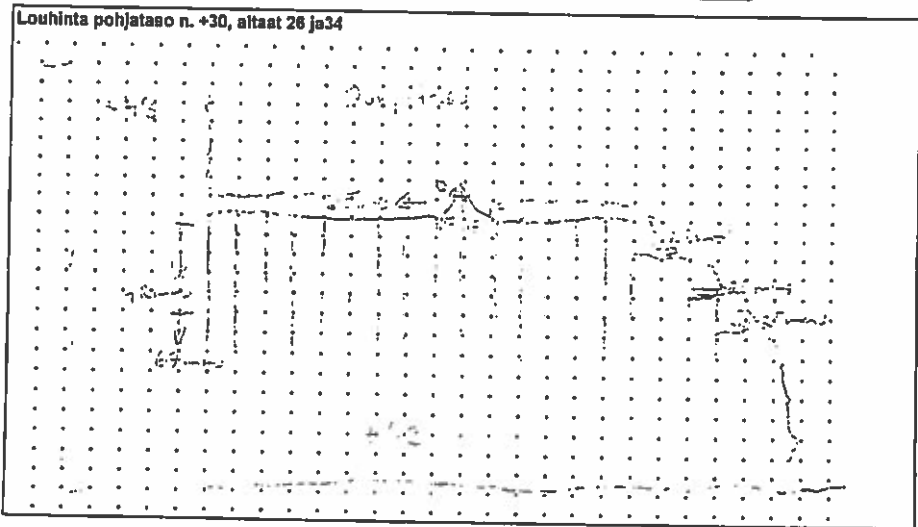
Räjätystä varoittaminen

Hälytyspiiri Kyllä Varuomieshet Muu, mikä _____

Asuttu alue Kyllä Ei _____

Peittäminen Kyllä Ei _____ Materiaali _____

Tärinämittaustulokset Vmax, Mustanpurontie 25, v= 7,30 mm/s
V sallittu = 9,0 mm/s

Sähköniilien kytkentä
 Sarjaan Rinnan

Sytytys Imuosiiviletku, Robis kauko-ohjattava
 Sarjojen lukumäärä 0
 Yhden sarjan vastus 0 Ω
 Runkojohdon vastus 0 Ω
 Kokonais vastus 0 Ω

Räjätystyön johtaja Tuomo Asikainen

Panostaja Arto Poikea

Suunnitelman laatijan allekirjoitus Tuomo Asikainen

20.6.2010

Räjätysten vaikutukset Perhe asumiseen osoitteessa

Olemme olleet kauhuissamme kotimme kohtalosta siitä lähtien, kun Jersanmäki/ Kulmakorven räjäytykset alkoivat. Mieltämme kalvaa jatkuvasti pelko kotimme rakenteiden vaurioitumisesta, juomavesien laadusta ja kiinteistön arvon merkittävästä alenemisestä.

Räjätysten olivat alkuvuosina niin valtavia, että astiat kaapeissa kaatuivat. Kerran talossa olleet vieraat pelästyivät niin, että kumartuivat lattiaa kohti, kuin suojautuakseen. 28.1.2009 tapahtui räjäytys, joka aiheutti talomme hormin liikahtamisen muutamalla millillä noin metrin korkeudelta lattian pinnasta.

Kukaan ei koskaan tullut tekemään mitään katselmuksia ENNEN räjäytysten aloittamista. Katselmus tehtiin vasta, kun vaurioita taloomme oli syntynyt ja olin tehnyt kirjallisia valituksia Espoon kaupungille. Olemme rakentaneet talomme vuonna 1991 ja asuneet siinä pysyvästi sen jälkeen. Räjäytysten alettua molempien paalujen päälle rakennettujen talojemme (ok-talo ja verstashalli) sokkelit halkesivat harkkosauomoista. Se on luonnollista pitkän aikavälin kulumista, sanoi katselmuksen tekijä Jukka Christersson Finnrockilta 14.5.2009. Varmasti näin on, mutta 15 vuotta sokkeli oli täysi ehjä. Christersson otti myös valokuvia hormistamme, koska hän ei osannut mitenkään selittää tuota hormin siirtymää, vaikka vakuuttelikin ettei se voi räjäytyksistä johtua. Meillä on karmiva pelko siitä, mitä todella talomme rakenteille on tapahtunut.

Olen kirjoittanut myös monia kirjeitä Espoon kaupungille. Vastaanottajat Harri Anttila, Pentti Hakkarainen ja Rolf Nyström. Sain aivan käsittämättömiä ja jopa paikkaansa pitämättömiä vastauksia. Minulle mm. väitettiin, että kiinteistöömme on asennettu tärinämittarit ja että mittauksia on tehty 17.12.2008 alkaen, eikä tärinä ole voinut aiheuttaa vaurioita. Tämä ei pitänyt paikkaansa. Koska viranomaiset eivät vaivaudu tulemaan palkan päälle, he eivät tieneet, että osoitteessa on kaksi eri tonttia, joiden rakentamisolosuhteet ovat keskenään täysin erilaiset. Osoitteessa 1950 luvulla kallion päälle rakennettu talo, missä mittari oli asennettuna ja osoitteessa sijaitsee meidän talomme paalutettu savimaalla. Savimaa käyttäytyy järjestyksessä erilailla kuin kallio tai hiekkamaa ja saven vaakasuuntainen liikehdintä on ongelmallisempaa. Ilmoitin tästä välittömästi Harri Anttilalle. Koskaan en vastausta saanut, mutta tärinämittari ilmestyi meidän kuistillemme. Tokikaan kukaan ei ota kantaa, eikä halua ottaa vastuuta, mutta meidän pelkomme kasvaa päivä päivältä. Tosiasia on se, että tärinän voimakkuudesta alkuvuosina ei ole mitään faktaa, vain meidän tuntemuksemme ja näköhavaintomme.

Käsitän, että Mustanpurontien asukkailla ei ole mitään oikeusturvaa, kun vastassa on isot rahat ja iso liiketoiminta ja kun me vielä asumme täällä syrjässä kaukana kaupungin päättäjistä, tämä kulmakunta on helppo unohtaa ja päättäjien on mukavampaa sulkea silmänsä. Arvaan myös, että päättäjillä ei ole edes oikeaa tietoa ja kokonaiskuvaa siitä, mitä täällä tapahtuu ja virkamieskoneisto pyörii ilman, että kenenkään tarvitsee ottaa vastuuta.

Ymmärrän, että toimintaa ei enää voida pysäyttää, vaikka aikanaan Ämmäsuoliikkeen Honkamajalle järjestämässä tilaisuudessa Espoon päättäjät lupasivat, ettei sitä koskaan aloiteta. Sen sijaan ahdistaa aivan hirveästi, kun kukaan ei kommentoi mitenkään pyyntöämme päästä osalliseksi kunnallistekniikasta, joka ainakin turvaisi talouksiemme vedensaannin ja veden laadun. Parin vuoden kuluttua kaikkien kiinteistöjen

täällä pitäisi uusia viemärijärjestelmänsä ja sijoittaa siihen tuhansia euroja. Vesi- ja viemäriverkosto on rakennettu jo sivuamaan Mustanpurontietä, mutta liittymää meille ei olla kai sallimassa.

Varmasti on parempi, kun kukaan ei kerro meille mitään eikä ota mitään kantaa mihinkään eikä kannata mitään vastuuta. On toivottavaa, että me väsymme ja lakkaamme vaahtoamasta ja meidät voidaan pikkuhiljaa unohtaa. Tänne me unohdumme taloinemme, joita emme uskalla edes myydä, kun emme tiedä millaiset vastuut ja korvaukset meitä myyjänä odottaa. Ja kukapa tänne nyt haluaisi muuttakaan?

Espooissa 20.6.2010

Espoossa 21. kesäkuuta 2010

Rakensimme vuonna 2001 omakotitalon osi

Tonttia ostaessamme ei ollut tiedossa, että maankaatopaikka ja kivimurska
toiminta tulee vielä laajentumaan ja jatkumaan myös tulevaisuudessa.

Jo nykyään louhintatyömaalta kuuluu toisinaan kivenmurskaamisesta johtuvaa
häiritsevää/ ärsyttävää ääntä. Kun tähän vielä lisätään kallionlouhinnasta johtuvat
räjäytykset, jotka vavisuttavat taloa toistuvasti, on työmaalta tulevat häiriötekijät
merkittäviä.

Sekä lapset ja eläimet, joita meillä oli aikaisemmin, pelkäävät kovia räjäytyksiä.

Nyt kun toiminnalle on vielä myönnetty lisää aikaa ja mahdollisuus laajentua on meidän
asumismukavuutemme heikentynyt erittäin merkittävästi.

Tilanne tuntuu turhauttavalta ja masentavalta, koska kiinteistömme arvo on laskenut
työmaan laajentumisen myötä, eikä talon myyntikään ole enään kannattavaa/mahdollista.
Olemme ilmeisesti pakotettuja asumaan epämiellyttävässä asuinympäristössä vailla
mahdollisuutta vaikuttaa asuinoloihimme.

Espoo 09.06.2010

Mielipide

Loma-asuntomme sijaitsee noin 400 metrin päässä suunnitellusta Espoon kaupungin ns. Takapellon maankaatopaikka-alueesta. Alueella tullaan suorittamaan käsityksemme mukaan louhintatöitä räjäytyksineen seuraavat 35 vuotta.

Kyseiseltä suunnalta olemme jo vuosia saaneet kokea räjäytysääniä- ja koneiden monotonista kalkatusta. Useat räjäytyksistä ovat olleet kohtuuttoman voimakkaita. Paine on tärisyttänyt rakennuksia, astiat helisseet kaapeissaan ja äkillinen paukahdus pelästyttänyt todella. Ämmäsuon kaatopaikan haju on ajoittain voimakas biojätteenkäsittelylaitoksesta huolimatta. Idän puolelta 100 m päässä kulkevalta Tarvon moottoritieltä kuuluu jatkuva liikenteen kohina ympäri vuorokauden. Nämä ilmiöt ovat jo nyt haitallisia.

Räjätysten ei oleteta tuottavan merkittävää haittaa luonnolle ja rakennuksille, mutta vuosia jatkuva räjäytystyö voi osoittautua hyvinkin haitalliseksi lähellä asuville ihmisille. Asumme loma-asunnossamme n. 5 kk keväästä syksyyn, joten vuosia jatkuvan kovan räjäyttelyn haittavaikutuksia ei voitane kutsua osaltamme vähäiseksi tai edes kohtuulliseksi. Pelkäämme myös kaivovesiemme puolesta pohjaveden mahdollisesti alentuessa.

Ihmiset kokevat räjähdysten ilmiöt, esim. tärinän ja äkillisen äänen, eri tavoin. Jotkut ovat herkempiä. On vaikea määritellä yksilöllistä haitan astetta. *Toivomme, että panosten koko harkittaisiin kohtuullisen alhaiseksi ja räjäytysaikataulusta tiedotettaisiin asukkaille.*

Huomautus Kulmakorven loubintatöistä

Olen asunut osoitteessa vuodesta 1985 alkaen.
Moottoritien ääni oli silloin tiedossa, mihin olen tottunut.
Kulmakorven loubintatöiden alettua, loubinta, murkaus ja hydraulivasaran äänet ovat todella kovia.
Elinympäristön muutos todella rajua.
Loubintatyö kestää arviolta 35 vuotta, kyseessä siis pitkäaikainen työ.
Loubinta ja murskaus tulee vaikuttamaan myös meidän jälkikasvuun.
Vetoan huomauksessa inhimillisiin asumisolosuhteisiin.
Loubinta on kesäaikaan vielä tiheämpää kuin talviaikaan.
Loppuhuomatuksessa vetoan ihmisten elinolojen parantamiseen.
Loubinta, murskaus ja hydraulivasaran käyttö->äänisuojaus.
Loubintatöiden panostus määrien säätely.
Talomme tärisee räjäytyksen voimasta.
Muutoksia havaittavissa muunmaassa lattian painumista.

Espoossa 16.06.2010

LAUSUNTO
Espoossa 22. kesäkuuta 2010

Mutta nyt kaikki on epävarmaa, johtuen Kulmakorven louhintatyömaan räjäytyksistä.

Kioskin vettä seurataan säännöllisesti ja sen laatu ja riittävyys on laskenut jo pidemmän aikaa.

Vesi tulee samasta porakaivosta kumpaankin, sekä kioskille että talooni.

Räjäytysäännet eivät meille asti kuulu (moottoritie välissä korkeammalla), mutta todellakin tuntuvat.

Talossa johon ei 22 vuoteen ole tullut näkyviä halkeamia on nyt täynnä niitä.

Ei voi olla pelkkää sattumaa, että ne ilmestyivät usean erittäin kovan kulmakorven räjäytyksen seurauksena vuoden 2008-2009 aikana.

Asiasta on lähetetty vetoamuksia ja Jukka Christerssonin (Finnrock) tekemä katselmus toukokuussa 2009 oli paremminkin viitsi, koska mitään ennakko katselmusta ei ennen räjäytyksiä oltu tehty.

Ämmässuolta tuleva vastenmielinen haju lisättyinä moninkertaistuneeseen raskaaseen liikenteeseen ei ainakaan paranna alueen turvallisuutta, eikä viihtyisyyttä.

Vetoankin päättäjiin tällä kirjellä että jos tätä n. 35 vuotta kestävästä louhintaa joutuu kestämään, niin isoja parannuksia pitää saada ihmisarvoisemman asumisen puolesta alkaiseksi.

MIELIPIDE 14.6.2010

Omistamme kiinteistön 4

Asumisemme laadussamme tulee tapahtumaan iso muutos Takapellon maankaatopaikka hankkeen myötä. Räjähdykset ja kivilouhimon louskutus kuuluu pihalle (sopivalla säällä myös sisätiloihin) varsin hyvin jo nykyiseltä työmaalta, joten vapaa-ajan vietto ulkona muuttunee erittäin epämiellyttäväksi uuden alueen myötä.

Meidän kannaltamme surkeinta asiassa on se, että hankkeesta autuaan tietämättöminä haimme laajennuslupaa omakotitalollemme ja saimmekin suunnittelutarveratkaisun 19.5.2005. Ehtoina oli, että "laajennus tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että syntyy mahdollisimman hyvin liikennemelulta suojattu piha-alue. Talousveden riittävyys on varmistettava"

Näin toimimme: Laajennusosa joka käsittää mm olohuoneen ja makuuhuoneen rakennettiin Turuntiestä pois päin. Pihaa järjesteltiin siten, että laajennusosan suojaan, metsään päin, jäi grillaus- ja oleskelupaikka.

Nyt nämä sitten sijaitsevatkin kaikkein pahimman melusaasteen suuntaan. YVA-konsultin mukaan kivienlouhinnan melu peittyy moottorien melun alle, eikä melumittauksia siksi ole syytä tehdä. Kivien murskaus ja rikotus aiheuttaa terävää louskutusta, joka ei todellakaan peity moottoritien tasaisen kohinan alle.

Räjähdyksmelu on tietysti vielä oma lukunsa.

Olemme lainoinemme jumissa talossa, jota ei pysty myymään, ja jossa asuminen on muuttunut ikäyäksi.

LAUSUNTO

14.6.2010

VAASAN HOVIOIKEUDELLE

LAUSUNTO KULMAKORVEN RÄJÄYTYKSISTÄ

Asumme Espoossa osoitteessa . Räjähätykset työmaalla tuntuvat kotonamme kovastikin, räjäytysten aikaan kotona mm. verhotangot kolisevat, kaapeissa astiat helisevät, tuntuu kuin ikkunat menisivät rikki ja koko talo tärisee. Jos sattuu lapset olemaan räjäytysten aikaan päiväunilla, niin räjäytyksiin herää varmasti, jos ei ääneen, niin ainakin siihen kun koko talo tärisee. Joka kerta mietimme mitä vaurioita räjäytys aiheutti, sillä se on niin kova, että varmasti aiheuttaa vaurioita rakenteisiin ja porakaivojen veden laatuun. Räjähäytys säikäyttää aina todella kovasti, tuntuu kuin olisi maanjäristys tulossa. Lisäksi mahdollisessa kiinteistön myyntilanteessa vuosikymmeniä tällaisella voimalla jatkuvat räjäähätykset vaikuttavat kiistattomasti ostajaehdokkaiden määrään sekä kiinteistön myyntiarvoon negatiivisesti.

14.6.2010

Räjähdyksiä Kulmakorvessa

Olen asunut osoitteessa . loppuvuodesta 2005 lähtien. Vuonna 2007 alkoivat räjäytykset tuntua häiritsevästi. Pystyssä olevat lautaset kaatuivat kaapissa ja tuntui muutenkin kuin lasit putoaisivat alas.

Vuoden 2008 aikana räjäytykset jatkuivat samanlaisina lukuisista sähköpostiviesteistä huolimatta. Lähetin niitä Espoon kaupungille, Uudenmaan ympäristökeskukselle sekä Rudukselle. Kukaan ei halunnut ottaa asiaan mitään kantaa. Aina lueteltiin vain tärinäarvoja ja vedottiin niiden olevan sallitun rajoissa. Miten selittää sen, että 2008 loppuvuodesta tyttäreni ollessa vuoden vanha, joka kerran kun räjähti, hän säikähti ja rupesi itkemään hysteerisesti? Lisäksi koiramme sai paniikin ja juoksi ympäri taloa haukkuen vimmatusti. Äitini, joka usein hoiti tyttärentäni säikähti joka kerran. Ensimmäisellä kerralla hän soitti minulle paniikissa kertoen lautasten kaatuneen astiakaapissa. Sanoi talon hypänneen ilmaan ja luuli sen sortuvan. Jokainen vieras joka on ollut kyläilemässä räjäytyksen aikana, on saanut paniikin ja ihmeteltyt, että mikä räjähti.

Tuntuu jotenkin turhauttavalta remontoida vanhaa rintamamiestaloa, täyttää vajonneet purueristeet ja todeta niiden painuneen vuoden päästä kasaan sillä seurauksella, että talvella kylmyyden ja vedon tuntee. Minulta löytyy lukuisia todistajia, jotka ovat olleet auttamassa remontoinnissa ja he voivat todistaa purujen täytön. Uusiin seiniin on ilmestynyt halkeamia ym.. Alkaa olla mitta täynnä. Kenen nenästä täytyy käydä väentämässä, että vihdoin uskotaan tämän olevan todellista eikä kuviteltua. Yleisötilaisuuksissa, joissa on käyty läpi ympäristövaikutuksia, on minua kohdeltu luulotautisena. Annettu ymmärtää, että kuvittelen tämän kaiken, kun kuulen räjäytyksen.

Todellisuudessa meiltä räjäytyspaikalle on n. 800m. Meille päin tultaessa maasto nousee räjäytys alueen tasosta 60m ylöspäin 70m:iin ja lähtee laskeutumaan alaspäin 45m:iin talomme kohdalla. Emme kuule räjäytyksiä, tunnemme ainoastaan räjähdysten aiheuttaman tärähdyksen ja kuulemme astioiden helinän kaapeissa.

Kevään 2010 aikana räjäytysten taso on laskenut. Tänä päivänä tunnemme räjähdysten. Astiat eivät enään kaatuile kaapissa, lapsi ei saa enään paniikki kohtausta. Talo kyllä vavahtaa, mutta ei hyppää ilmaan. Tämä voimakkuus on siedettävä.

Olisikin suotavaa säilyttää räjäytysten taso sellaisena, ettei koko talo hyppää ilmaan ja vieraatkin uskaltaisivat tulla kylään ilman pelkoa, että taas räjähtää.

Espoo:ssa 20.6.2010,

Räjätystyömaan haittoja

asuvat omistamassaan omakotitalossa

Olemme harmistuneita jatkuvana kuuluvan kivimurskaajan äänestä jonka jyskytys kuuluu iltamyöhään.

Viikon aikana tulee voimakkaita räjäytys pamauksia jolloin ikkunat helisevät ja astiat tärisevät hyllyillä.

Olemme eläkkeellä ja aikaa seurata luontoa ympärillämme ja siinä tapahtuvia muutoksia. Muutokset ovat menossa ehkä huonoon suuntaakin , huoli kaivovesistä haju - haitoista kiinteistöjen arvon suuresta laskusta.

Suunnitelmat ovat jopa seuraavat 35 vuotta jatkuvana työ maana joka siirtyy asutusta vielä lähemmäksi.

Espoossa 2010-06-17

26.6.2015

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 Helsinki

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

**ESPOON KAUPUNGIN KULMAKORPI I KALLIONLOUHINTA JA MURSKAUS -HANKE,
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS**

Olemme tutustuneet huhtikuulle 2015 päivättyyn Espoon Kulmakorpi I kalliolouhinnan ja murskauksen YVA-menettelyn ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Kulmakorven alueella toimivana yrityksenä ja maanomistajana esitämme sanotusta arviointiselostuksesta miellipiteenämme seuraavaa:

Rudus Oy:n harjoittama toiminta ja kiinteistönomistus hankealueella

Rudus Oy omistaa hankealueella kiinteistön 49-408-1-414. Kiinteistö Oy Ilsenrinne, joka on Rudus Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö, omistaa hankealueella kiinteistön 49-408-1-379. Em. kiinteistöjen sijainti on osoitettu oheisessa liitekartassa (Liite 1).

Kiinteistöllä 49-408-1-414 toimii Rudus-turvapuisto, joka on Euroopan ensimmäinen rakennusalan työturvallisuuden koulutusrata. Turvapuistossa on konkreettisia esimerkkejä todellisista rakennusalan vahinkotapahtumista. Turvapuistossa on myös ympäristörasteja. Turvapuistossa käy vuosittain tuhansia vierailijoita rakennusalan yrityksistä, oppilaitoksista, viranomaistahoilta ja muista sidosryhmistä. Rudus Oy:n tavoitteena on Turvapuiston avulla parantaa paitsi yrityksen omaa myös koko rakennusalan työturvallisuutta. Ko. kiinteistöllä sijaitsee lisäksi valmisbetonitehdas, joka ei kuitenkaan tällä hetkellä ole tuotannollisessa käytössä.

Kiinteistöllä 49-408-1-379 Rudus Oy harjoittaa mm. kierrätyskiviainesten tuotanto- ja varastointitoimintaa. Toiminnalle on voimassa oleva ympäristölupa. Lisäksi ko. kiinteistölle on myönnetty ympäristölupa asfalttiaseman toiminnalle. Kiinteistöstä 49-408-1-379 osa on vuokrattu Hyvinkään Tieluiska Oy:lle, joka harjoittaa vuokra-alueellaan mm. kantojen haketusta ja mullan valmistusta.

21.11.2014 päivätty mielipide ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Rudus Oy jätti 21.11.2014 mielipiteensä Kulmakorpi I -hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin ohjelmavaiheessa. Sanotussa mielipiteessä yhtiö huomautti, ettei arviointiohjelmassa oltu huomioitu Rudus-turvapuistoa lähialueen toimintana lainkaan. Lisäksi miellipiteessä esitettiin, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi tarkastella myös sellaista vaihtoehtoa,

että hanke toteutetaan, mutta louhe viedään hankealueelta muualle murskattavaksi. 21.11.2014 päivätty mielipide on esitetty liitteessä 2.

Nyt nähtävillä olevassa YVA-selostuksessa on huomioitu myös Rudus-turvapuisto ja arvioitu sille aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Jollakin tasolla on myös arvioitu hankkeen ympäristövaikutuksia sellaisessa tilanteessa, että louhe vietäisiin hankealueelta muualle murskattavaksi.

Rudus-turvapuisto

Mikäli Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus -hanke toteutuu YVA-selostuksen vaihtoehdon 1 tai 1A mukaisesti, aiheuttaa se näkemyksemme mukaan merkittäviä haittoja Rudus-turvapuiston toiminnalle. Muun muassa opetustoiminnan vaikeutuminen, viihtyvyyden heikkeneminen ja mahdollisten turvallisuusriskien kasvaminen olisi todennäköistä. YVA-selostuksessa todetaankin esimerkiksi sivulla 173, että *"Eniten kalliolouhinta ja murskaus voivat haitata Ruduksen Turvapuiston toimintaa kiinteistöllä RN:o 1-414 aivan louhittavan alueen vieressä. Melu-, värinä- ja pölypäästöt voivat häiritä Turvapuiston sisä- ja ulkotiloissa tapahtuvaa koulutustoimintaa"*.

Merkittävä osa Turvapuiston opetustoiminnasta tapahtuu ulkona. YVA-selostuksessa esitettyjen melutasokarttojen mukaan 55 desibelin raja ylittyy kiinteistöllä 49-408-1-414 hankkeen lähes jokaisessa vaiheessa. Melutason ohjearvoja koskevan valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan oppilaitoksia palvelevilla alueilla melutaso ei saisi ylittää ulkona päiväohjearvoa 55 dB.

Edellä mainittuun viitaten Rudus Oy vaatii, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota Turvapuiston toiminnalle aiheutuvien häiriöiden vähentämiseksi (mm. suojavallien suunnittelu, toimintojen tarkoituksenmukainen sijoittelu sekä louhinnan vaiheistus ja eteneminen). Hankkeen jatkosuunnittelussa on näkemyksemme mukaan syytä miettiä voimakasta melua, pölyä ja värinää aiheuttaville toimintoille toiminta-ajan rajoituksia Turvapuiston sesonkiaikana. Turvapuiston koulutustoiminta on vilkkaimmillaan kesäkautena 1.5. – 31.10. päivisin klo 9 – 15.

Muut huomautukset YVA-selostuksesta

Nähtävillä olevassa YVA-selostuksessa todetaan sivulla 173, että *"Näillä näkymin nykyiset elinkeinoharjoittajat kiinteistöillä RN:o 1-328, 1-379, 1-413 ja 1-414 jatkavat toimintaansa nykyisenkaltaisena seuraavat 10 vuotta"*. Rudus Oy huomauttaa, että sillä ei ole näköpiirissä merkittäviä muutoksia harjoittamaansa toimintaan ja Rudus Oy:n tarkoituksena on siis jatkaa toimintaansa kiinteistöillä 1-379 ja 1-414 nykyisenkaltaisena ainakin seuraavat 10 vuotta.

YVA-selostuksessa mainitaan muutaman kerran Rudus Oy:n asfalttiasema. Ko. asiaan liittyen selvennämme, että Rudus Oy:llä ei ole tällä hetkellä hankealueella toiminnassa olevaa asfalttiasemaa vaan se on purettu. Asfalttiasemalle kiinteistöllä 49-408-1-379 on kuitenkin voimassa oleva ympäristölupa. Lupa on voimassa toistaiseksi ja lupamääräykset tulee tarkistuttaa 30.9.2019 mennessä.

Lopuksi

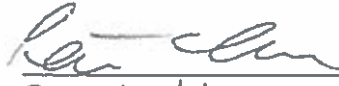
Lisätietoja Rudus Oy:stä antavat kiviainestolmintojen osalta aluejohtaja Petri Ilama (040 725 4435, petri.ilama@rudus.fi), kierrätystoimintojen osalta kierrätysliiketoiminnan johtaja Tuomo Joutsenoja (040 092 9149, tuomo.joutsenoja@rudus.fi) ja Rudus-turvapuiston osalta työturvallisuuspäällikkö Kari Lohva (050 406 1508, kari.lohva@rudus.fi).

Rudus Oy järjestää mielellään tutustumiskäyntejä Turvapuistoon asiasta kiinnostuneille, mahdolliset yhteydenotot työturvallisuuspäällikkö Kari Lohvalle. Turvapuistoon voi tutustua myös internet-sivuilla osoitteessa www.turvapuisto.fi.

Tätä YVA-hanketta koskevat asiakirjat pyydämme toimittamaan osoitteellamme Rudus Oy / Jouni Kahila, PL 49, 00441 Helsinki tai jouni.kahila@rudus.fi.

Helsingissä 26. kesäkuuta 2015

RUDUS OY
p.p.

Petri Ilama

KARI LOHVA

KIINTEISTÖ OY ILSERINNE

Aaro Oittinen, hallituksen varsinainen jäsen

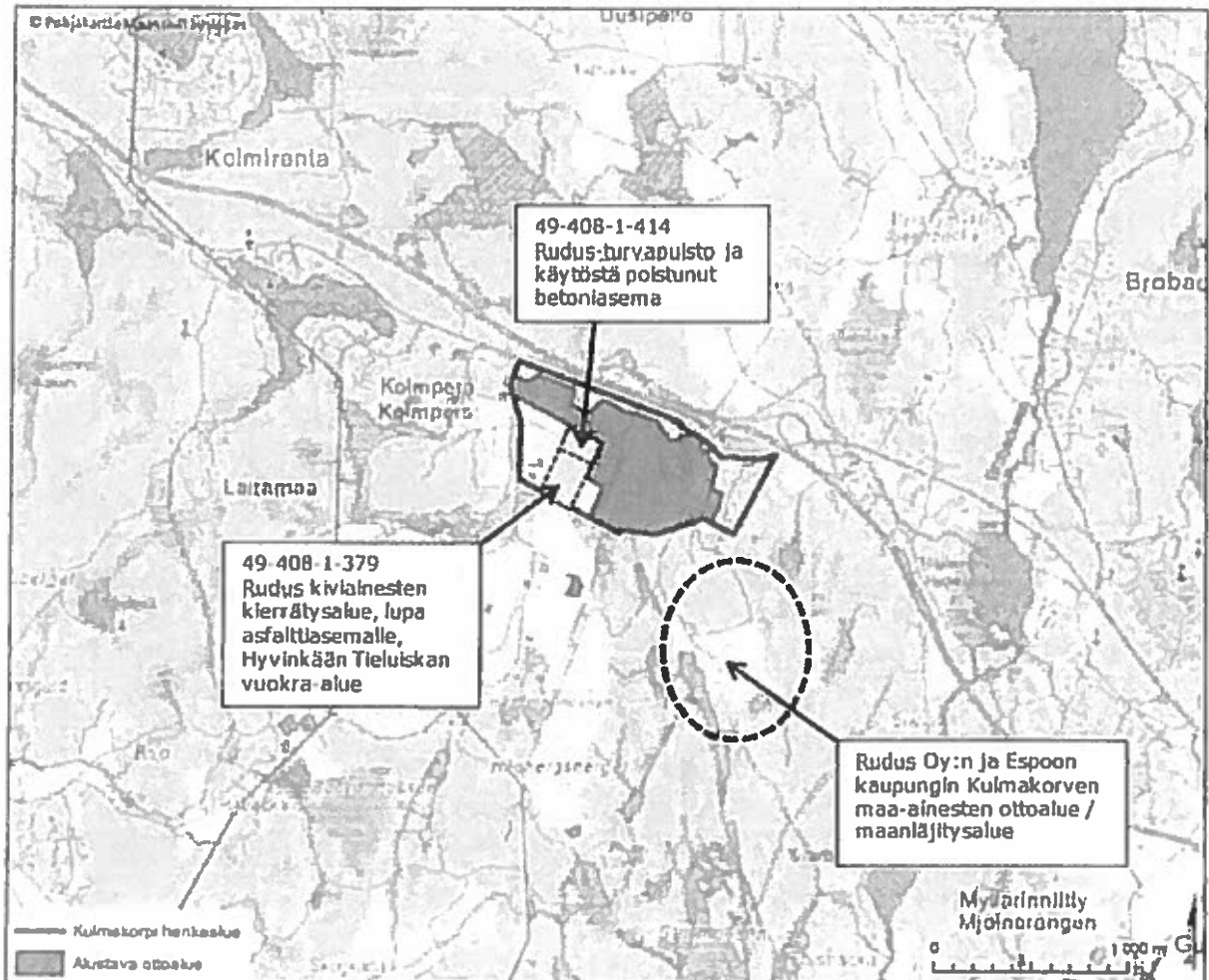
LITTEET

Lite 1 (Karttaliite)

Lite 2 (Rudus Oy:n 21.11.2014 päivätty miellpide YVA-ohjelmasta)

Liite 1

21.11.2014

Uudenmaan ELY-keskus
PL 36
00521 HELSINKI

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

**ESPOON KULMAKORPI I KALLIOLOUHINNAN JA MURSKAUKSEN YVA-MENETTELY,
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA**

Olemme tutustuneet syyskuulle 2014 päivättyyn Espoon Kulmakorpi I kallioulouhinnan ja murskauksen YVA-menettelyn ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan. Kulmakorven alueella toimivana yrityksenä ja maanomistajana esitämmme sanotusta arviointiohjelmasta miellipiteenämme seuraavaa:

Rudus Oy:n harjoittama toiminta ja kiinteistönomistus hankealueella

Rudus Oy omistaa hankealueella kiinteistön 49-408-1-414. Kiinteistö Oy Ilsenrinne, joka on Rudus Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö, omistaa hankealueella kiinteistön 49-408-1-379. Em. kiinteistöt on osoitettu oheisessa liitekartassa (Liite 1).

Kiinteistöllä 49-408-1-414 toimii Rudus-turvapuisto, joka on Euroopan ensimmäinen rakennusalan työturvallisuuden koulutusrata. Turvapuistossa on konkreettisia esimerkkejä todellisista rakennusalan vahinkotapahtumista. Turvapuistossa käy vuosittain tuhansia vierailijoita rakennusalan yrityksistä, oppilaitoksista, viranomaistahoilta ja muista sidosryhmistä. Rudus Oy:n tavoitteena on turvapuiston avulla parantaa paitsi yrityksen omaa myös koko rakennusalan työturvallisuutta. Ko. kiinteistöllä sijaitsee lisäksi valmisbetonitehdas, joka ei kuitenkaan tällä hetkellä ole tuotannollisessa käytössä.

Kiinteistöllä 49-408-1-379 Rudus Oy harjoittaa mm. kierrätyskivialnesten tuotanto- ja varastointitoimintaa. Lisäksi ko. kiinteistölle on 28.9.2011 myönnetty lupamääräysten tarkistamista koskeva ympäristölupa asfalttiasemalle. Kiinteistöstä 49-408-1-379 osa on vuokrattu Hyvinkään Tieluiska Oy:lle, joka harjoittaa vuokra-alueellaan mm. kantojen haketusta ja mullan valmistusta.

Huomautukset ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Nähtävillä olevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitelty hankealueen ja sen lähiympäristön toiminnanharjoittajia ja toimintoja sekä hankealueen nykytilannetta. YVA-ohjelmassa ei ole kuitenkaan lainkaan huomioitu edellä mainittua Rudus-turvapuistoa. Rudus-turvapuisto sijaitsee hankealueella rajoittuen aivan suunnitellun ottoalueen viereen. Rudus Oy edellyttää, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyn selostusvaiheessa

huomioidaan myös Rudus-turvapuisto, ja että siihen liittyvät vaikutusten arviointit tehdään tarvittavassa laajuudessa.

Nähtävillä olevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on esitetty tarkasteltavat vaihtoehdot kappaleessa 4. Tarkasteltavat vaihtoehdot ovat vaihtoehto 0 (hanketta ei toteuteta), vaihtoehto 1 (hanke toteutetaan asemakaavan mukaisesti, louhinnan kesto alle 6 vuotta) ja vaihtoehto 1A (hanke toteutetaan asemakaavan mukaisesti, louhinnan kesto yli 6 vuotta). Rudus Oy esittää, että edellä mainittujen vaihtoehtojen lisäksi tarkasteltavaksi otetaan neljäs vaihtoehto, jonka mukaan hanke toteutetaan asemakaavan mukaisesti, mutta louhe vietään hankealueelta muualle murskattavaksi.

Louheen jatkojalostaminen arvioinnin kohteena olevan hankealueen ulkopuolella näkemyksemme mukaan mahdollistaa koettujen ympäristövaikutusten paremman hallinnan ja louheen optimaalisen käytön. Asemakaavoitettavan alueen esirakentaminen myös nopeutuisi, koska hankealueelle ei tällöin olisi tarvetta järjestää tila- ja aikatauluvarausta mm. murskausprosessille, kiviainestuotteiden varastoille ja tuotteiden myymiselle. Em. syistä myös turvallisuusriskit hankealueella vähenisivät.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä suunnitellun ottoalueen kaakkoispuolella sijaitsee Rudus Oy:n ja Espoon kaupungin välisen yhteistoimintasopimuksen mukainen Kulmakorven kiviainesten ottoalue ja maa-ainesten läjitysalue, jossa on mahdollisuus vastaanottaa ja käsitellä myös hankealueelta tuleva louhe. Pääkaupunkiseudulla on myös muita louheen vastaanottopaikkoja, jonne hankealueen louhe tai osa siitä voidaan kustannustehokkaasti kuljettaa. Edellä esitettyyn viitaten korostamme, että ympäristövaikutusten arviointi tulee ensisijaisesti tehdä ympäristönäkökulmasta eikä hankkeen taloudellisuuteen liittyvät asiat saa olla liian ohjaavia.

Lopuksi

Tarvittaessa lisätietoja Rudus Oy:stä antavat kiviainestoimintojen osalta aluejohtaja Ville Routama (050 401 5459, ville.routama@rudus.fi), kierrätystoimintojen osalta kierrätysliiketoiminnan johtaja Pia Rämö (040 543 6410, pia.ramo@rudus.fi) sekä Rudus-turvapuiston osalta työturvallisuuspäällikkö Kari Lohva (050 406 1508, kari.lohva@rudus.fi).

Helsingissä 21. marraskuuta 2014

RUDUS OY

p.p.

Kari Sivula

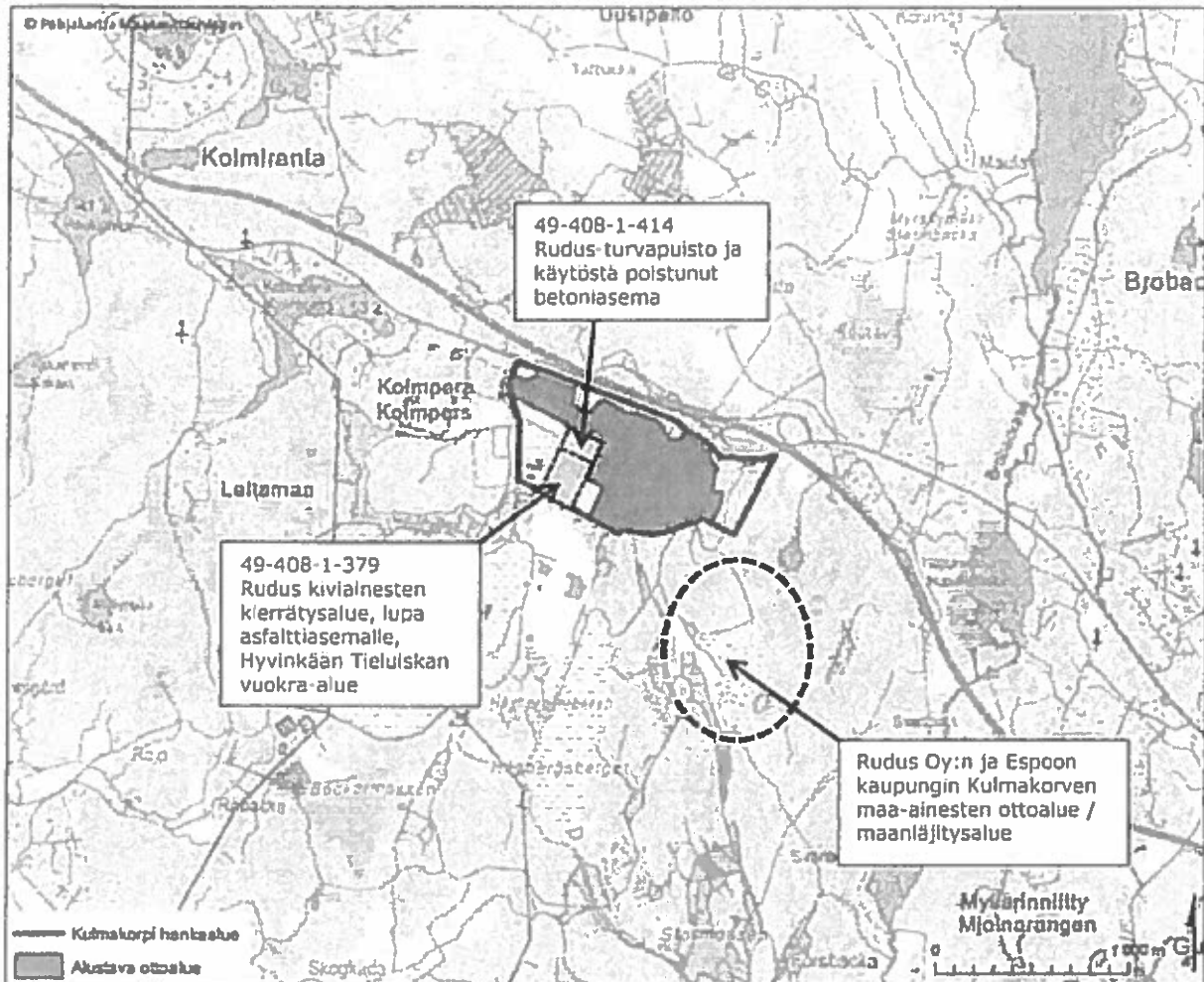

Ville Routama

KIINTEISTÖ OY ILSENRINNE

Aaro Oittinen, hallituksen varsinainen jäsen

Liite 1

MIELIPIIDE NRO 3

Mielipiteeseen yhtyy myös 2 muuta henkilöä

Uudenmaan ely-keskus
Kulmakorpi 1
YVA
poo 29.06.2015
MUISTUTUS
DIAARI N:O uudely/5430/2014

Es

Lähtökohtaisesti Kulmakorpi 1 alueen arvioinnissa on lähdetty tekemään suunnitelmia väärin perustein. Alueelle on suunnitteilla samanaikaisesti valtavia louhinta-alueita: Högberget, Ruduksen louhinta ja Kulmakorpi -unohtamatta motocross alueen louhimista ja rakentamista. Vain yhden toiminnan tarkastelussa ei tule esille kokonaiskuvaa alueesta. Pohjoismaiden suurimman kaatopaikan ympärillä on yhtä aikaa 3 suurta räjäytys- ja louhosaluetta. Keskellä näitä alueita on tila, jonka tiedetään jo pitävän sisällään pilaantuneita pohjavesiä. Alueella on myös vanha kaatopaikka-alue, jossa suojat ovat jo vanhentuneita sekä nykyisten laatuvaatimusten mukaan riittämättömiä. Kulmakorpi YVA:ssa ei kateta lainkaan vaikutuksia siitä mitä alueella on, kun eri toimijoiden räjäytykset, liikenne ja terveysvaikutukset yhdistyvät. Siinä yhdyn YVA raporttiin, että suunnitelmassa on monia ennalta arvaamattomia tekijöitä.

Liikenne. Laskettu liikennemäärä ei täsmää. Esitetty liikenteen lisäys pitäisi paikkaansa, ellei alueelle olisi tulossa myös Högberget louhinta-alueen aiheuttamaa liikennettä sekä motocross alueen rakennus- ja myöhemmin käyttöliikennettä. Högbergetin Yva -yleisöisötilaisuudessa peilattiin täsmälleen samoja lukuja vastaan tulevaa liikennelisäystä Högbergetin alueelta. Kumpikaan Yva ei ota huomioon mta alueelle tulevia toimijoita. Liikenne on YVA:ssa täysin alimitoitettu, jos tarkoitus on arvioida tulevaa liikennemäärää Kulmakorpi 1 toiminta- aikana. Espoon kaupungilla on pyöräilyn edistäminen agendassaan ja Nupurintietä käyttää sekä Espoon että Helsingin urheilu ja kuntopyöräilijät. Lisäksi reitti on ainoa väylä työmatkalaisille Veikkolasta etelään ja se on myös koululaisten käytössä. Lähin koulu on Karhusuolla.

Vaatimus: Alueen raskaan liikenteen tulee kulkea Kulmakorven liittymän kautta. Liikennevalot risteyksessä ovat välttämättömät. Nupurintien varteen tulee saada kevyenliikenteen väylä.

Nupurintien varteen suunniteltu viheralue. Alueelle suunnitellulla kapealla metsäkaistaleella puut eivät tule pysymään pystyssä muuttuvien

tuuliolosuhteiden ja märkyuden vuoksi. Alueen leveys on riittämätön mihinkään tarkoitukseen.

Vaatus: Viheraluetta on levennettävä huomattavasti ja muutettava se suojaviheralueeksi.

Räjäytykset, louhinta, murskaus: Räjäytykset ilman selkeää sovittua aikaa pelästyttävät ihmiset ja eläimet. Louhinta ja murskaus aiheuttavat jatkuvaa äänisaastetta. Räjäytyksiä koskevassa osiossa ei ole huomioitu alueella mahdollisesti olevia muita räjähdystyömaita. Jos kaikki suunnitellut räjäytystyömaat toteutuvat, on Kolmperässä jatkuvasti säikäyttäviä räjäytyksiä, jotka tuntuvat jalkojen alla ja talojen perustuksissa ja pelästyttävät äänellään.

Murkeen varastoinnille ei ole osoitettu varastointi paikkoja- jos alueella on näin monta toimijaa myymässä mursketta, todennäköisyys hitaaseen menekkiin ja varastointiin kasvaa.

Murskauksen mukana leviävä kivi-pöly lentää tuulen mukana pitkiä matkoja. Pahimmillaan kivi-pölystä voi seurata kivi-pölykeuhkosairaus (samankaltainen kuin asbestikeuhko). Jatkuva altistuminen kivi-pölylle on erittäin hankalaa astmaatikkoille ja sekä lisää syöpäriskiä. Talojen perustukset eivät ole rakennettu kestäväksi jatkuvaa vuosien mittaista tärinää ja räjäytyksiä kuten Ämmässuon alueen toimijoidenkaan tekniikka ja rakennukset. Kuka korvaa kaivovesien pilaantumisen ja rakennusvahingot?

Vaatus: Räjäytyksille on annettava sovittu ajankohta, esim. klo 11, jolloin asukkaat osaavat varautua niihin. Kaivovesien pilaantuminen ja rakennusten vahingoittuminen tulisi jo tässä vaiheessa sopia selvästi paperilla. Murkeen varastoinnille tulisi olla selvä suunnitelma. Kaikkea mursketta ei saa alueille varastoida. Räjäytykset tulisi toteuttaa pieninä ja tiukasti ymäläviranomaisien valvonnassa. Valvonta tulisi tehdä ennalta ilmoittamatta, tiheän epäsäännöllisesti. Autojen kivikuormien peittämättä jättämisestä tulisi määrätä sakko.

Vesi: Kukaan ei pysty takaamaan, ettei saastunut vesi pääse kallioruhjeita pitkin leviämään räjähdysten aiheuttamassa myllerryksessä. Vahingot voivat tulla ilmi vasta vuosien päästä. Kuka ottaa vastuun ympäristö- ja terveysvahingoista?

Vaatus: Kolmperän alueella, joka on riippuvainen asukkaiden omista kaivoista, kunnallistekniikan tulisi olla valmis ennen minkäänlaista räjäytystoimintaa. Kolmperän ja Kulmakorpi 1 väliin täytyy jättää mahdollisimman paljon viher suojavyöhykettä.

Kulmakorpi 1 hankkeeseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, joista osa johtuu alueen yhtäaikaan toteutettavaksi suunnitelluista projekteista, joita ei ole otettu Yvassa huomioon. Toivomme ystävällisesti, että otatte huomioon esille tuomamme näkökohdat ja kriittisesti arvioitte hankkeen tarvetta, kokoa ja

toteutusta. Puhdas ja terveellinen asuinympäristö on jokaisen espoolaisen oikeus.

Ystävällisin terveisin,

Kolmperän asukasyhdistys ry
Tarja Reynolds puheenjohtaja

MIELIPIIDE NRO 4

Mielipiteeseen yhtyy myös 7 muuta henkilöä

Hei, ohessa korjattu versio (muutamia kirjoitusvirheitä korjattu).

Mielipide Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus –hankkeen YVA-selostuksesta

Mielipiteenäni esitän, ettei Kulmakorpi I hanketta tule toteuttaa, ellei YVA selostuksessakin asukkaiden esiin tuomia kokemuksia terveyteen ja viihtyvyyteen vaikuttavista jo aiemmistakin alueen melu-, kivi- ja tärinähaitoista ja raskaan liikenteen tuomista vaaroista huolehdita asianmukaisesti.

Jos hanke toteutetaan, ei riitä, että toimijalle myönnetään tiukat ympäristölupaehdot, vaan niiden noudattamista tulee tarkoin valvoa, sekä velvoittaa toimija/t kirjallisella sopimuksella korvaamaan aiheuttamansa vahingot, sekä sanktioida puutteet ympäristölupaehtojen noudattamisessa.

Melu-, pöly- ja tärinämittaukset tulevat olla selkeästi luettavat ja tiedotetut asukkaille. Mittauksia tulee tehdä, kun toiminta on aktiivista, eikä vain, kun toiminta on jostain syystä hiljaisempaa.

Hankkeen toiminnot eivät saa aiheuttaa ihmisille eikä ympäristölle haittoja.

Hanketta ei tule toteuttaa ennen kuin asuinalueille on rakennettu kunnallistekniikka ja kevyenliikenteenväylä turvaamaan paikallisten ihmisten terveyttä ja henkeä. Sitä ei myöskään tule toteuttaa ilman melua ja kivi- ja tärinähaittoja estäviä toimintoja ja rakenteita.

Perusteet:

Nykytilanne jo ihmisten terveydelle vaarallinen ilman vesihuoltoa, riittäviä suojia melulta ja

pölyltä sekä ilman keveynliikenteenväylää

Asuinalueet, joihin Kulmakorpi I hanke vaikuttaa, ovat nykyisellään jo sekä Ämmässuon että viereisen Kulmakorven louhintatyömaan läheisyydessä kärsien niiden toiminnoista aiheutuvista terveyttä vaarantavista haitoista: Mustanpurontien kaivovedet ovat pilaantuneet; Kolmperään on ympäristölautakuntakin suositellut kunnallistekniikkaa puhtaan veden saamiseksi jo yli vuosikymmen sitten. Kuitenkin Ämmässuon ja Kulmakorven läheisyydessä sijaitsevat asuinalueet edelleenkin ovat ilman vesihuoltoa, vaikka pohjavedet ovat pilaantuneet Kolmperän asutuksen välittömässä läheisyydessä. Kevyttä liikennettä varten ei ole väylää, mikä on aiheuttanut vuosikymmenien ajan vaaratilanteita jalankulkijoille (esim. YVA selostus s. 165).

Kulmakorpi I YVA selostuksessa ei ole huomioitu myöskään Högberget aluetta, jossa on niin ikään YVA prosessi käynnissä, eikä sen hankkeen liikenteen vaikutuksia Nupurintielle, vaikka YVA selostuksessa luvattiin seuraavasti: *YVA-menettelyssä arvioidaan myös hankkeen yhteysvaikutuksia muiden käynnissä olevien sekä tulevien hankkeiden kanssa. Esim. Kulmakorpi I YVA:ssa otetaan huomioon Esbogården Oy Ab Högbergetin maanoton YVA-menettelyn tulokset etenkin raskaan liikenteen osalta. Yhteisvaikutukset arvioidaan YVA-selostusvaiheessa* (Liite : Kulmakorpi I YVA-menettely 2014-2015 Työpajan ja asukkaiden ryhmähaastattelujen muistiot, Ramboll Työpajan yhteenveto s.3/7). Högbergetiltä raskas liikenne ohjautuu myös Nupurintielle.

Pohja- ja pintavesistä

207 A pohjavedennäytteenottopisteestä on löytynyt mm. syöpää aiheuttavia PAH yhdisteitä, bentseeniä ja syanidia. 207 A pohjavedennäytteenottopiste sijaitsee Kulmakorpi I hankealueen välittömässä läheisyydessä Kuusankoski Oy:n tontilla (Ahma ympäristö Oy, vesien yhteistarkkailuraportti, 2014). Asukkaat ovat suuressa riskissä altistua myös myrkkyyä sisältäville pölypäästöille kivipölyn lisäksi, jos Kulmakorpi I hanke toteutetaan. Kulmakorpi I YVA selostuksen mukaan ei ole tutkittu maa- eikä kallioperää.

Kolmperän ja Ämmässuon välisen hiekkakankaan läpäisevyys on riski Kolmperän järven puhtaudelle. Kulmakorpi I hanke toteutuessaan (6,2 miljoonaa tonnia louhetta) räjäytyksineen suurentaa merkittävästi riskiä.

Pilaantuneiden pohjavesien pudistuspumppaus on suoritettava ennen suunniteltua hankkeen

toteuttamista.

Nupurinjärven vedenlaatu on jo pilattu Kulmakorpi I:n ja Ämmässuon maankaatopaikan toimintojen aiheuttamista pintavesilaskuista.

Terveysvaikutusten arviointi tarpeellinen

YVA selostuksessa todetaan tarve kokonaisvaltaiselle terveysvaikutusten arvioinnille, mutta samalla kiistetään Kulmakorpi I yksittäisenä hankkeena aiheuttavan tarvetta ko arvioinnille, vaikka YVA selostuksessakin todetaan, että hanke voi pisimmillään kestää jopa vuosikymmeniä.

Viitataan YVA selostuksen liitteeseen nro 5, jossa on koottu YVA-selostukseen liittyvät TVA ja SVA ryhmähaastattelut. Ensinnä huomautan, että arvioidessa ihmisiin kohdistuvia terveyshaittoja ryhmähaastattelu ei ole sopiva muoto sitä toteuttaa. Käytännössä Kulmakorpi I YVA ryhmähaastatteluissa ei kummassakaan tilaisuudessa ollut TVA asiantuntijaa läsnä henkilökohtaisesti. Koulutukseltaan asiantuntija ei ollut lääkäri tai muukaan terveydenalan ammattilainen, jota asukkaat toivovat. Osa ryhmähaastatteluista ilmoitti minulle tilaisuuden päätyttyä, etteivät he tajunneet antaa puhelinnumeroaan, jotta terveysvaikutuksista vastaava olisi voinut soittaa jälkepäin, koska puhelinnumeroita ei kerätty heti kokouksen lopussa vaan vasta sen jälkeen ja ihmiset keskustelivat poislähtiessään toisensa kanssa.

YVA selostuksessa viitataan Terveydensuojelulakiin vuodelta 1994 , jossa määritellään merkittävä terveysvaikutus, ja Kulmakorpi I YVA selostuksessa päädytään johtopäätökseen, ettei esimerkiksi erilaisia lieviä ja /tai tilapäisiä terveysvaikutuksia ihmisissä ja heidän elinympäristössään , kuten melun ja hajun aiheuttamia viihtyvyyshaittoja pidetä terveyshaittoina (Ibid. s.166.) Tässä yhteydessä on muistutettava, että Kulmakorpi I hanketta on esitetty vuosikausia kestäväenä hankkeena, riippuen taloustilanteesta ja siitä miten alueelle tulee toimijoita, joten tilapäiseksi haitaksi Kulmakorpi I hanke on liian pitkäkestoinen, eikä YVA selostuksen TVA asiantuntija voi

väittää, etteikö altistuminen esimerkiksi kivipölylle olisi merkittävä terveysvaikutus.

Minullekin on henkilökohtaisesti espoolainen kuntalainen kertonut kokevansa hengenahdistusta Kulmakorvelta kulkeutuneen kivipölyn seurauksena. Kuten selostuksessakin tulee ilmi, alueella asuu lapsiperheitä ja ihmisillä on huoli myös lastensa terveydestä. Kivipölystä on mainittu myös YVA selostuksessa.

YVA selostuksessa todetaan sosiaalisten vaikutusten kokeminen aina subjektiiviseksi. Se ei pidä paikkansa, koska kaikki, jotka tietävät Ämmässuon ja Kulmakorven louhustyömaiden koon ja toiminnat, suhtautuvat tietyllä tavalla yhtenäisesti siellä asuvien elinolosuhteisiin.

Mustanpurontieläiseltä oli jopa virkamies kysynyt miksei asukas muuta muualle (pois kivipölystä ja Rudus Oy:n tärinähaitoista), johonka asukas kertoi vastanneensa, että mihinkä muutat, kun ei saa asuntoaan kaupaksi, koska kukaan ei halua ostaa asuintaloa, jonka vieressä Rudus Oy operoi. Nämä ovat myös niitä sosiaalisia vaikutuksia, jotka tulee huomioida.

YVA selostuksen vaikutukset ilmanlaatuun kuvissa numerot 43 ja 44 on rajattu alueet jokaisen murskauslaitoksen ympärille, jonka säteeksi YVA selostus antaa 500 metriä (Ibid.s104). Kuva ei voi pitää paikkaansa, koska hankealueen louhittavaa osaa lähimmät asuinalueet ovat noin 500 metrin päässä Kolmperässä, noin 600 metrin päässä Histan kartanon alueella, Nupurin pientaloalue noin 500 metrin päässä idässä ja Mustanpurontielle matkaa arvioidaan YVA selostuksessa noin 1,2 km (Ibid.30). Mielenpiteenäni esitän, että kuvat 43 ja 44 ovat harhaanjohtavia kuvaamaan välimatkoja ja todellisia vaikutuksia asutusten ilmanlaatuun.

Asukkaat epätietoisia mikä toimija louhinnassa ja murskauksessa

Kulmakorpi I YVA selostuksessa todetaan: "Espoon kaupunki on esittänyt, että louhinta, louheen murskaus, louheen myynti ja kuljetus tilataan yhdeltä ja samalta yritykseltä. Vaihtoehtojen rajoitusta voidaan tarkentaa ja uusia vaihtoehtoja esittää YVA-ohjelman nähtävillä olon jälkeen ennen arviointityön aloittamista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. "

Asukkaat ovat tiedustelleet saamatta vastauksia mikä toimija tulisi Kulmakorpi I hankealueelle suorittamaan louhintaa ja murskausta. Asukkaat ihmettelevät miksei heille ilmoiteta mitä toimijaa tällä tarkoitetaan. Onko se jälleen Rudus Oy, josta asukkaat ovat esittäneet esimerkkejä ympäristölupaehdojen noudattamatta jättämisistä. Rudus Oy on myös esittänyt tietämättömyyttä esim Mustanpurontien kaivovesien joukkopilaantumisesta Kulmakorven läheisyydessä (kts. YLE FEM

TV ohjelma *Geossensrent vatten* aiheesta).

Edelleen YVA selostuksessa todetaan seuraavasti : *"YVA-menettelyssä ei arvioida hankkeen kustannuksia tai hankkeen vaikutuksia muiden omaisuuteen. Yhteysvaikutusten arvioinnin kautta YVA-menettelyssä voidaan ottaa kantaa, mikä koetaan kohtuuttomaksi tiedossa olon vaatimukseksi asukkaiden osalta. "* Asukkaat kokevat epäoikeudenmukaisena sen, ettei kukaan kanna vastuuta räjäytysten äänivaikutusten seurauksena tulleista omaisuusvahingoista. Esimerkiksi Mustanpurontieellä on tullut talojen rakenteisiin rikkoutumia. Räjäytykset ovat siis jo aiheuttaneet fyysisesti havaittavia ja koettuja vaurioita myös omaisuudelle.

Perustuslaista alkaen laki velvoittaa takaamaan terveellisen elinympäristön

Perustuslaki toteaa : *" Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. "* (Suomen perustuslaki 20 § .)

Terveystieteidenlaki toteaa: Kunnan (tässä: Espoon kaupunki) on turvattava asukkaille terveellinen elinympäristö (TSL 6 §). Oikeus terveelliseen elinympäristöön on myös asukkailla, jotka asuvat Kulmakorpi I hankealueen läheisyydessä eli ts. Ämmäsuon ja Kulmakorven vaikutusalueella.

Kuvaavaa on, että Ämmäsuon Kulmakorpi alue hyödyttää miltei koko pääkaupunkiseutua, mutta samalla sen toimintojen terveydelle vaaralliset haitat ulottuvat lähistön asutuksiin saakka. Näille asutuksille ei kuitenkaan ole huolehdittu edes perusedellytyksiä terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön, vaikka ne sijaitsevat selkeällä riskialueella, kun naapurustoonsa on rakennettu Pohjoismaiden suurin kaatopaikka-alue ja massiivinen Kulmakorven louhustyömaa. Kulmakorpi I hankkeesta 500 metrin päässä sijaitsevan Kolmperän asuinalueen rakennuskielto jatkuu jo yli 25 vuotta, joka on niinikään osoitus huonosta hallinnosta. Viimeisin räikein esimerkki on välinpitämättömyys Mustanpurontien vesihuolto-ongelmaan.

Mielipiteenäni yhdyin tässä asiassa myös Kolmperän asukasyhdistys ry:n ja _____ mielipiteisiin sekä _____ myöhemmin lähetettävään mielipiteensä täydennykseen.

2.7.2015

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten kuulutukseenne verkkosivuillanne

Yva-selostuslausunto: Kallion louhinta ja murskaus Kulmakorpi I -alueella Espoossa

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri toteaa asiasta seuraavaa.

On hyvä, että yva tehtiin. Hankkeen *vaihtoehtovertailu* oli kuitenkin liian suppea: siinä ei ollut alueellista vaihtoehtoa, vain pitempi ja lyhyt louhinta-aika. Yvan tulostenkaan mukaan vaihtoehdot eivät olleet riittävän erottelevia.

Lähialueen ihmisten kärsivällisyys on kovilla jo alueen muiden hankkeiden takia. *Yhteisvaikutukset* myös Högbergetin vastaavan hankkeen kanssa olisi pitänyt ottaa paremmin huomioon tässäkin yvassa.

Melun, tärinän, pölyn, räjäytysten, onnettomuuksien, vesien haitta-aineiden ja liikenteen haittavaikutusten minimointi on hankkeessa tärkeää. Yva tuotti esityksiä haittojen *lieventämiseen*. Niitä tulee noudattaa jatkosuunnittelussa ja luvituksessa. Myös kaikki alueen hankkeet huomioon ottava *seuranta* pitää kehittää.

Luontoarvot

Jatkosuunnittelussa on tärkeää turvata luontoluvussa kuvattu kaava-alueen itäosan notkelmassa oleva paikallisesti arvokas metsänkaistale sekä teollisuusalueen ja Kakarlammensuon välinen metsä suojavyöhykkeenä. Myös yvassa esitetyt ekologisen yhteyden ja liito-oravan turvaavat ratkaisut tulee varmistaa (luku 15.4).

Alueen hyönteisistä ei valitettavasti selvitetty edes ohjelmavaiheen lausunnossamme viittaamamme kirjoverkkoperhosen vertaa. Tämä luontodirektiivin liitteen IV laji voisi alueella teoriassa olla, koska siitä on havaintoja lähialueilta.

Molemmat louhinta-alueen pintavesien valuma-alueella sijaitsevat joet ovat arvokkaita luontaisen meritaimen- ja vaellussiikakannan vuoksi. Vesien hallinta on järjestettävä ennen louhinnan aloittamista. On varmistettava, että louhinta-alueen varastointi- ja selkeytysaltaiden ja HSY:n viemäröintijärjestelmän kapasiteetti riittää poikkeuksellisissa rankkasadetilanteissa.

Lisätietoja

- luonnonsuojeluasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sil.fi

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Sirkku Manninen

Tapani Veistola

MIELIPIDE NRO 6

Uudenmaan ELY-keskukselle

Nuukio-seura ry:n mielipide Espoon Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus –hankkeen YVA-selostuksesta

Nuukio-seura esittää, että Kulmakorpi I hanketta ei tule toteuttaa (0-vaihtoehto).

Perusteluna 0-vaihtoehdolle esitämme, että YVA-selostuksessa Kulmakorpi I hankkeen ja Ämmässuon kaatopaikan yhteisvaikutusta ei ole arvioitu riittävästi. Selostuksessa ei ole selvitetty, mitä vaikutuksia laajalla ja merkittäväällä kallioiden louhinnalla ja murskauksella voi olla huonosti pohjustetun Ämmässuon kaatopaikan alla oleviin suotovesiin. Nuukio-Nupurin alueella, Mustanpurintiellä kaivot ovat viimeisen vuoden aikana muuttuneet talousvedeksi kelpaamattomiksi. Asukkailla on perusteltua syytä epäillä, että kallioiden louhinnan seurauksena alueelle on valunut Ämmässuon kaatopaikan alaisia saastuneita vesiä.

YVA-selostuksen tiivistelmässä todetaan, että hankkeen louhinnoilla ja murskauksilla ei ole merkittäviä yhteisvaikutuksia Kulmakorven ja Ämmässuon muiden hankkeiden kanssa. Hankkeen keskeiset vaikutukset ovat louhinnan ja murskauksen melu-, värinä- ja pölypäästöt sekä ihmisiin kohdistuvat vaikutukset. Louhinnan ja murskauksen raskaan liikenteen vaikutukset jäävät vähäisiksi, eivätkä vaikeuta liikenteen sujuvuutta tai ylitä teiden kantokykyä. Suurin osa hankkeen vaikutuksista on merkittävyydeltään vähäisiä ja negatiivisia. Vaihtoehdoilla 1 ja 1A on positiivisia vaikutuksia maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä vaihtoehdon 1 osalta elinkeinoihin. Louhinnan ja murskauksen vaikutukset maa- ja kallioperään sekä topografiaan ovat hyvin vähäisiä. Hanke ei merkittävästi vaikuta millään vaihtoehdolla liikenteen kasvihuonekaasupäästöihin, pohjaveden määrään ja laatuun eikä kulttuuriperintöön ja kulttuurimaisemaan. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten osalta tehokkain tapa lieventää haitallisia vaikutuksia olisi vähentää Kolmperän, Histan ja Nupurin asukkaiden kokemaa epävarmuutta oman elinympäristönsä terveydellisyydestä ja turvallisuudesta sekä lisätä asukkaiden tiedonsaantia heihin vaikuttavista hankkeista.

Jos hanke edellä esitetystä huolimatta päätetään toteuttaa, Nuukio-seura vaatii, että asukkaiden kokemaa epävarmuutta vähennetään nopeasti ja tehokkaasti kolmella konkreettisella toimenpiteellä:

- Kolmperän vesihuolto toteutetaan viivytyksettä,
- Mustanpurontien–Arkiniityn alueen vesihuollon suunnittelu käynnistetään välittömästi ja vesihuolto toteutetaan viivytyksettä,
- päätös kevyenliikenteen väylän rakentamisesta Nupurintielle Brobackantien risteyksestä Kolmirantaan tehdään ennen kaavan hyväksymistä.

Espossa 2.7.2015

Nuukio-seura ry

Hannele Kerola
puheenjohtaja
hannele.kerola@nuuksio-seura.fi

Timo Rauhanen
varapuheenjohtaja

MIELIPIIDE NRO 7

Mielipiteeseen yhtyy myös 3 muuta henkilöä

Lähetetty: 2. heinäkuuta 2015 9:18

Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa

Aihe: Mielipide: Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus-hankkeen YVA

Mielipide

Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus-hankkeen YVA

YVA selostuksessa ei ole huomioitu kaikkia louhinnan haittoja Nupurinjärveen.

Nupurin järvi on lähialueen ihmisten vapaa-ajanviettopaikka. Ihmiset uivat ja kalastavat Nupurin järvellä. Lisäksi Nupurin kartanon alueelle on tulossa myös iso asuinalue. (n. 600 henk.)

Louhinnat voivat aiheuttaa Nupurinjärven tilan huonontumisen.

Jo aiemmin on todettu, että Nupurinjärvissä korkeita alumiinipitoisuuksia ja aiemminkin vanadiinia, sähkönjohtavuus korkea /kloridia. Kts. lopussa HBLn juttu ja liite.

Selostuksessa ei ole huomioitu myöskään pohjavesipistettä, jossa PAH yhdisteitä ja syanidia.

Samoin Mustanpuron kaivoihin vaikutus.

Kuusakoski on saastuttanut lähialueen maastoa, jolloin maaperään on imeytynyt haitallisia aineita, (myös pölyn muodossa), jotka louhittaessa voivat valua pohjavesiin ja Nupurinjärveen. Louhittavan alueen maata ei ole tutkittu.

Louhintaa suunnitellaan jo etukäteen, vaikka ei ole tietoa, rakennetaanko alueelle toimintoja näin laman aikana.

Alueella on jo kahdeksan eri louhinta-aluetta tai murskaustoimintaa. HSY: 4, Kulmakorpi I, Rudus ja tulossa Högberget, mahdollisesti Blominmäen murskaus.

YVA selostus ei ole objektiivinen ja puolueeton, koska hankkeesta vastaava tilaa ja maksaa sen. ts. konsultit kirjoittavat mitä tilataan ja mistä maksetaan.

Mielipiteenäni yhdyn tässä asiassa myös

myöhemmin lähetettävään mielipiteensä täydennykseen.

HBL kirjoittaa mm. 16.5.2015

"Allt fler Esbobrunnar har orenat vatten.", "Ännu en brunn med förstört vatten i Esbo."

Pinta- ja pohjavedet Ämmäsuon ympäristössä on pilattu, päättäjät vaikenevat.

Yhä useammassa espoolaiskaivossa on saastunutta vettä. Ämmäsuon alueen vesinäytteitä on tutkittu vuosikausia, mutta päättäjien mukaan lisääntyneet pitoisuudet eivät ole tarpeeksi korkeat, että olisivat vaarallisia ja aiheuttaisivat toimenpiteitä. Voimalaitostuhkan ja läjityksen sekä muiden ympäristöä häiritsevien toimintojen jäljet alkavat näkyä maaperässä.

Mustanpuron alueella on jo kymmenkuntakaivoa käyttökiellossa. *Pyynnöstä huolimatta kaivotarkkailuun ei ole haluttu ottaa kaikkia kaivoja eikä kiirehdiä kunnallistekniikka Mustanpuron asukkaille.*

"Höga aluminiumhalter i Nupurträsket." Korkeita alumiinipitoisuuksia Nupurinjärvessä.

Elokuussa Nupurinjärvestä mitattiin niin korkeita alumiinipitoisuuksia, että se voi vaikuttaa haitallisesti veden eliöihin, toteaa Espoon ympäristölautakunta. Raportit näyttävät myös että, pohjavesi on pilaantunut. Näytteissä on niin korkeita kloridi, sulfaatti, arsenikki ja nikkeli arvoja, että ne ylittävät ohjearvot. Kuitenkaan se ei ole päättäjien mielestä mitenkään hälyttävää.

On niin monta toimijaa alueella, että ei voi määritellä mistä saasteet tulevat..

Kaksi puroa laskee Ämmäsuolta Nupurinjärveen ja jo aikaisemmin Nupurinjärvestä on löydetty vanadiinia, joka uhkasi Dämmanin vedenottamoaa. Sitä silloin laimennettiin Nuuksion Pitkäjärven juoksutuksella.

Höga aluminiumhalter i Nupursträsket

Vattenprover visar att aluminiumhalterna i Nupursträsket är så höga att de kan påverka vattenlevande djur. Också prover av grundvattnet visar förhöjda värden.

Nupursträsket ligger nära området med förstörda brunnar. Sjön har en populär badstrand. Här förekommer också fritidsfiske.

I sjön uppmättes i augusti i fjol så höga aluminiumhalter att de kan vara till skada för vattenlevande djur, konstaterar Esbo miljönämnd.

Proverna i Nupursträsket var ett av många prover som tas för den årliga vattenrapporten från området Käringsmossen-Vinkelkärr.

Rapporten visar också att grundvattnet förorenats. Proverna visar så

höga värden av klorid, sulfat, arsenik och nickel att de överskrider kvalitetsnormen. Dessutom hittade man bensen, tillsatssämnen från bensin, PAH-föreningar och cyanid. De här proverna togs nära platsen där man hanterar byggnadsavfall.

Farliga ämnen i grundvattnet är ingen nyhet för miljönämnden. HBL har läst Esbo miljönämnds föredragningslista från den 2 juni 1994 där det sågs att grundvattnet norr om soptippsområdet är förorenat. Då innehöll prover från yt- och grundvatten tungmetaller. Dessutom konstaterade nämnden att det i grundvattnet invid området där staden dumpat kraftverksaska hittats flyktiga organiska föreningar som bland annat etanol, butanol och toluen.

Då konstaterade Vesi Hydro Oy

som tog proverna att dessa ämnen troligen hamnat i grundvattnet redan innan man grundat avstjäpningsplatserna.

Esbo miljönämnd brukar anteckna rapporterna till kännedom och så skedde också vid det senaste mötet i slutet av april.

Miljönämndens ordförande Helena Partanen (De gröna) kan inte säga om den senaste rapporten är alarmerande.

- Aktörerna är ansvariga och deras miljö tillstånd övervakas av Närings-, trafik- och miljöcentralen, NTM, säger Partanen. Hon påpekar att invånarna i området varit oroliga för sina brunnar. Nu undersöker staden varför deras brunnar förstörts.

- Invånarna har i totalt år försökt få förbättringar och det ser ut

som om de mist förtroendet för staden och de andra aktörerna. Det vore viktigt att undersökningen görs så att invånarna är med oberoende av vad resultatet blir, säger hon.

Inget alarmerande

En av aktörerna som förorenar i området är Helsingforsregionens miljö-tjänster, HRM. Men Juha Uuksulainen som är miljöansvarig vill inte ta ställning till den senaste rapporten. Han verkar anse att HRM inte förorenar i området.

- Jag kan inte kommentera det som går in på andra aktörers områden. Den enda som kan kommentera är den övervakande instansen, NTM-centralen, säger han.

Överinspektör Heidi Åkerla vid NTM-centralen har läst vattenrapporterna i många år. Hon är expert på ytvatten och ser inget alarmerande i proverna från Nupursträsket.

FAKTA

Kontroller i flera år

● Den gemensamma kontrollen av vatten i Käringsmossen-Vinkelkärr 2014 visar prover av yt- och grundvatten.

● Helsingforsregionens miljö-tjänster HRM, Esbo stad, Rudus Oy och Kuusakoski Oy är förpliktade att årligen undersöka grundvatten och ytvatten på grund av verksamheten i Käringsmossen-Vinkelkärr.

- Halterna är tydligt högre än vid tidigare prov men provet var grunt och pH-värdet var neutralt. Hade det varit surt hade det varit giftigare. Just nu är det inte alarmerande. Esbo miljönämnd säger att halter-

● I Nupursträsket uppmättes i augusti i fjol 2 420 mikrogram aluminium per liter. Tidigare var halterna 160-767 mikrogram per liter.

● I diken som leder till sjön uppmättes 32-45 mikrogram per liter.

● Polycykliska aromatiska kolväten (PAH) och flyktiga aromatiska föreningar (VOC) har hälso- och miljöskadliga effekter.

na är farliga för vattenlevande djur?

- Ja, det är säkert sant, men när pH-värdet är neutralt är det inte så giftigt.

Varifrån kommer aluminium till sjön?

- Det går inte att förklara då dikkevattnet som rinner till sjön hade låga värden. Man kan inte dra slutsatser av ett enskilt prov. De här proverna visar inget alarmerande, säger Åkerla.

Överinspektör Heili Herkamaa vid NTM-centralen är expert på grundvatten och anser inte heller att proverna visar alarmerande nivåer. Vad kan ni göra om det i marken finns kraftverksaska som är full med tungmetaller som lakas ur och sprids med vattenflöden?

- Då kan man skyddspumpa bort grundvatten så det inte sprids i miljön eller isolera askan.

Ni är den övervakande instansen, när reagerar ni?

- Vi har under åren flera gånger ingripit och försökt utreda varifrån vissa ämnen kommer. Det är ett pågående arbete och vi ingriper när värdena är för höga. SONJA HELLMAN

MIELIPIIDE NRO 8

Lähetetty: 2. heinäkuuta 2015 17:11

Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa

K

Aihe: Espoon kaupungin Kulmakorpi I mielipide ja parannusehdotuksia

Ohessa mielipiteeni, jossa yhdyn mielipiteeseen pienin, mutta merkittävin, lisäyksiin.

Yhdyn oheiseen | mielipiteeseen Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus -hankkeen YVA-selostuksesta

Lisäyksenä totean vielä meluhaitasta, että sitä pahentaa Tarvon moottoritien aiheuttama rengasmelu. Tätä melua voidaan vähentää yksinkertaisesti rakentamalla meluaita siten, ettei melu pääse tieltä koteihin eikä järvelle. Nyt melu kantautuu järvelle ja järvi kantaa sitä edelleen. Rakentamalla meluaita moottoritielle voidaan jo merkittävästi vähentää meluhaittoja ja parantaa siten asukkaiden viihtyvyyttä. Tämän tulisi huomioida kokonaisvaltaisissa suunnitelmissa.

ELY-keskukselle

Yhdyttiin mieleni alla olevaan mielipiteeseen Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus –hankkeen YVA-selostuksesta

Lisäyksenä totean vielä meluhaitasta, että sitä pahentaa Tarvon moottoritien aiheuttama rengasmelu. Tätä melua voidaan vähentää yksinkertaisesti rakentamalla meluaita siten, ettei melu pääse tieltä koteihin eikä järvelle. Nyt melu kantautuu järvelle ja järvi kantaa sitä edelleen. Rakentamalla meluaita moottoritielelle voidaan jo merkittävästi vähentää meluhaittoja ja parantaa siten asukkaiden viihtyvyyttä. Tämän tulisi huomioida kokonaisvaltaisissa suunnitelmissa.

Kunnioittaen, Espoossa 1.7.2015

Mielipide Espoon kaupungin Kulmakorpi I kallionlouhinta ja murskaus –hankkeen YVA-selostuksesta

Mielipiteenäni esitän, ettei Kulmakorpi I hanketta tule toteuttaa, ellei YVA selostuksessakin asukkaiden esiin tuomia kokemuksia terveyteen ja viihtyvyyteen vaikuttavista jo aiemmistakin alueen melu-, kivi- ja tärinähaitoista ja raskaan liikenteen tuomista vaaroista huolehdita asianmukaisesti.

Jos hanke toteutetaan, ei riitä, että toimijalle myönnetään tiukat ympäristölupaehdot, vaan niiden noudattamista tulee tarkoin valvoa, sekä velvoittaa toimija/t kirjallisella sopimuksella korvaamaan aiheuttamansa vahingot, sekä sanktioida puutteet ympäristölupaehtojen noudattamisessa.

Melu-, pöly- ja tärinämittaukset tulevat olla selkeästi luettavat ja tiedotettut asukkaille. Mittauksia tulee tehdä, kun toiminta on aktiivista, eikä vain, kun toiminta on jostain syystä hiljaisempaa.

Hankkeen toiminnot eivät saa aiheuttaa ihmisille eikä ympäristölle haittoja.

Hanketta ei tule toteuttaa ennen kuin asuinalueille on rakennettu kunnallistekniikka ja

kevyenliikenteenväylä turvaamaan paikallisten ihmisten terveyttä ja henkeä. Sitä ei myöskään tule

toteuttaa ilman melua ja kivipölyä estäviä toimintoja ja rakenteita.

Perusteet:

Nykytilanne jo ihmisten terveydelle vaarallinen ilman vesihuoltoa, riittäviä suojia melulta ja pölyltä sekä ilman keveynliikenteenväylää

Asuinalueet, joihin Kulmakorpi I hanke vaikuttaa, ovat nykyisellään jo sekä Ämmässuon että viereisen Kulmakorven louhintatyömaan läheisyydessä kärsien niiden toiminnoista aiheutuvista terveyttä vaarantavista haitoista: Mustanpurontien kaivovedet ovat pilaantuneet; Kolmperään on ympäristölautakuntakin suositellut kunnallistekniikkaa puhtaan veden saamiseksi jo yli vuosikymmen sitten. Kuitenkin Ämmässuon ja Kulmakorven läheisyydessä sijaitsevat asuinalueet edelleenkin ovat ilman vesihuoltoa, vaikka pohjavedet ovat pilantuneet Kolmperän asutuksen välittömässä läheisyydessä. Kevyttä liikennettä varten ei ole väylää, mikä on aiheuttanut vuosikymmenien ajan vaaratilanteita jalankulkijoille (esim. YVA selostus s. 165).

Kulmakorpi I YVA selostuksessa ei ole huomioitu myöskään Högberget aluetta, jossa on niin ikään YVA prosessi käynnissä, eikä sen hankkeen liikenteen vaikutuksia Nupurintielle, vaikka YVA selostuksessa luvattiin seuraavasti : *YVA-menettelyssä arvioidaan myös hankkeen yhteysvaikutuksia muiden käynnissä olevien sekä tulevien hankkeiden kanssa. Esim. Kulmakorpi I YVA:ssa otetaan huomioon Esbogården Oy Ab Högbergetin maanoton YVA-menettelyn tulokset etenkin raskaan liikenteen osalta. Yhteisvaikutukset arvioidaan YVA-selostusvaiheessa (Liite : Kulmakorpi I YVA-menettely 2014-2015 Työpajan ja asukkaiden ryhmähaastattelujen muistiot, Ramboll Työpajan yhteenveto s.3/7). Högbergetiltä raskas liikenne ohjautuu myös Nupurintielle.*

Pohja- ja pintavesistä

207 A pohjavedennäytteenottopisteestä on löytynyt mm. syöpää aiheuttavia PAH yhdisteitä, bentseeniä ja syanidia. 207 A pohjavedennäytteenottopiste sijaitsee Kulmakorpi I hankealueen välittömässä läheisyydessä Kuusankoski Oy:n tontilla (Ahma ympäristö Oy, vesien yhteistarkkailuraportti, 2014). Asukkaat ovat suuressa riskissä altistua myös myrkkijä sisältäville pölypäästöille kivipölyn lisäksi, jos Kulmakorpi I hanke toteutetaan. Kulmakorpi I YVA selostuksen mukaan ei ole tutkittu maa- eikä kallioperää.

Kolmperän ja Ämmässuon välisen hiekkakankaan läpäisevyys on riski Kolmperän järven puhtaudelle. Kulmakorpi I hanke toteutuessaan (6,2 miljoonaa tonnia louhetta) räjäytyksineen suurentaa merkittävästi riskiä.

Pilaantuneiden pohjavesien pudistuspumppaus on suoritettava ennen suunniteltua hankkeen toteuttamista.

Nupurinjärven vedenlaatu on jo pilattu Kulmakorpi I:sen ja Ämmässuon maankaatopaikan toimintojen aiheuttamista pintavesilaskeumista.

Terveysvaikutusten arviointi tarpeellinen

YVA selostuksessa todetaan tarve kokonaisvaltaiselle terveysvaikutusten arvioinnille, mutta samalla kiistetään Kulmakorpi I yksittäisenä hankkeena aiheuttavan tarvetta ko arvioinnille, vaikka YVA selostuksessakin todetaan, että hanke voi pisimmillään kestää jopa vuosikymmeniä.

Viitataan YVA selostuksen liitteeseen nro 5, jossa on koottu YVA-selotukseen liittyvät TVA ja SVA ryhmähaastattelut. Ensinnä huomautan, että arvioidessa ihmisiin kohdistuvia terveyshaittoja ryhmähaastattelu ei ole sopiva muoto sitä toteuttaa. Käytännössä Kulmakorpi I YVA ryhmähaastatteluissa ei kummassakaan tilaisuudessa ollut TVA asiantuntijaa läsnä henkilökohtaisesti. Koulutukseltaan asiantuntija ei ollut lääkäri tai muukaan terveydenalan ammattilainen, jota asukkaat toivovat. Osa ryhmähaastatteluista ilmoitti minulle tilaisuuden päätyttyä, etteivät he tajunneet antaa puhelinnumeroaan, jotta terveysvaikutuksista vastaava olisi voinut soittaa jälkepäin, koska puhelinnumeroita ei kerätty heti kokouksen lopussa vaan vasta sen jälkeen ja ihmiset keskustelivat poislähtiessään toisensa kanssa.

YVA selostuksessa viitataan Terveydensuojelulakiin vuodelta 1994 , jossa määritellään merkittävä terveysvaikutus, ja Kulmakorpi I YVA selostuksessa päädytään johtopäätökseen, ettei esimerkiksi erilaisia lieviä ja /tai tilapäisiä terveysvaikutuksia ihmisissä ja heidän elinympäristössään , kuten melun ja hajun aiheuttamia viihtyvyyshaittoja pidetä terveyshaittoina (Ibid. s.166.) Tässä yhteydessä on muistutettava, että Kulmakorpi I hanketta on esitetty vuosikausia kestäväenä hankkeena, riippuen taloustilanteesta ja siitä miten alueelle tulee toimijoita, joten tilapäiseksi haitaksi Kulmakorpi I hanke on liian pitkäkestoinen, eikä YVA selostuksen TVA asiantuntija voi väittää, etteikö altistuminen esimerkiksi kivipölylle olisi merkittävä terveysvaikutus.

Minullekin on henkilökohtaisesti espoolainen kuntalainen kertonut kokevansa hengenahdistusta Kulmakorvelta kulkeutuneen kivipölyn seurauksena. Kuten selostuksessakin tulee ilmi, alueella asuu lapsiperheitä ja ihmisillä on huoli myös lastensa terveydestä. Kivipölystä on mainittu myös YVA selostuksessa.

YVA selostuksessa todetaan sosiaalisten vaikutusten kokeminen aina subjektiiviseksi. Se ei pidä paikkansa, koska kaikki, jotka tietävät Ämmässuon ja Kulmakorven louhostyömaiden koon ja toiminnot, suhtautuvat tietyllä tavalla yhtenäisesti siellä asuvien elinolosuhteisiin.

Mustanpurontieläiseltä oli jopa virkamies kysynyt miksei asukas muuta muualle (pois kivipölystä ja Rudus Oy:n tärinähaitoista), johonka asukas kertoi vastanneensa, että mihinkä muutat, kun ei saa asuntoaan kaupaksi, koska kukaan ei halua ostaa asuintaloa, jonka vieressä Rudus Oy operoi. Nämä ovat myös niitä sosiaalisia vaikutuksia, jotka tulee huomioida.

YVA selostuksen vaikutukset ilmanlaatuun kuvissa numerot 43 ja 44 on rajattu alueet jokaisen murskauslaitoksen ympärille, jonka säteeksi YVA selostus antaa 500 metriä (Ibid.s104). Kuva ei voi pitää paikkaansa, koska hankealueen louhittavaa osaa lähimmät asuinalueet ovat noin 500 metrin päässä Kolmperässä, noin 600 metrin päässä Histan kartanon alueella, Nupurin pientaloalue noin 500 metrin päässä idässä ja Mustanpurontielle matkaa arvioidaan YVA selostuksessa noin 1,2 km (Ibid.30). Mielenpiteenäni esitän, että kuvat 43 ja 44 ovat harhaanjohtavia kuvaamaan välimatkoja ja todellisia vaikutuksia asutusten ilmanlaatuun.

Asukkaat epätietoisia mikä toimija louhinnassa ja murskauksessa

Kulmakorpi I YVA selostuksessa todetaan: *”Espoon kaupunki on esittänyt, että louhintaa, louheen murskaus, louheen myynti ja kuljetus tilataan yhdeltä ja samalta yritykseltä. Vaihtoehtojen rajoituksia voidaan tarkentaa ja uusia vaihtoehtoja esittää YVA-ohjelman nähtävillä olon jälkeen ennen arviointityön aloittamista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. ”*

Asukkaat ovat tiedustelleet saamatta vastauksia mikä toimija tulisi Kulmakorpi I hankealueelle suorittamaan louhintaa ja murskausta. Asukkaat ihmettelevät miksei heille ilmoiteta mitä toimijaa tällä tarkoitetaan. Onko se jälleen Rudus Oy, josta asukkaat ovat esittäneet esimerkkejä ympäristölupaehdojen noudattamatta jättämisistä. Rudus Oy on myös esittänyt tietämättömänä esim Mustanpurontien kaivovesien joukkopilaantumisesta Kulmakorven läheisyydessä (kts. YLE FEM TV ohjelma *Ge oss ens rent vatten* aiheesta).

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

MIELIPIIDE YVA-SELOSTUKSESTA KOSKIEN ESPOON KAUPUNGIN KULMAKORPI I KALLIOLOUHINTAA JA MURSKAUSTA

Taustaa

YVA on tehty, jotta Kulmakorpi I asemakaava saisi lainvoiman ja alueelle suunniteltu työpaikka-alueen rakentamiseksi tarvittava louhinta ja murskaus saisi tarvittavat ympäristöluvut.

Viittaan jo aikaisemmin kirjoittamaani muistutuksiini Kulmakorpi I:n asemakaavaluonnoksesta ja asemakaavaehdotuksesta sekä mielipiteeseeni Kulmakorpi I:n YVA-ohjelmasta. Muistutukset ja mielipiteeni ovat liitteenä.

Olen joutunut paneutumaan Ämmässuo - Kulmakorpea koskeviin YVA-menettelyihin jo liki kahdenkymmenen vuoden ajan. Suuressa osassa YVA-menettelyissä olen ollut mukana myös kutsuttuna jäsenenä niiden laadinnan ohjaustyöryhmissä.

Valitettavasti edelleen tämän alueen YVA-menettelyitä vaivaavat samat puutteet ja vääristymät kuin jo viime vuosituhanella vuodesta 1997 alkaen. Näin myös tässä YVA-selostuksessa. Tilanne on turhauttava.

Nykyisten YVA-menettelyiden ja kyseisen YVA-selostuksen heikkouksia

YVA-menettelyt ovat puolueellisia, hankkeesta vastaavien tilaamia ja maksamia selvityksiä, joilla pyritään vaan saamaan mahdollisimman otolliset luvat kulloisellekin hankkeelle.

Systemaattisesti YVA-menettelyissä väheksytään hankkeen aiheuttamia haittoja ja seurauksia. Niissä haetaan vain jo päätetylle hankkeelle mahdollisimman positiiviset ja myönteiset puolustelut. Niiden toteutus esitetään kaunistellen hankeen toteuttamista puolustaen ja jopa niin, että hankkeelle kielteisiä vaikutuksia ei edes kunnolla selvitetä tai ne salataan. Joka tapauksessa asioita pyritellään ja väännetään niin, että lukija saa esitetyn pohjalta todellisuudesta poikkeavan ja virheellisen käsityksen hankkeesta ja sen aiheuttamista seurauksista.

YVA-lain perimmäinen tarkoitus on kansalaisten tiedonsaannin lisääminen ja vaikutusmahdollisuuden tarjoaminen suunniteltaviin hankkeisiin. Kerätyn tiedon pitää palvella myös päättäjiä ja virkamiehiä parhaan lopputuloksen toteuttamiseksi. Jos kerätty tieto ei ole objektiivista ja puolueetonta, tosiasioihin perustuvaa informaatiota, YVA-lain tarkoitus ei toteudu.

Vaikka konsulttien ammattitaitoa ja omaa työmoraalia puolustellaan, on selvää, että konsultin on noudatettava tilaajansa näkemyksiä ja palveltava sen tarkoitusperiä. Yksinkertaisesti sanoen: konsultilta, joka ei kirjoita työnantajansa ja maksajansa tahdon mukaisesti, loppuvat työt.

Edellä kerrotun vääristymän oikaisemiseksi:

YVA-menettelyyn pitää saada radikaali muutos puolueettomien, todenperäisten ympäristövaikutusten selvitysten aikaan saamiseksi.

YVA-menettelyt täytyy tavalla tai toisella irrottaa hankkeesta vastaavan sanelusta ja maksetuista selvityksistä. Selvitykset on saatava puolueettomiksi ja objektiivisiksi.

YVA-menettelyjen yhteistyöviranomaisten ja YVA-menettelyjä valvovan ympäristöministeriön on puututtava käytäntöön järeämmin ottein.

YVA-menettelyiden kustannukset on saatava irrotettua hankkeesta vastaavan sanelusta niin, että selvitykset maksaa ja selvityksiä ohjaa puolueeton, hankkeesta vastaavasta riippumaton taho.

Syntyneet YVA-selvitysten kustannukset on perittävä hankkeista vastaavilta esim. vaikka sen jälkeen, kun YVA-menettely on hyväksytty suoritettuna YVA-lain ja asetuksen mukaisesti.

Tarvittaessa YVA-lakiin on tehtävä muutoksia. Asiaan on löydettävä ratkaisu.

Edellä kuvatun lisäksi seuraavassa joitakin tämän YVA-selostuksen puutteita. Huomautettavaa olisi toki löytynyt joka sivulta.

Meluselvitykset ja melujen leviäminen

Meluselvitysten osalta tilannetta rinnastetaan valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaisiin melujen ohjearvoihin. Johtopäätöksissä melujen vaikutuksia vertaillaan tarkastelemalla 55 dB (A) melutasoja. Unohdetaan tyystin, että hankkeen ympäröivä asutus (Kolmperä, Mustanpuro, Arkiniitty ja Hista) ovat taajama-alueen ulkopuolella.

Tämä näkyy myös selvityksen sivulla 63 olevasta Uudenmaan maakuntakaavan otteesta.

Taajama-alueen ulkopuolella olevan asutuksen melujen ohjearvot valtioneuvoston päätöksen mukaan ovat 45 dB tasolla eikä 55 dB, kuten selvityksessä vertaillaan. Jälleen vedetyt johtopäätökset on tehty väärin. Hankkeen vaikuttavuudet eivät suinkaan ole negatiivisia ja kohtalaisia vaan negatiivisia ja suuria tai erittäin suuria, varsinkin, kun 45 db meluohjearvon ylittävät k.o. alueilla jo nykyisellään.

Lisäksi on turhaa hankkeen puolustelua vedota Turun väylän jo aiheuttamiin melutasoihin. Lisäämällä Kulmakorpi In meluja louhinnalla ja murskauksella alueen meluhaittoja vain kasvatetaan entisestään.

Korrektissa selvityksessä olisi muuten ollut mukana myös ote Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavakartasta, jossa osoitetaan mm. jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet, kiviaineishuollon alueet ja motocross sekä ampumarata-alueet.

Liikenneselvitykset

Sivulla 73, kappale 8.6. väitetään, että kummassakin vaihtoehdossa 1 ja 1A liikennevaikutusten merkittävyys on vähäinen. ”Kummassakin vaihtoehdossa liikenteen CO₂-päästöt ovat niin vähäisiä koko Espoon liikenteen CO₂-päästöihin verrattuna...” Rinnastus ei toimi.

Ilmanlaadun, maa- ja kallioperän, pohja- ja pintavesien sekä hulevesien selvitykset sekä kaivojen tarkastelu

Vaikka hankkeet merkittävimiksi vaikutuksiksi on mainittu vaikutukset ilmanlaatuun, on tässäkin tehty suuri virhe. On tyystin unohdettu ja haluttu unohtaa, että hanke-alueella on jo vuosia levitellyt päästöjään Kuusakoski Oy. Vaikka alkuperäisen PROYn – pääkaupunkiseudun rakennusjätekesittelyn YVA-menettelyn mukaan kyseisen hankkeen toimet piti suorittaa sisällä hallitilassa, toiminta ei ole noudattanut lupamenettelyn pohjaksi tehtyä YVA-selvitystä eikä sen pohjalta saamiaan lupamääräyksiä. Kummastuttaa, että lupaviranomaiset ja valvovat viranomaiset ovat sallineen tämän.

Kuusakoski Oy:n toiminta on aiheuttanut jo vuosia erilaisten myrkkylaskeumien päästöt maaperään ja sitä kautta pohjavesiin.

Mm. pohjavesien näyteottopisteestä 207A, joka sijaitsee Kuusakoski Oyn toimialueella ja aivan hankealueen louhinnan välittömässä läheisyydessä, on mitattu Ahma Ympäristö Oyn Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä Ämmässuon ja Kulmakorven alueen vesien yhteistarkkailu vuonna 2014 s. 31 mukaan bentseeniä, bensiinin lisäaineista, öljyhiilivetyjä, PAH-yhdisteitä ja syanidia. Piste 207A todetaan olevan ”selkeästi kuormitteisin piste alueella.” YVA-selostuksesta pohjavesipisteen 207A myrkkypitoisuuksista ei ole minkään laista mainintaa. Sivulla 115, taulukossa 18 tarkastellaan vain pohjaveden keskimääräisen pinnankorkeutta ja sen vaihtelua

Kun näin vahvat ja terveydellisiä vaikutuksia mm. syöpää aiheuttavat myrkyt tavataan jo pohjavesissä, on selvää, että ne ovat kulkeutuneet sinne ilmanpäästöjen ja maaperään laskeutumien kautta. Toisin sanoen hankealueen maaperä on saastunut ja ympäristöarvioinnissa olisi pitänyt tehdä pilaantuneiden maiden (PIMA) tutkimukset, joita ei kuitenkaan ole tehty.

YVA-selostuksen kappaleen 12. ”Vaikutukset maa- ja kallioperään” s. 107 todetaan, että hankealueelta ei ole tehty maaperäkairauksia. Edelleen todetaan, että ” *Uusien kairausten suorittamisen ei ole katsottu olevan tarpeen tämän louhintahankkeen vaikutusten arvioimiseksi.* ” Myöskään ”... *kallioperän laatua ei ole ollut tarvetta selvittää tarkemmin pohjavesivaikutusten arviointia varten.* ”

On selvää, että kun tällaista pilaantunutta maaperää lähdetään kuorimaan, louhimaan ja murskaamaan, leviävät ilmanpäästöt aiheuttavat huomattavan ja vaarallisen terveystarpeiden

Vaikutuksista pohjavesiin todetaan saman sivun taulukossa 19: ” ei vaikutuksia tai ei merkittäviä vaikutuksia”.

Johtopäätös on kummallinen ja tarkoituksellisesti harhaanjohtava.

Edelleen sivulla 165, kappale Nykytilan kuvaus 17.5. taulukossa 35 ”Yhteenvedo haastatteluissa esiin nousseista oetuista terveyshaittojen lähteistä” todetaan: ”Kunnallistekniikka puutteellista osassa aluetta.” Kirjaus on kummallinen. Kunnallistekniikka ei se ole puutteellista osassa aluetta, vaan kunnallistekniikka puuttuu koko hankealueen lähiasutukselta.

Sivulla 128 ja 129 on esitetty taulukossa 22 lähivesien vedenlaadun tuloksia. Korrektissa YVA-selostuksessa olisi liitetty mukaan pintavesien näytepisteiden sijaintikartta. Se puuttui.

Vaikka YVA-menettely ei ole päätöksenteon paikka, se tehdään päätöksenteon pohjaksi. Edelleen YVA-selostus liitetään lupahakemuksen liitteeksi. Siksi luvista tulee huomioida edellä mainitut puutteet mm. pohjavesiin ja suojapumpata pilaantuneet pohjavedet puhtaiksi jo ennen kuin mitään louhintoja alueella edes suunnitellaan puhumattakaan niitä luvitetaan. Vesien pilaaminen on ympäristörikos ja varsinkin pohjavesien pilaaminen vakava rikos. Rikoslain mukaan pilaajan tulee korjata ja maksaa pilaamisensa. Pilaantuneiden vesien puhdistuspumppausta vaatii siis jo lakikin.

Kaikki nämä ovat oleellisia puutteita hankeen ympäristöselvitysten tarkastelemiseksi ja YVA- lain mukaiseksi asukkaiden ja päättäjien tietouden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja suojelualueisiin

Selostuksen sivulla 143, kuvassa 57 on merkitty suojelu-alueet ja muut arvokkaat luontokohteet hankealueen lähiympäristössä. Turun väylän pohjoispuolella ne onkin kirjattu varsin tarkasti aina 3-4 km myöten. Sen sijaan hankealueen läheltä on unohdettu, että Kulmaporpi I toiminnoilla pilattu Nupurin järven länsirannat ovat suojellut. Samoin ei ole mainittu, että Svartbäckträsket on tärkeä joutsenten levähdyspaikka. Tai, että Forsbackan eteläpuolella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä liljoja ja kurjenmiekkoka kasvava purolehto. Niin ikään luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi luokiteltu, lumpeita kasvava Suonsilmän alue, jota jo eräiden aikaisemman YTV:n suunnitelmien mukaan yritettiin täyttää voimalaitosjätteillä, hankealueen länsipuolella on unohdettu. Eikä luonnonkauniista Kolmperän järvestäkään, jonka kalasto on aikoinaan ollut niin runsas, että sinne tuotiin bussilasteittain sunnuntaikalastajia kalaan, ole mitään mainintaa.

Sivulla 147 kappaleessa 15.4. todetaan, että *”Kakarlammen luonnonsuojelualueen pääasiallisena suojeluarvoina ovat kuitenkin alueella esiintyvät luontotyypit, joihin melulla ei ole vaikutuksia.”* **Tämäkin väite on täysin väärä, hankkeen meluja puolustelevalle ja niiden vaikutuksia vähättelevä.**

Ympäristöministeriön arkistosta aikoinaan tilaamani Uudenmaan lääninhallituksen päätöksen No. YMT 1319, 08694 361 88 127 mukaan Kakarlammin luonnonsuojelualueella on mm. kielletty *”...eläinten häiritseminen ja pesien vahingoittaminen”* ja *”... kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden ja eläinlajiston säilymiseen”*.

Meluilla, räjäytyksillä ja louheen murskauksella on oleellisesti häiritsevää vaikutus esim. lintujen pesimärauhaan ja siten eläinlajiston säilymiseen.

Mm. tämänkin seikan olen saanut korjata jo monen monituisissa YVA-menettelyissä – tuloksetta. YVA-menettelyistä toisiin siirtyvät virhetiedot poikivat vaan uutta virheellistä tietoa.

Tällaiset tarkoitushakuiset kirjaukset eivät herätä luottamusta muunkaan selostuksessa annettuihin tietoihin.

Toisin sanoen hankealueen läheisyydessä olevien luontoarvoja vähensytään, niitä ei edes kirjata tai ne kirjataan väärin, jotta hankkeelle vain myönnettäisiin luvat.

Sivulla 148 kappaleessa 15.9. Johtopäätökset todetaan: *"Hankkeen vaikutukset luontoarvoihin arvoidaan sekä vaihtoehdossa 1 että 1A vähäisiksi."*

Samana sivun taulukossa 30 vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja suojelualueisiin merkitään negatiivisiksi/ vähäisiksi. Turun väylän eteläpuolisiin alueisiin kohdistuukin täysin "hällä väliä - antaa mennä vaan, kun pilaamaan on ryhdytty"- mentaliteetti. Etelä-Suomen suurin ja merkittävin hillasuohan Isolla Ämmässuolla jo uhrattiinkin Espoon Ämmässuon maankaatopaikan ja voimalaitosjätteiden läjitykselle ja osin YTV/HSYn kaatopaikaksi. HSY:n kaatopaikan laajennuksen alle jäivät myös suuret ja mittavat sienestysalueet, jotka olivat tunnettuja runsaista suppilovahverosadoistaan. Kaikista näistä on todettu, ettei alueella ole säilytettäviä tai tärkeitä luontoarvoja.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Pitkin matkaa YVA-selostusta lukiessa voi huomata kuinka hanketta puoltavat arviot ja hankkeen vaikutuksien vähättelyt kirjataan faktoina. Sen sijaan ihmisiin koskevat vaikutukset mainitaan vain asukkaiden kertomina, huolina tai pelkoina. Ne eivät ole siis faktaa vaan pelkkää kerrontaa, joista näistäkin terveysvaikutukset nollataan pelkiksi stressioireiluiksi. Vähättelevä sävy on suorastaan loukkaavaa vallankin, kun asukkaiden terveysvaikutuksissa on jo diagnosoitu pysyviä elinmuutoksia, DNA- ja kromosomimuutoksia. Asenne kertoo kuinka selvityksen tekijä ei ole tehtäviensä tasolla, eikä ole terveystieteiden koulutuksen saanut esim. toksikologi tai lääkäri.

SVA-TVA-selvityksiin käytettiin parin tunnin aika ryhmähaastatteluihin, joka ei missään nimessä ole riittävä edes peruskartoituksen tekemiseen saatikka sitten sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjelstuksen mukaisiin SVA- ja TVA-selvityksiin, jotka pitää sisältyä YVA-menettelyyn. Lisäksi tuo TVA-selvityksen tekijä ei ollut edes paikalla, kun ryhmähaastattelussa piti tarkastella terveysvaikutuksia.

On suorastaan liikuttavaa lukea kuinka huolella on paneuduttu esimerkiksi sivulla 130 kappaleessa 14.3.1. "Louhinta" toimintojen vaikutuksiin vesieliöissä. Kappaleessa todetaankin:

"...louhintatoiminnan purkavesissä esiintyvän hienon kivimateriaalin pitoisuuden nousu aiheuttaa kaloille stressiä... erityisen herkkiä ovat kalojen elinkierron varhaisvaiheet, eli mätimunat ja pienpoikaset." Edelleen todetaan, että *"Teräväsärmäinen kivimateriaali voi myös vaurioittaa ohutta kidusepiteeliä heikentäen hengityselinten toimintaa."* Jne.

Hyvä selvitys vesieliöstön vaikutuksiin on ihailtava ja se antaa kaivattua informaatiota, mutta miksi suhtautuminen lähiasukkaiden terveysvaikutuksiin on näin nuivaa?

Sivulla 172, kappaleessa 17.2. todetaankin: *"Kulmakorpi I alueen louhinta ja murskaus eivät aiheuta sellaisia vaikutuksia, jotka velvoittaisivat hankkeesta vastaavaa tekemään asukkaiden terveydentilan mittauksia ja/tai seurantoja."*

Samalla sivulla taulukossa 36 terveysvaikutukset ilman lieventämistä ja haittoja lieventäen sekä sosiaaliset vaikutukset onkin raapaistu vain luokituksella negatiivinen kohtalainen tai negatiivinen vähäinen.

YVA-selostuksessa myönnetään suoraan, ettei SVA- ja TVA-selvityksiä ole tehty. YVA-selostuksen asukastilaisuudessa konsultit ja virkamiehet ihmettelivätkin asukkaiden tiedusteluihin, että *"miksi tämän selvityksen osalta sosiaaliset ja terveydelliset vaikutukset täytyisi arvioida, kun niitä ei missään muussakaan YVAssa ole tehty?"*

Miksi siis ei noudateta sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistusta SVA-TVA-selvitysten tekemiseksi?

Ja miksi YVA-menettelyn yhteistyöviranomaiset tai YVA-menettelyä valvovat viranomaistahot eivät hoida velvollisuuksiaan?

Vaikka Kulmakorven louhinta ja murskaus-selvitys on vain yksi Ämmässuo-Kulmakorven alueella tehdyistä YVA-menettelyistä, nämä selvitykset olisi jokaisen hankkeesta vastaavan pitänyt tehdä omalta osaltaan ja yhteisvaikutusten summat olisi pitänyt kirjata. Espoon kaupunki joutuu maksamaan asukkaittensa sairaanhoitokulut. Vaikutustekijät pitäisi kartoittaa jo ennakolta asukkaiden sairastuvuuden ja kielteisten sosiaalisten vaikutusten ehkäisemiseksi.

On lisäksi moraalisesti erittäin kyseenalaista, että tässäkin hankkeessa Espoon kaupunki havittelee vain verotuloja hankealueen lähiasutuksen ja luonnon kustannuksella – verotuloja, joita kuitenkin ei haluta käyttää tämän alueen terveellisen ja viihtyisän asuinympäristön kasvattamiseksi. Ei, tämäkin hankkeen avulla aiotaan vain kasvattaa jätetoimintoja ja motittaa asutus jätetoimintojen taakse. Suunnitelmat ja ratkaisut tehdään yksin jätetoimintojen etuja silmällä pitäen.

Ämmässuon-Kulmakorven alue luonnon ja lähiasutuksen kustannuksella palvelee koko pääkaupunkiseutua. Kyse on vain häikäilemättömästä riistotaloudesta Ämmässuon-Kulmakorven asutusta ja ympäristöä kohtaan.

Yhteisvaikutukset

Sivulla 175 kohdassa 19.2. "Vaihtoehtojen vertailu" todetaan: *"Kaikkien osapuolien kannalta kestävimmän toteutusvaihtoehdon tunnistaminen edellyttää ympäristövaikutusten arvioinnissa tehtyjen vaihtoehtokohtaisten arviointien kokonaisvaltaista tarkastelua."*

Näin tietysti pitäisi olla. Valitettavasti kauniit ajatukset jäävät käytännössä pelkän sanahelinän tasolle.

Yhteisvaikutuksia ei ole selvitetty ja siihen tarvittavat yhteisveloitteiset tarkkailumenetelmät esim. ilmanlaadun tai melujen seurannan suhteen ovat tekemättä.

Näin, vaikka kehysten siihen jo antaisi esimerkiksi vesien yhteistarkkailujärjestelmä. Tätä asiaa olen vaatinut liki parikymmentä vuotta, viimeksi valituksissani HSYlle myönnettyissä ympäristöluvista VHOlle ja KHOLle. Nyt nämä yhteistarkkailusuositukset esim. ilmanlaadun suhteen sentään mainitaan tässä YVA-selostuksessa. Mutta missä viiptyvät toteutukset? Jokainen vain jahkaa ja pompottelee vastuutaan linjalla, että en minä kun ei kukaan muukaan. Jos näin lapsellisesta asenteesta ei muuten päästä yli, pitäisi virkavallan jo puuttua asiaan.

Ämmässuo-Kulmakorvelle suunnitellaan samanaikaisesti useita eri louhinta-alueita ja louheen murskausta. HSYn alueelle niitä on suunniteltu 4:lle eri alueelle, lisäksi Lohja-Ruduksen lohinnat Kulmakorvessa, hankealueesta itään, Höggergetin lohinnat, Kulmakorpi I ja Blominmäen lohinnat, josta louhos suunniteltiin niin ikään tuotavan murskattavaksi Ämmässuon-Kulmakorven alueelle. Louhintahankkeita Ämmässuon-Kulmakorven alueelle on siis yhteensä 8 kappaletta, eikä yhteisvaikutuksia ole edes arvioitu. Kestääkö tämä päivänvaloa?

Vertailtaessa Kulmakorpi I hankkeen eri vaihtoehtoja arvioitujen vaikutusten merkittävyyden kannalta, voi todeta, että pohjaselvitykset ovat puutteelliset tai niitä ei ole edes tehty. Tästä johtuen myös johtopäätökset vaikutusten merkittävyydestä ovat väärin tulkittuja ja virheellisiä. Tässäkin yhteydessä hankkeen negatiivisia vaikutuksia vähätellään.

Vaikka, kuten jo edellä mainitsin, YVA-menettely ei ole päätöksen teon paikka, tulee kaavoituksen yhteydessä huomioida, että suojaavat toimenpiteet on tehtävä ensin (pilattujen pohjavesien suojapumppaus, toimenpiteet jo nykyistenkin melujen vähentämiseksi, TVA-SVA-selvitysten tekeminen) ja jo aiheutetut haitat on ensin korjattava. Sitä ennen on lyhytnäköistä juosta vain Espoon kaupungin asettamien etunäkemyksen jätetuoltoa palvelevien vaatimusten mukaan.

Ehdotettua kaavaa ei tule hyväksyä vaan suunniteltua louhinta-alueita on reippaasti rajattava niin, että louhinta ei ulotu Vauhtitien ts. voimalaitoslinjan pohjoispuolelle. Samoin ainakin suunnitellun louhinta-alueen länsipäähän on jätettävä suurempi suoja-alue asutuksen ja eläinten kulkureittien suojaamiseksi.

Vauhtitien/ voimalaitoslinjan pohjoispuolelle suunnitelluille toimistorakennuksille on vastaavasti kaavoitettava alue Vauhtitien/voimalaitoslinjan eteläpuolelle. Asiasta on tarkemmat perustelut kaavaluonnosta ja -ehdotusta koskevissa mielipiteissäni.

Lopuksi lainaus YVA-selostuksen kappaleesta 6.4. Vaikutusten merkittävyyden arviointi, sivulta 60, taulukosta 5 "Perustelut vaikutusten merkittävyyden arvioinnille, merkittävyyden suuruuden tulkinta":

"Vaikutuksen merkitys on suuri, jos muutos on suuri ja kohdistuu herkkyydeltään kohtalaiseen kohteeseen tai suureen kohteeseen tai muutos on erittäin suuri mutta kohteen herkkyys on vähäinen tai kohtalainen. Merkitys voi olla suuri, jos muutos on kohtalainen ja kohteen herkkyys on suuri tai erittäin suuri. Kun muutos on vähäinen ja kohteen herkkyys on erittäin suuri, merkitys on suuri."

Samana kappaleen sivulla 59 todetaan: " Hankkeen mahdollisten vaikutusten merkittävyyden arvioinnin tavoitteena on parantaa YVA-menettelyn laatua..."

Matkaa tuntuu olevan.

Edellä kerrotun perusteella YVA-selostus on täydennettävä puuttuvien selvitysten osalta (mm. pilaantuneet maa- ja kallioperät, pilaantuneet pohjavedet, TVA-SVA-selvitykset) ja tehtyjen selvitysten pohjalta arviointi ja siitä tehdyt johtopäätökset on tehtävä uudelleen. Täydennyksen ja korjauksen jälkeen YVA-selostus on kuulutettava uudelleen ja siitä on järjestettävä uusi kuuleminen.

Tarvittaessa täydennän tätä mielipidettäni myöhemmin.

Liitteet:

- Muistutus Kulmakopi I:n asemakaavaluonnoksesta
- Muistutus Kulmakorpi I:n asemakaavaehdotuksesta
- Mielipide Kulmakorpi I:n YVA-ohjelmasta

Tiedoksi:

- Ympäristöministeriö, ylitarkastaja Markus Tarasti markus.tarasti@ymparisto.fi
- Sosiaali- ja terveysministeriö, lääkintöneuvos Mikko Paunio mikko.paunio@stm.vn.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus (ELY-keskus)
Kirjaamo
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@elv-keskus.fi

**MIELIPIDE ESPOON KULMAKORPI I KALLIOLOUHINNAN JA MURSKAUKSEN
YVA-MENETTELY
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA**

- **Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet**

- Ämmässuo-Kulmakorven alueelle, jossa on tehty jo yli 30 YVA-menettelyä, on käynnistetty jälleen yksi YVA
- arviointiohjelma noudattaa Ämmässuo-Kulmakorven YVA-menettelyjen totuttuja kaavoja
- arviointiohjelmaan vaikuttamisen mahdollisuus on muodollisesti hyvä, mutta käytännössä asukkaiden vaikuttamismahdollisuutta rajoitetaan jälleen ruuhkauttamalla sitä Ämmässuo-Kulmakorven muiden hankkeiden valitusaikoihin ja lupahakemusten ja - päätösten perehtymiseen sekä uusien kuulutuksien aineistoihin tutustumiseen.
- vaikka YVA-menettelyn pitäisi lisätä asukkaiden tietoa ja vaikutusmahdollisuutta, ei Ämmässuo-Kulmakorven kuulemisilla ole käytännössä muuta tarkoitusta kuin väsyttää asukkaita
- asukkaita ei aidosti haluta kuulla ja koko prosessi on pelkkää asukkaiden kiusaamia ja leikittämistä
- vaikka asukkaat kuinka yrittäisivät kertoa ympäristönsä vaikutuksista, kertomaa ei noteerata ja YVA-menettelyissä yritetäänkin käyttää asukkaiden antamaa informaatiota vain keinoina, joilla kumota asukkaiden näkemykset
- hankkeet on valmisteltu jo pitkälti ennen kuin ne tuodaan asukkaiden tietoon ja sittenkin annettu tieto YVA-menettelyissä pyritään kaunistelemaan ja suoranaisesti harhaanjohtamaan
- Ämmässuo-Kulmakorven YVA-menettelyjen vaihtoehdot ja niiden perustelut ovat pelkkää sanelupolitiikkaa
- Ämmässuo-Kulmakorven YVA-menettelyt on räikeästi vain selvityksiä, jotka ovat hankkeista vastaavien maksamia ja sanelemia.
- selvitysten sisällöt eivät ole puolueettomia vaan pelkästään hankkeista vastaavien toimien mainosprosureja hankkeiden käynnistämiseksi

- **YVA-ohjelmien tai –selvitysten virheellisyyksiin tai puolueellisuuksiin ei yhteistyöviranomaisen taholta ole puututtu riittävästi, jotta menettelyt olisi saatu asiallisiksi. Jo etukäteen tiedän, että tästäkin yhteistyöviranomaisen tulee vain toteamaan, että asukkaita on kuultu ja menettely täyttää lain ja asetuksen vaatimukset**
 - **”YVA-menettelyt Ämmässuo-Kulmakorvella tehdään, jotta hankkeet saavat luvan”. Tämä yhteistyöviranomaisen kommentti kertoo koko perusasettelun. Selvitykset eivät ole puolueettomia.**
 - **tilanteeseen ei tule muutosta ennen kuin YVA-menettelyt saadaan irrotettua hankkeista vastaavien sanelupolitiikasta ja ostetuista selvityksistä puolueettomien tahojen tekemiksi kartoituksiksi**
 - **YVA-laki antaa myös mahdollisuuden 0-vaihtoehtoon. Ämmässuo-Kulmakorven YVA—menettelyissä se on vain pelkkä lain sanelema muodollisuus**
 - **Ämmässuo-Kulmakorven YVA-menettelyt eivät toteuta lain henkeä ja pyrkimystä lisäten asukkaiden vaikutusmahdollisuutta, kuulemista ja tiedonsaantia**
 - **vaikka alueella on toteutettu jo yli 30 YVA-menettelyä, jotka tehdään raskaasti ympäristöä rasittavista hankkeista, ei alueelta ole haluttu tehdä alan asiantuntijan laatimia kattavia ja puolueettomia SVA- ja TVA-selvityksiä. Tilanne on absurdi, ja lääkäreiden mukaan kielteinen asenne selvityksiin kertoo alueella olevan niin paljon vaarallisia tekijöitä, ettei niitä vaan haluta julkisuuteen**
 - **asukkaiden viihtyvyydellä ja terveydellä pellellään**
- **Työpaja**
 - **vaikuttamisen ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi asukkaille ja sidosryhmille järjestettiin YVA-työpaja, jotta asukkaat voisivat vaikuttaa tulevaan menettelyyn jo ennen sen varsinaista alkamista. Käytännössä saimme jälleen todeta, että valmistelut ja asian lähestymistapa oli jo pitkälti betonoitu eikä asukkaiden esityksiä otettu kuuleviin korviin.**
 - **työpajan yhteydessä asukkaat pyrkivät tuomaan huolensa alueella toteutettujen YVA-menettelyiden hengestä. Niitä ei edes kirjattu pöytäkirjaan.**
 - **asukkaat kertoivat mm. huolensa siitä, että YVA-menettelyt olivat hankkeista vastaavien maksamia ja siis ostettuja selvityksiä. Asia kiellettiin konsulttien ammattikunniaan vedoten**
 - **asukkaat pyysivät mm. TVA- ja SVA-selvitysten tekoa. TVA-selvityksistä meille vastattiin, että se teetetään muualla. Ei ilmennyt missä, miten ja minkä tiedon pohjalta.**
 - **SVA-selvityksistä todettiin, että ne tekee konsultti. Tiedusteluun tapahtuuko se esimerkiksi erillisenä puhelinhaastatteluna tai kaavaketiedusteluna, saimme kuulla, että**

siihen ei hankkeesta vastaavan siis Espoon kaupungin antamat määrärahat riitä. Tilaajan tahto ja raha määrä ja sanelee selvityksen laadun ja määrän.

- tiedusteluun kuinka SVA sitten toteutetaan, saimme vastaukseksi, että se toteutetaan tässä työpajassa saadun palautteen pohjalta. Asukkaat toivat voimakkaasti esiin tekijöitä, jotka pitäisi huomioida SVA-selvityksessä. Palautteen sisältöä ei edes kirjattu pöytäkirjaan. Kuitenkin YVA-ohjelman s. 49 todetaan, että *"Tilaisuuden tavoitteena oli tarjota osallisille mahdollisuus saada tietoa hankkeesta jo ennen YVA-ohjelman nähtävälle tuloa ja saada nykytilatietoa etenkin sosiaalisten vaikutusten arvioinnin lähtötiedoiksi jo ohjelmavaiheessa."*
 - samoin asukkaat toivat voimakkaasti esiin Ämmässuo-Kulmakorven eri hankkeiden terveydellisiä yhteisvaikutuksia. Niitäkään ei kirjattu pöytäkirjaan.
 - **muistettakoon että sosiaaliset ja terveydelliset vaikutukset kulkevat rinta rinnan eikä niitä aina voida edes erottaa**
 - asukkaille oli järjestetty ryhmätöitä ja ns. työpajakartta täytettäväksi. Varattu aika (15 min) laajan ongelmakompleksin kirjaamiseen oli kuitenkin aivan liian lyhyt, jotta työskentelyyn olisi voinut olla huolellista
 - kiireessä kartan avulla asukkaat yrittivät viestittää mm., että asutuksen suojaksi kaavoitetut suoja-alueet eivät ole hankkeisiin nähden riittäviä. Haitathan leviävät pitkälti koko suoja-alueiden yli! Karttoihin piirrettiin vaatimus riittävästä suoja-alueista. Valitettavasti YVA-ohjelmaan tiivistetty työpajakartta antaa aivan päinvastaisen ja virheellisen vaikutelman: asutuksen suojaksi on riittävät EW-alueet
 - asukkaat kritisivat annettuja vaihtoehtoja ja yrittivät tuoda vaihtoehdoiksi mm. murskauksen suorittamista muualla tai sen suorittamista halleissa. Voimakkaista perusteluista huolimatta pyydetyt vaihtoehdot tyrmättiin, niitä ei edes haluttu tarkastella. Syy tyrmäykseen esitettiin hyvin ontuen ja sekavasti, sen sijaan, että olisi yksinkertaisesti todettu, että Espoon kaupunki haluaa säästää. Siis säästää asukkaiden terveyden ja asuinviihtyvyyden kustannuksella.
 - pöytäkirja lähetettiin osallistujille hyväksyttäväksi, mutta laadittu YVA-ohjelma oli kuitenkin viety painoon jo ennen palautteen antamista.
- **Kulmakorpi I YVA-ohjelman yleisötilaisuus**
 - yleisötilaisuuteen en päässyt, koska Ämmässuon päästöjen aiheuttaman sairauden vuoksi olin kuntoutuksessa. Sain kuulla, ettei kyseisessä tilaisuudessa haluttu keskustella muusta kuin lounastasta, ei hankkeeseen liittyvistä muista vaikutuksista. Lisäksi henki oli siksi sanelevaa, ettei kunnollista keskusteluvuorovaikutusta syntynyt.
 - kevyenliikenteenväylä oli kuitenkin noussut esiin. Siitä asukkaat saivat kuulla, että kaava-alue on rajattu niin, että Nupurintien liikennealue on kaava-alueen ulkopuolella. Miksi kaava-alue on siis rajattu näin, kyse vain muutamista metreistä? Pomputtelu ja asukkaiden turhauttaminen jatkuu. Kyse on taas vain hyvän tahtotilan puutteesta.

- pöytäkirjasta välittyi asukkaiden huoliin välittelevä suhtautuminen: asiat ratkaistaan lupamenettelyssä ym. Kuitenkin YVA-menettelyssä voitaisiin, jos halutaan, antaa suosituksia. Mutta asukkaiden näkemyksiä ei haluta noteerata.
- jälleen kerran oli painotettu, että YVA ei ole päätöksentekomenettely. Voi vain turhautuneena todeta, että YVA tehdään kuitenkin päätöksenteon pohjaksi.
- vilpittömän vuorovaikutussuhteen puuttuessa oli pöytäkirjasta luettavissa, että yleisötilaisuus päätettiin paljon ennen sille varattua aikaa

- **Kommentteja YVA-ohjelmasta**

- **Tiivistelmä**

- terveydellisiä tarkasteluja varten pyydetään vain lausunto lääkäriltä tietojen pohjalta, jota ovat keränneet tahot, joilla ei ole edes kompetenssia tarkastella asiaa
 - YVA-ohjelmasta oli lausunnot pyydetty esim. museovirastolta, maakuntamuseolta, kaupunginmuseolta. Lausuntoa ei pyydetty esim. Espoon sosiaali- ja terveystalokunnalta. Asetelma kertoo jälleen asukasvastaisista asenteista.
 - YVA-ohjelman tiivistelmässä s.7 todetaan: *"Hankkeen pölypäästöt ulottuvat enimmillään 500 metrin päähän ottoalueesta."* Höpö, höpö! Etäisyys on vain passattu näyttämään siltä, etteivät päästöt kantautuisi asutuksen keskuuteen. Sattuiko etäisyyden passaukseen vielä lipsahdus? Unohdettiin, että välittömästi hankealueen rajalla itää Ämmässuon tien toisella puolella on virkistysalue, jolla täytyy huolehtia virkistysalueen luontoarvoista mm. pölyttömyydestä.
 - YVA-ohjelman tiivistelmässä s. 7 todetaan: *"Hankealueen lähellä ei sijaitse herkkiä häiriintyviä kohteita, kuten päiväkotia tai kouluja."* 500 metrin päässä oleva asutus ei siis ole herkkä häiriintyvä kohde?
 - tiivistelmän s.8 todetaan: *"Liikenteen aiheuttamien päästöjen ja tärinän arviointia ei pidetä tarpeellisena, koska muutokset alueen liikennemäärissä ovat suhteellisen pieniä"*. Näinhän sitä aina selitellään tarkastelun laistamista: alueen vaikutusten arviointi pilkotaan, sitä tarkastellaan tilkkutäkinä ja vähätellen yksittäisten hankkeiden pieniä lisä. Tänään Nupurintien liikennemääräksi Espoon liikennesuunnittelupäällikkö ilmoittaa jo 6300 autoa vuorokaudessa. Kulmakorven louhinta lisää liikenteen ja ilmanpäästöjen määrä entisestään. Tästä huolimatta liikenteen aiheuttamia päästöjä ei ole edelleenkään selvitetty. Tutkittua tietoa löytyy liikenteen päästöjen terveydellisistä vaikutuksista mm. hengityselimiin erityisesti lapsilla. HS uutisoi 5.2.2007 Etelä-Kalifornian yliopistossa tehdystä tutkimuksesta, joka on julkaistu lääketieteen Lancet-lehdessä. K.o. uutisen tietokulmassa otsikolla "Tappavat hiukkaset" oli mm. maininnat: *"Ilmansaasteiden on arvioitu aiheuttavan Euroopan unionin alueella vuosittain 370 000 ennenaikaista kuolemaa ja Suomessakin 1300. Suurin osa kuolemista selittyy pienhiukkasten haitallisista vaikutuksista sydämeen ja verenkiertoelinten terveyteen....Ultrapienet hiukkaset kasvavat akkumulaattoreiksi, jotka pysyvät ilmakehässä viikkoja. Niiden keskeinen lähde on kaukokulkeuma. Helsingin ilman hiukkasista yli puolet on kaukokulkeumaa."*

- YVAN tiivistelmässä s.8 mainitaan: "YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen murskeen kuljetusten vaikutuksia liikenteen sijuvuuteen ja turvallisuuteen." Asukkaiden asumisviihtyvyydellä ei siis ole merkitystä jo lähtötilanteessakaan.
- edelleen s.8 mainitaan: "... Yhteisvaikutusta muiden Ämmässuon ja Kulmakorven toimijoiden kanssa ei ole tarpeen huomioida, koska nämä melulähteet ovat etäällä hankealueelle suunnitellusta louhinnasta ja niistä aiheutuvat melutasot Kulmakorpi I asemakaava-alueella hyvin alhaiset." Välittömästi vieressä meluaa ja ronksuttaa mm. Kuusankoski Oyn rakennusjätteiden käsittelylaitos ulkoilmassa! Jos konsultin tietämättömyys on tätä luokkaa, pitäisikö vaihtaa konsulttia? Vai onko tämä Espoon kaupungin, siis hankkeesta vastaavan, sanelupolitiikkaa tekstin sisältöön? Niin tai näin yhteistyöviranomaisen pitäisi puuttua tällaisiin, jotta YVA-menettely saataisiin asialliseksi.
- edelleen s. 8 mainitaan: "Seurannan aikana ilmanlaatu on enimmäkseen vastannut pääkaupunkiseudun yleistä ilmanlaatua." Lauseessa ilmeisesti viitataan alueen pien- ja mikrohiukkastason ja yritetään selittää ilmanlaadun puhtautta. Tarkoituksellisesti unohdetaan, että jätteenkäsittelyalueen ilmanpäästöjen pienhiukkaset sisältävät mm. rakennusjätteiden käsittelystä aiheutuvia raskasmetalleja ja syöpää aiheuttavia PAH yhdisteitä, joita ei ole pääkaupunkiseudun ilmanlaadussa. Pääkaupunkiseudun pienhiukkasten laatu on toinen kuin Ämmässuo-Kulmakorven.
- s.8: " ... hankealueen luoteiskulmassa polttoaineenjakeluaseman yhteydessä saattaa olla pilaantunutta maata." Syytä tutkia asia ja poistaa pilaantunut maa.
- s. 9 Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön: "hankealueen maisema- tai kaupunkikuva ei ole erityisen herkkää muutoksille, sillä alkuperäinen maisemakuva on monin paikoin muuttunut...". Kulmakorven kalliot ovat merkityksellisiä Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen ja Kuusankosken rakennusjätteen käsittelyalueen maisemalliseksi suojamuuriksi ja ennen kaikkea päästöjen leviämisen estämiseksi. Kun Kulmakorpi louhitaan, on sillä oleellinen vaikutus maisemakuvaan ja päästöjen leviämiseen.
- s.9. "Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa: "...hankkeella on keskeisiä yhteisvaikutuksia asemakaavoituksen kanssa, mutta muilta osin hanke ei suoranaisesti liity lähialueen muihin hankkeisiin." Ei pidä paikkaansa. On selviö, että lähialueen jo ennestään suuret päästöjen vaikutukset mm. ilmanlaatuun ja meluihin yhdessä Kulmakorven louhinnan ja tulevan toiminnan kanssa tulevat kasvamaan. Miksi tämäntasoista puppua syötetään yleisölle, päättäjille ja lupaviranomaisille?

Ohjelma

- s . 31 kohta 2.6.4. Louhinta ja jalostustoimenpiteet: "Räjäytyksiä tai poraamista ei tehdä klo 22-06 välisenä aikana. Osa kuljetuksista saattaa tapahtua klo 22-06 välisenä aikana, mutta varsinaista jalostustoimintaa ei ole yöaikaan." Järkyttävää! Kiviainesten kuljetus, kuormien lastaus ja purku yöaikaan ei ole mitään hiljaista toimintaa päivän melujen lisäksi. Asutus on vain n.500 metrin päässä asutuksesta

ja n. 200 metrin päässä Kakarlammen luonnonsuojelualueesta, joka suojeltu erityisesti lintujen pesimärauhan vuoksi. Espoon kaupungin suunnitelmat osoittavat täyttä välinpitämättömyyttä asukkaita ja luontoa kohtaan.

- s.31, kohta 2.7.3. Vedenkäyttö, vesien käsittely ja johtaminen: *"Murskauksessa pölyämistä torjutaan ruiskuttamalla puhdasta vettä murskausprosessiin..."* Talvipakkasilla kastelu ei edes toimi.
- 3. Ympäristövaikutusten arviointimenettely, kohta 3.1., s. 34: *"Yhtenä YVA-menettelyn tavoitteena on lisätä kansalaisten ja muiden tahojen tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia vaikutuksiltaan merkittävien hankkeiden suunnitteluvaiheessa."* Kaunis ajatus ja käytännön toteutuksena irvokas, katso kommenttini kohdasta "Asukkaiden vaikutusmahdollisuus."
- Arviointimenettelyn kytkeytyminen Kulmakorpi I asemakaavoitukseen, kohta 3.3. s. 36: *"Kulmakorpi I YVA-menettelyssä arvioidaan: ... Kalliolouhinnan hetkelliset vaikutukset lähialueen liikenteeseen (murskemassojen kuljetukset) Kalliolouhinnan hetkelliset vaikutukset lähialueen turvallisuuteen ja viihtyvyyteen..."* 6-10 vuotta jatkuva meluaminen on ihmisiässä pitkä aika, varsinkin, kun sitä Ämmässuo-Kulmakorven alueella on jatkettu hankkeista toiseen ja vuosista toisiin jo yli 30 vuotta. Nyt haitalliset toiminnot siirtyisivät yhä lähemmäksi asutusta, 6-10 vuotta jatkuva toiminta ei todellakaan ole "hetkellistä". Tekstin taso on törkeää ja kuvaa Espoon kaupungin välinpitämättömyyttä suhtautumista asukkaisiin.
- 3.6. Tiedottaminen ja vuoropuhelu, s. 37: *"Yleisötilaisuuksissa kansalaiset ja sidosryhmien edustajat voivat keskustella hankkeesta vastaavan ja konsultin edustajien kanssa."* Jo vanhastaan tiedän, että asukkaiden puhe kuuluu kuuroille korville. Yleisötilaisuudet jäävät pelkiksi YVA-lain vaatimiksi muodollisuuksiksi. Katso kommenttini kohdassa "Asukkaiden vaikutusmahdollisuus."
- 4. Tarkasteltavat vaihtoehdot, kohta 4.1. Perustelut vaihtoehtojen valinnalle s.39: *"Hankkeen toteutumiskelpoisuuteen vaikuttavat kustannukset, aika sekä uusien kiinteistöjen kysyntä. Nämä tekijät ovat pääasiallisia rajauskriteereitä, joiden ohjalta eri vaihtoehdot on muodostettu YVA-menettelyyn."*
- Soveltuvuus Kulmakorpi I-hankeeseen, taulukko s. 40: *"... Jos hankealueelta louhitaan vähemmän tai enemmän, kaava ei toteudu..."* Kaava voidaan toki toteuttaa myös vähemmällä louhinnalla. Kaavaan olen jättänyt Muistutukseni Kulmakorpi I asemakaavaehdotuksesta 8.9.2014. Pienemmällä louhinnalla ja suuremmilla viheralueilla suojataan jätteenkäsittelykeskukselta, Kuusankoski Oyn rakennusjätteenkäsittelylaitokselta ja tulevilta toiminnoilta kantautuvia päästöjä asutuksen keskuuteen ja luonnonsuojelualueelle sekä parannetaan maisemakuvaa.
- s. 40: *"Kaavan toteuttaminen edellyttää kalliolouhintaa, louheen murskausta ja murskeen kuljetuksia..."* Kaavan toteuttaminen ei edellytä murskausta paikan päällä eikä noin massiivisia louhimisia, ks. perusteluni edellä.
- s. 40: *"...Louheen murskaus on kustannustehokkainta toteuttaa louhintapaikalla."* Kyse on siis Espoon kaupungin ahneudesta ja välinpitämättömyydestä asukkaitaan kohtaan.
- s. 40 *"...Eri tuotantoprosesseilla ja tekniikoilla voidaan vaikuttaa ympäristövaikutuksiin, mutta erot eivät ole niin suuria, että vaihtoehtojen välille*

- muodostuisi merkittäviä eroja... " Pelkkää Espoon kaupungin vaikutuksien vähättelyä ja haluttomuutta tarkastella asiaa asukkaiden näkökulmasta.*
- s. 40: "*... Urakoitsijaa ei voida velvoittaa käyttämään tiettyä tuotantoprosessia tai teknologiaa.*" Kylläpä sitä ollaan avuttomia! Kyse ei ole mistään muusta kuin asennevammasta. YVAN kyllä voidaan antaa suosituksia ja Espoon kaupunki voi kilpailuttaa urakoitsijat niin, että tiettyä tuotantoprosessia ja tekniikkaa käytetään, jos vain halutaan
 - s.40: "*Kulmakorpi I asemakaavaehdotus määrittää hankkeen koon. Jos kalliota louhitaan enemmän tai vähemmän asemakaava ei toteudu suunnitellusti.*" Kaavaa on perustellut syyt muuttaa. Louhitaan vähemmän.
 - s. 40: "*Hankeesta vastaa Espoon kaupunki, joka teettää Kulmakorpi I asemakaava-alueen esirakentamisen kilpailutuksen kautta. Espoon kaupunki ei voi etukäteen päättää kuka toteuttaa hankkeen.*" Espoon kaupunki kyllä voi päättää kilpailutuksen ehdot. Kyse on pelkästä haluttomuudesta tarkastella asiaa asukkaiden kannalta.
 - s. 40 : "*... Menetelmien väliset erot havaittuihin vaikutuksiin nähden ovat pieniä.... Suuret investoinnit laskevat hankkeen toteuttamiskelpoisuutta... " Siis ainoastaan raha sanelee asukkaiden viihtyvyyden ja terveyden sekä luonnon kustannuksella. Terveyskustannuksetkin maksavat kaupungille jotain.*
 - s. 40: "*... vaikutuserot jäävät pieniksi... ei voida järjestää eri tavoin vaihtoehtojen välillä... vaihtoehtojen välille ei saada eroja... " Pelkkää sanelupolitiikkaa ja vällyntämättömyyttä asukkaita kohtaan. Vaihtoehtoja ei haluta edes etsiä.*
 - s. 40: "*Hankealueella tai sen läheisyydessä ei ole erityisen herkkiä tai suojeltavia kohteita, joiden huomioiminen hankkeen toteutuksessa voitaisiin järjestää eri tavoin, niin että erot vaihtoehtojen haitallisten vaikutusten välillä olisivat merkittäviä.*" Asutus vain 500 metrin päässä ja Kakarlammen luonnonsuojelualue 200 metrin päässä!?! Teksti on täysin puppua.
 - s. 40: "*Hanke ei liity muihin Kulmakorven tai Ämmässuon alueen hankkeisiin...*" Hankkeen vaikutukset, pölyt, melut kaikkinaiset päästöt kyllä liittyvät muihin alueen hankkeisiin. Sitä on turha yrittää kieltää.
 - siis eri vaihtoehtojen soveltuvuustaulukossa sivullinen näennäisiä perusteluja, joilla vain sanellaan hankkeen toteuttaminen
 - s. 41: "*...tässä YVA-menettelyssä arvioidaan vain kaksi vaihtoehtoa: hanketta ei toteuteta (vaihtoehto 0) ja hanke toteutetaan asemakaavaehdotuksen mukaisesti (vaihtoehto 1) sekä toteutuksen alavaihtoehto (vaihtoehto 1A)... Jos louhinta ja murskaus toteutetaan vaiheittain ja esirakentaminen kestää 6 vuoden sijaan 10 vuotta, yhden vuoden aikana lähiasukkaat altistuvat pienemmille päästömäärille, mutta havaittavaa päästöä (kuten räjäytysäänet) jatkuu useamman vuoden ajan...."* Tässä sentään myönnetään lähiasukkaiden altistaminen päästöille. Asukkaat siis pistetäisiin kärsimään ja sairastumisriski otetaan, valittavana on hitaampi (6v) tai nopeampi 10v) kiduttaminen.
 - "*... YVA-menettelyn tavoitteena on tunnistaa menetelmät lieventää tai ehkäistä hankkeen haitallisia vaihtoehtoja. Tämä tavoite pystytään toteuttamaan ilman, että vaihtoehdosta 1A muodostetaan kokonaan erillinen uusi vaihtoehto 2. " Jaarittelu vaihtoehtojen 1A ja 2 välillä on pelkkää turhaa ja merkityksetöntä pelleilyä. Todellisia vaihtoehtoja ei välitetä edes tarkastella: esim. pienempi louhintamäärä, suuremmat viheralueet, murskaus muualla, murskaus halleissa, louhinta varovaisemmin pienemmälle alueelle tonttien kysynnän mukaan tai alueen jättämisen sellaisekseen*

Ämmässuon jätteenkäsittelyalueelta ja Kuusankoski Oyn alueesta leviäviä päästöjä vastaan. (Katso kohta "Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet"). Ei, kaikki vaan kerralla louhokseksi, tietämättä edes tulevien tonttien menekkiä, asukkaiden viihtyvyydestä, sairastumisriskeistä tai ympäröivästä luonnosta välittämättä.

- 5.3. Elinolot, viihtyvyys ja virkistyskäyttö s. 48: "*Alustavaa ottoaluetta lähimmät asuintalot sijaitsevat noin 500 metrin päässä Kolmperän alueella, hankealueen länsipuolella. Alue on lähinnä omakotialuetta. Asuinkiinteistöjä Kolmperän alueella 0 – 1,5 km säteellä alustavasta ottoalueesta on 28 kpl.*" **Saman sivun taulukon mukaan Kolmperässä asuinkiinteistöjä on kuitenkin 82 kpl, joista 46 vakituista ja 37 vapaaajan kiinteistöä. Suurin osa Kolmperän asutuksesta jää 500- 1000 metrin säteelle. Histaan kiinteistöjä on kirjattu 6 kpl ja 1500 metrin etäisyydelle Nupuriin lähialueineen 58 kpl. Kaikkein eniten ja kaikkein lähimpänä asutusta on siis Kolmperässä.**
- edelleen samassa kohdassa todetaan: "*Hankealueen lähellä ei sijaitse herkkiä häiriintyviä kohteita, kuten päiväkotia tai kouluja....*" joita lähimmillään 1,8 km ja 1,9 km päässä. **Mikä ihmeen luokituskriteeri on se, ettei 500 metrin päässä oleva asutus olisi herkkä häiriintyvä kohde? Koti, jos mikä pitäisi jokaiselle olla rauhoittumisen ja rentoutumisen paikka.**
- 5.5. Melu ja tärinä, s. 52: "*Kulmakorpi I asemakaava-alueella nykyisten kiinteistöjen toiminnot eivät aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristöön.*" Ei pidä paikkaansa. **Asemakaava-alueella meluaa Kuusankoski Oy. Lisäksi ympärillä on yllin kyllin meluavia toimintoja. Niitä on turha vähätellä.**
- s. 52 kuva 23 pääteiden liikenteen meluista todetaan, että ohjearvo 55 dB ylittyy keltaisesta vyöhykkeestä alkaen. **Kun tähän vielä yhdistetään suunnitellut louhinnat ja murskaukset, aiheutetaan asukkaille todella vaikeat olosuhteet. Louhinnan jälkeen, kun Kulmakorven kalliot on poistettu, louhittu alue tulee vain entisestään lisäämään melujen leviämistä niin Turun väylän alueelta kuin Ämmässuon alueelta.**
- 5.6. Ilmanlaatu ja ilmasto s. 53 myönnetään ajoneuvoliikenteen aiheuttamat päästöt. **Tänään alueen liikenteen määräksi ilmoitetaan jo 6.300 autoa vuorokaudessa. Kuitenkaan Ämmässuo-Kulmakorven alueen liikenteen päästöjä lukuisista pyynnöistä huolimatta ei ole tutkittu. Etelä-Kalifornian yliopistossa tehdyn tutkimuksen mukaan liikennepäästöt aiheuttavat huomattavia terveyshaittoja ja ennen aikaisia kuolemia. Katso tarkemmin sivulta 4.**
- kohdissa 5.7.3. ja 5.7.4. pohja- ja pintavesissä tarkastellaan lähinnä vesien korkeutta ja keskivirtaamia. **Vesien kuormitteisuudesta ja hanke-alueen viereisten pohjavesien pilaantumisesta ei mainita mitään. Alueen pilaantuneissa pohjavesissä on mitattu mm. syöpää aiheuttavia PAH-yhdisteitä ja niistä on todettu myös Espoon kaupungin virkistysalueelle läjitettyjen voimalaitosjätteiden kuormittavia ja pilaavia vaikutuksia.**
- **pilaantuneiden pohjavesien puhdistamiseen ei puututa**
- **pilaantuneiden pohjavesien kaasuuntumista tai myrkyllisten kaasujen pääsyä vapaaseen ilmatilaan louhinnan myötä ei puututa**
- **myöskään pilaantuneiden pohjavesien terveydellisistä vaikutuksista ei puhuta**
- **Kolmperän-järvestä ei mainintaa vaikutusalueelle kuuluvaksi, vaikka hankealueen länsiosan pohjavesissä liikaantumista. Hankealueen ja Kolmperä-järven välissä on**

hiekkakannas, joka läpäisee helposti myös pilaantuneet pohjavedet. Järvi on voimakkaasti lähteinen. Jos lähteisiin tuleva pohjavesi saastuu, saastuu myös järvi.

- kohdassa 5.8.2. kasvillisuus s. 61 todetaan: *"..Motocrossajo on levittäytynyt myös suoalueelle ja on vaurioittanut kasvillisuutta kauttaaltaan pahasti, eikä suo-alueilla ole merkittäviä luontoarvoja."* Tässä on jälleen yksi esimerkki Espoon ympäristövalvonnan välinpitämättömyydestä. Ilmeisesti on tarkoituksella haluttu ennakoita, jotta louhintaan voidaan puolustella, kun luontoarvojakaan ei enää ole. Joka tapauksessa tälläkin välinpitämättömyydellä on lisätty asutuksen keskuuteen kantautuvia häiritseviä meluja.
- kohdassa 6.2. Vaikutusalueen raja s.65: *"Louhinnan meluvaikutukset ovat suurimmillaan räjäytysten aikana, jolloin hetkellinen melu kantaan 1-2 km räjäytyksestä. Muuten meluvaikutusten säde louhinta- tai murskauskohtasta on muutamia satoja metrejä."* Teksti on asiaton vaikutusten vähättelyä. Yrityksistä huolimatta meistä asukkaista ei vielä ole saatu kuuroja.
- samassa kohdassa s. 66: *"...Vaikutukset kulttuuriperintöön ja alueen virkistyskäyttöön jäävät todennäköisesti myös alle 500 metrin koska suunnittelun alueen ympärillä ei ole merkittäviä kulttuuriympäristökohteita tai virkistysalueita."* Käsittämätöntä puppua! Välittömästi suunnittelun alueen vieressä on virkistysalue, jolla Valtioneuvoston antamien melujen enimmäisarvot pitää olla päivällä 55 dB(A) ja yöllä 50 dB(A).
- edelleen sama kohta s. 67: *"Ihmisten viihtyvyyteen toiminta voi vaikuttaa enintään 1,5 kilometrin etäisyydelle toimintakohteista – tällöin kyse on esim. ohimenevistä viihtyisyyttä häiritsevistä räjäytysäänistä ja –tärinästä sekä mahdollisesta porausmelusta".* Murskaus unohdettiin. 6-10 vuotta meluja ei ole ohimenevä viihtyisyyttä häiritsevä haitta.
- lisäksi on muistettava, että puolet Kolmperän asutuksesta on loma-asutusta. Näillä alueilla Valtio neuvoston päätöksen mukaan melun enimmäisarvot on oltava päivällä 45 dB (A) ja yöllä 40 dB (A)
- myös järven pinta voimistaa melujen kantautumista
- 6.6. Vaikutukset liikenteeseen. Saman toistoa, katso aikaisemmat kommenttini.
- 6.10. Vaikutukset luonnonoloihin, s. 71: *"Vaikutukset alueen pienilmastoon ja esimerkiksi tuulisuuteen ovat vaikeasti arvioitavissa, mutta oletettavissa vaikutukset jäävät merkitykseltään vähäisiksi."* Pelkkää vähättelyä. On selvää, että louhitut kalliot eivät muodosta enää suojaa Ämmäsuolta kantautuvia tuulia vastaan ja edistävät näin päästöjen leviämistä.
- 6.11.1 Maisemarakenne ja maisemakuva. Katso edellä.
- 6.12. Yhteisvaikutukset alueen muiden hankkeiden kanssa, s.73: *"YVA-ohjelmavaiheessa ei ollut tiedossa suunnitelmia tai hankkeita, joilla ei voisi olla yhteisvaikutuksia Kulmakorpi I hankkeen kanssa."* Onpas konsultilla huono tietotaso.

Pitäisikö konsultti vaihtaa vai onko tämä Espoon kaupungin sanelemaa tekstiä?

- jne, jne, jne
- voi vain toivoa, että yhteistyöviranomaisen puuttuisi asiaan, jotta YVA-menettely saataisiin asialliseksi

- **Syrjintä**

Saman kaavan mukaan, jonka kirjasin viimeisen valitukseni perusteluihin:

Hyvä yhdyskuntasuunnittelu on toimivan yhteiskunnan perusedellytys. Mutta yhdyskuntasuunnittelu, joka vaarantaa ja riskeeraa ympärillä asuvien ihmisten terveyden, viihtyvyyden ja ympäröivän luonnon eikä aidosti halua kuunnella asukkaitaan, ei ole hyvää yhdyskuntasuunnittelua.

Liian lähelle asutusta paisunut jätehuolto, sitä tukevat toiminnot ja vain sitä tukeva kaavoitus sekä häiritsevien toimintojen keskittäminen Ämmässuo-Kulmakorven lähiasutuksen viereen, syrjii ympäröivää asutusta. Tähän syrjintään syyllistyvät niin kaupunkisuunnittelu, lupia puoltaneet viranomaiset, poliittiset päättäjät kuin lupaviranomaisetkin. Toivottavasti tähän saadaan vihdoinkin asennemuutos niidenkin kauniiden ideoiden mukaan, joita osallistuvan Espoon strategiaan on kirjattu. Nykyinen menettely asutusta kohtaa ei osallista, se syrjii.

Ote Suomen Ihmisoikeusliiton kotisivuilta:

"Suomen perustuslakiin on kirjattu yhdenvertaisuuden periaate, jolla tarkoitetaan syrjinnän kieltä ja ihmisten yhdenvertaisuutta lain edessä. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän, häirinnän sekä käskyn syrjiä. Ihmisten lähtökohdat ovat erilaiset, joten samanlainen kohtelu ei vielä takaa yhdenvertaisuuden toteutumista ja yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikille. Tämän vuoksi yhdenvertaisuuslaki myös velvoittaa viranomaiset aktiivisesti edistämään yhdenvertaisuutta ja muuttamaan olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista."

Yhdyn n YVA-ohjelmasta jättämään mielipiteeseen.

Kolmperässä 24.11.2014

Liitteet:

- Muistutus Kulmakorpi I asemakaavaluonnoksesta, 17.4.2013
- Muistutus Kulmakorpi I asemakaavaehdotuksesta, 8.9.2014

Espoon kaupunki
Kaupunkisuunnittelulautakunta
kirjaamo@espoo.fi

MUISTUTUS KULMAKORPI I ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA

Asianumero 3959/10.02.03/2012

Aluenumero 640200

Nähtävillä 11.8. - 9.9.2014

Asemakaavan tiedotus- ja keskustelutilaisuudesta 26.8.2014 ja alueesta käynnistetyn YVA-menettelyn työpajassa 3.9.2014 saamieni tietojen pohjalta uusin asemakaavasta 17.4.2013 jättämäni muistutuksen muutosvaatimukset ja niiden perustelut.

Kyseistä asemakaavaa esitetyssä muodossaan ei tule hyväksyä. Se mahdollistaa jätetoimintojen ja niiden liitännäistoimintojen leviämisen varsinaisen kaatopaikka-alueen ulkopuolelle. Asemakaava ei huomioi Kolmperän lähiasutusta, vaan motittaa asutuksen pahemmin jätetoimintojen ympäröimäksi. Myös Mustanpuron asutuksen läheisyyttä alueen itäpuolella ei ole huomioitu.

Saamieni lisätietojen pohjalta totean edelleen:

- **Asemakaavoitusta ei tule laatia niin, että se toteutuessaan mahdollistaisi Kolmperän asutuksen läheisyydessä olevan alueen massiivisen louhinnan ja kiviaineksen murskauksen (2,3 milj.m³).**
- **Koko Kulmakorven pohjoisosaa (Letkatieltä pohjoiseen) ei tule louhia, vaan se on pidettävä luonnonvaraisena suojaviheralueena (EW) ja sen puustoa havupuuvaltaisena on lisättävä.**
- **Kolmperän asutuksen puolelle (Kulmakorven läntinen alue) on saatava suurempi EW-alue.**
- **Letkatien pohjoispuolelle suunnitellut hankkeet on siirrettävä Letkatien eteläpuolelle (toimistorakennukset ym.).**
- **Asemakaavassa on mietittävä uudelleen jo alun alkaen väärälle paikalle sijoitetun PROY:n nykyisen Kuusakoski Oy:n aiheuttamien haittojen hillintä kaavoituksellisin keinoin. Nykyiseltään toiminnan haitat raskasmetalleineen ja mm. syöpää aiheuttavin PAH-yhdisteineen leviävät Kolmperän asutuksen keskuuteen ja sen viereiselle virkistysalueelle. Vapaassa ilmatilassa suoritettava jätteiden käsittely on saatava loppumaan. Hallitulle rakennusjätteiden käsittelylle on varattava alue siirtämällä se keskemälle kaavoitettavaa aluetta.**

Nykyisen toiminta-alueen länsireunalle on saatava riittävä suojaviheralue (EW) Luonnollisesti koko toiminta on myös toteutettava alkuperäisten lupaehtojen mukaisesti hallissa suljetussa tilassa.

- **Kaavamääräyksiin on ankarasti rajattava, että edellisen kaltaisia terveydellisen riskin ja asumis - & virkistysviihtyisyyttä naapurialueille alentavia toimintoja ei sallita kaavoitettavalle Kulmakorpi I:n alueelle.**
- **Asemakaavaehdotuksesta edelleen puuttuva kevyenliikenteen väylä on toteutettava. Se on toteutettava vaikka kaava-alueen rajausta siirtämällä. Siinä ei ole kyse kuin muutamien metrien siirtämisestä rajausreunaa pohjoisemmaksi.**
- **Mahdollinen Suomenojalta siirtyvä venesäilytys on varauduttava toteuttamaan edellä ehdottamani muutosten mukaisesti asemakaavan jäljelle jääville T-alueille, ei Kolmperän asutuksen viereiselle viheralueelle.**
- **Kaavoituksella on turvattava, että kaupunkisuunnittelussa Kolmperän asutuksen jatkuva ja törkeä syrjiminä saadaan loppumaan.**

Perustelut vaatimuksille:

Riittämättömät suojaviheralueet

Asutuksen viereinen kaatopaikka-alue liitännäistoimintoinen on pohjoismaiden suurin ja yksi Euroopan suurimmista. Alue aiheuttaa moninaisia häiriötä ympäröivälle asutukselle ja luonnolle.

Kaatopaikka-alueen kaavoituksessa ei ole huomioitu sen laajuutta ja toimintojen luonnetta, jotta riittävät suoja-alueet olisi mitoitettavat ja kaavoitettavat kaatopaikka-alueen ympärille. Riittämättömien suojaviheralueiden puutosta on siis edes yritettävä korjata Kulmakorpi I ja muissa kaatopaikka-alueen ympäröivässä kaavoituksessa.

Kolmperän asutuksen viereen kaavoitettu virkistysalue on tarkoitettu asutuksen lähiviheralueena ulkoiluun ja virkistäytymiseen. Virkistysalue ei ole eikä sitä tule käyttää kaatopaikan ja sen liitännäistoimintojen suoja-alueena. Tämä tulee huomioida myös Kulmakorpi I:n riittävien suojaviheralueiden kaavoituksessa.

Raskaat kaatopaikan liitännäistoimintojen T-alueet on rajoitettava pienemmäksi ja lähemmäksi kaatopaikkaa. Suuremmilla suojaviheralueilla on estettävä häiriötekijöiden (melu, pölyt, hajut, liikenne ym.) leviämistä ja kasvamista lähiasutuksen riesaksi. Näin toimien voidaan kaavoittaa ympärille myös kaupungille tuottoisempia alueita esim. Hiistan asutusalue.

Louhinnan ja murskauksen terveydelliset ym. vaikutukset

Nykyisen kaavaehdotuksen mukaan alueelta louhittaisiin 2,3 milj.m³ kalliota. Lisäksi syntynyt louhe suunnitellaan murskattavaksi paikan päällä, josta Kolmperän asutukseen on matkaa vain 400 metriä. Vaihtoehtoa, jossa murskaus suoritettaisiin muualla, ei asutuksen läheisyydessä, ei edes

haluttu harkita toteutettavaksi vaihtoehdoksi käynnistyvässä YVA-menettelyssä. Suunniteltu louhinta ja murskaus aiheuttaisi asutukselle ja ympäröivälle luonnolle 3-10 vuoden vakavavan terveyteen ja asumisviihtyvyyteen vaikuttavan häiriön.

Kaavoitettavan alueen ja sen lähiympäristön pilatut pohjavedet aiheuttavat kaasuuntumista kalliohalkeamissa. Kalliohalkeamiin muodostuva kaasu eri yhdisteinen pyrkii ylöspäin vaikka louhimista ei suoritettaisikaan pohjavesirajaan asti. Kun alue louhitaan, syntyneet myrkkukaasut eri yhdisteinen pääsevät vapaaseen ilmatilaan. Vapautuvista kaasuista metaanien lisäksi mainittakoon mm. rikkivety, joka on hengityksen ja hajuaistin lamauttava myrkkukaasu. Lisäksi kaavoitettavan alueen pohjavesivirtauksissa on todettu mm. PAH-yhdisteitä, jotka aiheuttavat mm. syöpää. Kaatopaikka-alueilla syntyy mikrobitoimintojen seurauksena mm. vinyylikloridia, ihmiselle yhtä vaarallisemmaksi luokiteltavaa myrkyä. Eri kaasujen muodostamat yhdisteet ovat tutkimatta. Vapaaseen ilmatilaan päästessään ne muodostavat pahan terveystriskin ympäröivälle asutukselle ja eläimistöille.

Lisäksi louhimalla koko alue suunnitellun mukaisesti, edesautetaan varsinaiselta kaatopaikka-alueelta leviävien hajujen, pölyjen ja melujen leviämistä. Nykyisellään alueen kalliorinteet ja puusto on edes pieneltä osaltaan hillinnyt sitä. Ehdotetuilla kaavalla ja alue tasaiseksi ja aukeaksi louhimalla häiriötekijöiden leviämistä vain pahennettaisiin. Kaatopaikka-alue on jo entisessäänkin todettu tuuliseksi. Tuulet kuljettavat pölyt, hajut, raskasmetallit ja ympäristömyrkyt.

Louhinta ja kiviaineksen murskaus aiheuttaa siis pahan haju-, pöly-, melu- ja liikennehaitan, jotka kaikki yhdessä ja jokainen erikseen vaikuttavat lähiasutuksen, pahiten Kolmperän asuinalueen, tonttien arvon alennukseen, viihtyvyyteen, virkistyskäyttöön ja asukkaiden terveyteen. Aiheutuvat haitat ja häiriöt ovat kohtuuttomia eikä niin toteutuessaan asukkaille jää muuta vaihtoehtoa kuin valituskierte.

Kuusakoski Oy:n ja sen kaltaisten yritysten toiminta, kaavamääräyksillä vaikuttaminen

Lisäksi, jos esitetty kaavaehdotus hyväksyttäisiin, se ei antaisi asukkaille minkäänlaisia takeita alueen tulevasta kehityksestä. Asukkaille on ilmoitettu, ettei vielä tiedetä minkälaisia yrityksiä kyseiselle alueelle tulee. Itseasiassa asukkaille ei edes anneta minkäänlaista varmuutta siitä tulisiko alueelle 10 Kuusakoski Oy:n kaltaista ympäristöä raskaasti häiritsevää ja kuormittavaa toimijaa. Siksi kaavamääräyksiin on ankarasti rajattava, että edellisen kaltaisia terveydellisen riskin ja asumis- & virkistysviihtyvyyttä alentavia toimintoja ei sallita kaava-alueelle ja lähiasukkaiden riesaksi.

Kolmperän asutuksen kaavoituksellinen motitus kaatopaikkatoimintojen taakse, turvallisten ulospääsytien puute

Nykyisillä suunnitelmilla ja asemakaavaehdotuksella Kolmperän asutusalue motitetaan entistä paremmin jätetoimintojen taakse.

Kolmperän asutuksen ainoa ulospääsytie kylältään on Nupurintie. Hirville ja metsän eläimille suunnitellaan viherkaistaleita liikkumiseen. Kolmperän asukkaiden kohdalla tällainen tarve unohtetaan tyystin. Nupurintien metsäiset laitamat olisivat miellyttävämmät katsella, kuin kaatopaikkatoimintojen liitännäistoiminnot. Puustoisien ja kalliorinteisen suoja-alueen terveydellinen merkitys on kiistaton.

Kevyenliikenteen väylää on luvattu asutukselle Kolmperän liittymään saakka jo vuosia aina 80-luvulta asti. v. 2000 sitä vaativat myös Espoon kaupunginvaltuuston jäsenet. Kevyenliikenteen väylää lupailtiin jossain vaiheessa toteuttaa Kulmakorpi I:n kaavoituksen yhteydessä. Se puuttuu kaavoituksesta edelleen. Perustelu, että k.o. väylä jäisi nyt käsiteltävän kaavoitusalueen ulkopuolelle, ontuu. Siirtämällä kaavaehdotuksen rajausta muutamalla metrillä ratkaisu tähänkin löytyisi. Kyse on poliittisesta tahdosta ja liikenneturvattomuuden aiheuttamien riskien sekä vammautumisen aiheuttamien kustannusten tunnustamisesta.

Kevyenliikenteen väylä tarvitsee myös riittävän viherkaistaleen. Kävelen ja pyöräillen asukkaiden turvana leviäviä pölyjä ja hajuja vastaan ei ole edes auton suljettavia ikkunoita tai auton ilmastointia. Kevyenliikenteen väylän tarpeellisuudesta ja liikenneturvallisuuustekijöistä olen perustellut tarkemmin mm. jo aikaisemmassa kaavamuistutuksessani 17.4.2013.

Mahdollinen Suomenojalta siirtyvä venesäilytys

Venesäilytyksen siirto Ämmäsuolle tai Kulmakorpeen, rannikolta hankalien kuljetusmatkojen päähän, ei kuulosta järkevältä. Jos niin kaikesta huolimatta aiotaan tehdä, on säilytysalueeseen varauduttava Kulmakorpi I asemakaavoituksen yhteydessä.

Venesäilytystä ei tule toteuttaa Kolmperän asutuksen viereiselle viheralueelle. Viheralue on saanut lainvoiman ja kaavamääräysten mukaisesti alue on varattava ulkoilu- ja virkistyskäyttöön. Ajoneuvovarastot eivät ole kaavamääräysten mukaista toimintaa k.o. alueella. Valituksien jälkeen Espoon kaupunki joutui siirtämään viheralueelta romuautovaraston pois. Nyt sinne kaavillaan venevarastoa. Säilytettävä ajoneuvolaji vaan muuttuisi. On muistettava, että kaikki aukeat varastopaikat vievät tilaa viheralueen puustolta, joka on tarpeen kaatopaikalta ja kaavoitettavalta Kulmakorpi I alueelta leviäviä mm. Kuusankoski Oy:n toiminnoista aiheutuvia haittoja vastaan. Viheralueen puustoa on hoidettava ja sitä on istutettava lisää

Sijoittamalla mahdollinen venesäilytyspaikka Kulmakorpi I:n jäljelle jääviin T-alueille, ei siitä olisi pahempaa haittaa hiljaisena varastoalueena.

Muilta osin uusin varsinaisen kaavamuistutukseni vaatimukset ja perustelut. Asukkaiden ja ympäröivän luonnon asemaa ajatellen pyydän paneutumaan kirjoituksiini uudelleen.

Kolmperässä 8.9.2014

Kirjoittamaani yhtyy myös

Liitteet:

- Muistutus Kulmakorpi I asemakaavasta esitetyin liittein 17.4.2013

Tiedoksi:

- Jukka Mäkelä (jukka.makela@espoo.fi)
- Espoon ympäristöterveydenhuolto, Maria Lehtinen (maria.lehtinen@espoo.fi)
- Espoon ympäristökeskus, Tarja Söderman (tarja.soderman@espoo.fi)
- Espoon Tekninen keskus (olavi.louko@espoo.fi)
- HSY Vesi, Toni Haapakoski (toni.haapakoski@hsy.fi)
- HSY Jätehuolto, Juha Uuksulainen (juha.uuksulainen@hsy.fi)
- Kuusakoski Oy, Petri Halonen (petri.halonen@kuusakoski.com)

Espoon kaupunki
Kaupunkisuunnittelulautakunta
kirjaamo@espoo.fi

MUISTUTUS KULMAKORPI I ASEMAKAAVASTA

Asianumero 3959/10.02.03/2012

Aluenumero 640200

Kyseistä asemakaavaa esitetyssä muodossaan ei tule hyväksyä. Se mahdollistaa jätetoimintojen ja niiden liitännäistoimintojen leviämisen varsinaisen kaatopaikka-alueen ulkopuolelle. Asemakaava ei huomioi Kolmperän lähiasutusta, vaan motittaa asutuksen pahemmin jätetoimintojen ympäröimäksi. Myös Mustanpuron asutuksen läheisyyttä alueen itäpuolella ei ole huomioitu.

- **Kaavoitusalueen häiriötekijät**

Häiriötekijöihin mielletään asemakaavaehdotuksessa lähinnä liikenteen melu. Unohdetaan, että raskaan liikenteen päästöjen lisäksi laajan HSY:n kaatopaikka-alueen ja esim. Kuusakoski Oy:n toiminnot aiheuttavat paitsi meluja myös erilaisia pöly-, haju- ja kaasupäästöjä ilmaan, päästöjä maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin. Kiitettävää on, että tässä kaavaehdotuksessa, monista muista selvityksistä poiketen, rehellisesti vihdoin myönnetään liikenteen kasvu ja sen aiheuttamat vaaratekijät.

Jätetoimintoja tukevana teollisuusalueena kaavoitettava alue tulee lisäämään häiriötä.

Toiminnoista ilmoitetaan tulevan pitkäaikaisia. Siksi niiden vaikutuksia tulee tarkastella tosiasiat huomioiden.

- **Kaavoitusalueen ympäristö**

Kaavoitusalueen ympäristönä kirjataan jätetoiminnot ja kaavoitusalueen toimintojen pyritään täydentävän niitä.

Kaavoitusalueen ympäristönä unohdetaan jälleen asutuksen läheisyys. Systemaattisesti kaikissa Ämmässuon hankeselvityksissä etäisyydet lähiasutukseen ilmoitetaan väärin.

Lähimmän asutuksen ilmoitetaan sijaitsevan lähes kilometrin etäisyydellä alueesta (s. 13, kohta 5.4). Lähin Kolmperän asutus on n. 400 metrin päässä kaavoitusalueesta. Koska Kolmperän asutuksen lähivirkistysmahdollisuuksia ja suoja-alueita on nakerrettu systemaattisesti, tämäkin virheellisesti ilmoitettu etäisyys on asutukselle hyvin merkittävä.

• **Kolmperän asutuksen ulospääsytiät**

Kolmperän asutusalue on täysin motitettu jätetoimintojen ympäröimäksi.

Asutukselle ei ole muuta turvallista ulospääsytiätä piskuiselta, mutta viihtyisältä asuinalueeltaan kuin ajaa autollaan ulos virkistäytymään turvallisemmille ja viihtyisimmille alueille. Turvallista ulospääsyä alueeltaan asukkailla ei ole kävelen tai pyöräillen.

Itse muutin alueelle ympäröivien loistavien virkistysalueiden vuoksi. Todellisuudessa Kolmperän viereinen virkistysalue osoittautui Espoon kaupungin tuhkien, rakennusjätteiden ja ylijäämämaiden läjitysalueeksi. Kauhalan laajat ulkoilualueet on suurelta osin jätetty HSYn kaatopaikan alle tai sen taakse ulottumattomiin. Suora yhteys Nuuksioon on suljettu meiltä vilkasliikenteisellä Turun moottoritillä tai tuolla kevyelle liikenteelle toivottomalla Nupurintiellä.

Ämmässuon päästöjen vuoksi sairastuin itse kuolettavasti ja parantumattomasti. Metsäalueille en enää pääse. Olen sidottu happilaitteisiin. Minun pitäisi siis liikkua avustajakoiran ja happipulloni kanssa invamopolla raskaan jäterallin keskellä Nupurintiellä. Invamoponi ja koirani vievät yli metrisen leveyden enkä suin surminkaan mahdu n. 30 cm piennaralueeseen. Lisäksi jäterallin pölyn & kuraroiskeiden keskellä liikkuminen on alentavaan ja hengitykselleni mahdotonta. Liikenteen lyijy- ja pakokaasukatkuista ei avustajakoiranikaan pesutta säästy.

Nupurintiellä liikkuminen ilman autoa on vaarallista ja liikenneturmille altistavaa.

Kolmperän asutusalueella on myös pieniä lapsia. On vain ajan kysymys kuinka kauan pieni asutusalue riittää heille. Olenkin jo nyt nähnyt pienten kolmperäläisten leikkivän polkupyörineen Nupurintiellä.

Asutus on jo kohtuuttoman pitkään ja kuin ihmeellä liikenneturmia vältellen odottanut luvattua kevyenliikenteen väylää. Sen toteutumattomuudessa on kävelty myös Espoon kaupunginvaltuuston jäsenten kannanoton yli.

Kaupunginvaltuuston jäsenet esittivät jo vuonna 2000, että ”Nupurintien varteen aina Kirkkonummen rajalle asti rakennetaan kevyenliikenteen väylä. Vaikka tie on tiettävästi Tielaitoksen tie, niin siitäkin huolimatta”.

Tässä kaavoitusehdotuksessa esitetään, että Nupurintien kevyenliikenteen väylä tulisi jatkaa Kulmakorpeen saakka tai jonnekin Joulupukin kesämökille (s. 12, kohta 5.2). Saakoon joulupukki kevyenliikenteen väylän, mutta ennen kaikkea:

kevyenliikenteen väylä tulee toteuttaa viivyttämättä ja ensitilassa ulottuen ainakin Kolmperän asutusalueen risteykseen.

Kaatopaikkaliikenne suunnitellaan ohjattavan suoraan moottoritie liittymästä Kulmakorventien kautta Ämmässuolle. Kiitos! Tätä odotamme hartaasti. Sillä autetaan Nupurintien turvallisuutta ja liikkumisen miellyttävyyttä.

Kaatopaikka ja sen liitännäistoimintojen liikenteen ohjaamista Kulmakorven tielle tulee kiirehtiä. Kulmakorven tien käyttämisen ei tarvitse odottaa edes Kulmakorpi I asemakaavan toteutumista.

- **Yhdyskuntatekninen huolto, vesi ja asemakaavoitusohjelmat**

Kohdassa 4.3.4. s. 11 todetaan: *"Alue on helposti liitettävissä olemassa olevaan verkostoon, alueen kunnallistekniikka rakennetaan pääsääntöisesti ennen tonttien luovuttamista."*

Hyvä näin, mutta miksi vieressä oleva Kolmperän asutus ympäristöllisistä tekijöistä huolimatta vuodesta toiseen sivuutetaan vesihuollon järjestelyistä? Asiassa on kävelty yli Espoon kaupunginvaltuuston jäsenten näkemysten yli.

Espoon kaupunginvaltuuston jäsenet esittivät kunnallistekniikan rakentamista Kolmperän alueelle jo vuonna 2000. Asia on edelleen hoitamatta.

Kunnallistekniikka tuli rakentaa kiireellisenä vuosien 2001-2002 aikana. Espoon tekninen lautakunta on myös käsitellyt asian ja tehnyt siitä päätöksen. Ympäristölautakunta on antanut asiasta puoltavan suosituksen v. 2011. Mutta edelleenkin Kolmperän asutusalue ei kuulu HSYn Veden kunnallistekniikan toteutumisen suunnitelmiin vuosille 2013- 2022.

Kolmperän asutuksen jatkuva ja törkeä syrjiminä kaikkien muiden hankkeiden verukkeella on loputtava. Kolmperän kunnallistekniikka on saatettava kuntoon pikaisesti. Asutuksen vierestä kulkeva verkosto on jo valmis, eikä sen toteuttamiseen Kolmperässä tarvitse odottaa edes Kulmakorpi I asemakaavan lainvoimaisuutta.

Edelleen Espoon kaavoitusohjelmassa v. 2000 todetaan Kolmperän kohdalta: *"Uuden lain mukaan asemakaavaksi muuttuneen vanhan rakennussuunnitelman muuttaminen vaatimuksia vastaavaksi asemakaavaksi; pientaloalueen kehittäminen. Arkkitehti Leena Kaasinen p. 869 4150"*. Mihin nämä suunnitelmat ovat unohtuneet?

Kolmperän asemakaavoitus piti toteuttaa jo kauan ennen Kulmakorpi I asemakaavoitusta.

- **Kulmakorpi I kaavoitusalueen suojaviheralueet riittämättömät**

Sivulla 13, kohdassa 5.4 todetaan: *"Alueen luonnonolot muuttuvat oleellisesti ja monien kasvien ja villieläinten elinmahdollisuudet alueella eivät ole mahdollisia rakentamisen jälkeen."*

Kaavoitusalueen suojaviheralueet ovat riittämättömät. Riittävät suojaviheralueet ovat tarpeen ympäröivien ja toteutuessaan Kulmakorpi I tuottamien häirliöiden vuoksi.

Kaavaehdotuksessa myönnetään, että alue on tuulinen. Itse tuulisuus ei ole pahin tekijä. Pahin tekijä on se, että

tuuli levittää asutuksen keskuuteen laajan kaatopaikkaryppään ja mm. Kuusakoski Oyn myrkyllisiä ilmanpäästöjä. Kun näitä toimijoita ei tunnuta saavan kuriin jarruttaisi ilmanpäästöjen leviämistä asutuksen keskuuteen edes runsas puusto.

Riittäväällä puustolla ei siis ole yksin visuaalinen merkitys, joka sekin on tärkeä monotonisen ja odotettavasti ruman teollisuusalueryppään peittämiseksi.

Puuston merkitys visuaalisuuden lisäksi on terveydellinen päästöjen jarruttamiseksi.

Asukkaillekin pitäisi järjestää terveellinen viherkäytävä alueeltaan ulos. Lisäksi runsas puusto vaimentaisi melujen leviämistä Turun väylältä ja kaavoitettavalta Kulmakorpi I jätetoimintoja tukevalta teollisuusalueelta. Puuston pitäisi olla havupuuvältaista, jotta se toimisi tehokkaana eristäjänä myös talvella.

Sama havupuuston tarve koskee myös Kolmperän asutusalueen ja kaavoitettavan Kulmakorpi I teollisuusalueen välistä lainvoimain saanutta "virkistysaluetta". Olen ymmärtänyt, että välinpitämättömyyttään Espoo aikoo jättää virkistysalueen puskittumaan pelkän pajukon ja leviävien puojen ym. allergiaoireita lisäävien rikkaruohojen varaan. Tiheä havumetsä estäisi edes osittain Kulmakorpi III sijaitsevan Kuusakoski Oyn ja Ämmässuon HSYn päästöjen leviämistä Kolmperän asukkaiden keskuuteen. Itse asiassa koko rakennusjätteiden käsittelylaitoksen, Kuusakoski Oyn sijoitus Kulmakorpi Issä virkistysalueen viereen on osoitus äärimmäisen huonosta kaupunkisuunnittelusta: ulkoilmassa jätteiden mylläämisen ja jäteläjien kohoaminen kymmeniin metreihin virkistysalueen välittömässä läheisyydessä haju-, melu ja myrkyllisine pölypäästöjen on mahdotonta rajautua virkistysalueen rajalle. Toiminnanharjoittajan YVA-menettelyssä lupaamiin keinoihin ja niistä otettuihin vapauksiin aina vesipäästöjä myöten tulisikin valvovien viranomaisten puuttua. Käsittämätöntä myöskin oli Ämmässuon asemaakaavoituksen asukastilaisuudessa asemakaavateknikon vakuuttelu, että karttamerkinnoista huolimatta virkistysalueelle ei sijoiteta lennokkikenttää. Hänen antamansa tieto oli tarkoituksellisesti yhtä harhaan johtavaa kuin aikaisemmin antamansa tieto, että Kolmperän asutusalueen rakennuskaava olisi jo päätetty purkaa eikä asukkaiden kannattasi asialle enää tehdä mitään. Toivottavasti Espoon virkamiehiin voi jatkossa luottaa ja asutuksen vierestä häiritsevä lennokkikenttä poistetaan ja kenttäaukio istutetaan suojaavalla puustolla.

Kolmperän asutuksen viereisen virkistysalue pitää saada toimimaan asutuksen lähivirkistysalueena eikä alnoastaan asutuksen ja kaavoitettavan Kulmakorpi I jäteteollisuusalueen & kaatopaikka-alueen välisenä suoja-alueena.

Siis kiitos, ei enää Kuusakoski Oyn kaltaisia toimijoita Kulmakorpi I alueelle, kun niiden toimintatapoja ei saada kuriin. Ei sittenkään vaikka rakennusjätteen hyödyntäminen, olisi mielekästä. Kulmakorpi I asemakaavoituksen yhteydessä tulee Kuusakoski Oy:n olemattomille reunavalleille istuttaa enemmän suojaavaa havupuustoa ja yrityksen toimintojen sijoittaminen ja varastot alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti tulee sijoittaa halliin eikä vapaaseen ulkoilmaan. Samoin HSYn loputtomalle paisumiselle Ämmäsuon kaatopaikka-alueella ja vielä Kulmakorven alueelle tulee löytyä loppu.

• **Muutosvaatimukset Kulmakorpi I asemakaavaan**

Edellä kerrottuun perustuen:

- **koko ns. Letkatien ja Nupurintien välinen alue tulee jättää runsaspuustoiseksi suojaviheralueeksi. Jos jo olevaa puustoa ei ole riittävästi sitä tulee istuttaa alueelle lisää. Suunniteltu T-alue tulee siis tällä alueella jättää toteuttamatta.**
- **tälle alueelle, Nupurintie viereen tulee rakentaa kevyenliikenteen väylä. Myös kevyenliikenteen väylän ja Nupurintien väliin tulee istuttaa riittävästi puustoa ja pensaita. Ne suojaisivat edes hiukan pölyiltä kevyenliikenteen väylällä liikkuja.**
- **kevyenliikenteen väylä ja sen alla rakennettava kunnallistekniikka ja vesihuolto tulee rakentaa viivyttämättä Kolmperän asutukselle. Toteutuksessa ei tule odottaa muun Kulmakorpi I asemakaavan toteutumista.**
- **alueen toiminnoista johtuva likainen ja pölyinen Nupurintie tienvierineen ja kevyenliikenteen tien alueet tulee varautua siivoamaan, puhdistamaan ja suihkuttamaan vedellä säännöllisesti. Vedellä suihkutus puhdistaa edes hiukan tieltä ja sen vieristä nousevia pakokaasu- ja lyijypäästöjä. Syntyneet likavedet tulee ohjata asianomaiseen käsittelyyn.**
- **koko Letkatien pituudelta, läntistä EV- suojaviheraluetta lukuun ottamatta, tulee varata tiivis liike- ja toimistotilojen rivistö. Näin laajennettu korttelialue K muodostaisi suojaavan muurin etelästä kantautuville päästöille. Lisäksi K aluetta tulee laajentaa niin, että alueelle saadaan enemmän ns. puhtaita, ei ympäristöä rasittavia toimintoja.**
- **teollisuus- ja varastohallien sijoittelussa tulee huomioida, että käsiteltävät materiaalit ovat herkästi syttyviä. Tämän vuoksi hallien sijoittelu turvallisuussyistä on oltava riittävän väljää. Alueelle on tehtävä palo- ja pelastussuunnitelma, jonka hälytystilanteissa on tavoitettava lähiasutus ajoissa. Asutusta ei tule jättää pelkkien jälkikäteisten lehtiutisointien varaan.**

- **kaavoitusalueen läntiseen ja itäiseen päihin on varattu huoltoaseman korttelialueet, LH. Läntinen LH alueen pilaantunut maaperä on puhdistettava. Huoltoaseman on suunniteltava palvelemaan myös asutusta. Lisäksi esim. huoltoaseman yhteyteen saatava puhtas ja viihtyisä esim. elintarvikekioskikahvila, josta asutuskin voisi täydentää ruokaostoksiaan. Nykyiseltään ruokatarvikkeiden pikkutäydennykset vaativat kohtuuttoman ajomatkan Veikkolaan tai Espoon keskukseen.**
- **Kulmakorven asemakaavassa ohjeellisena rautatieliikennettä varten varattua aluetta (r1) en löytänyt kaupungin nettisivujen kartoista. Mikäli r1-alue tulisi lohkaisemaan asemakaavan suunniteltuja suojaviheralueita ja niiden ehdotettuja lisäyksiä, vastaavat suojaviheralueet tulee korvata jäljelle jäävistä T-alueista.**

Vielä lopuksi:

- **Kaavoitusalueen nivoutuminen kaava-alueen eteläpuolen mahdolliseen moottoriurheilualueeseen ja kaava-alueen nimistö**

Todetaan, että ”*Kulmakorventie mitoituksessa on otettu huomioon myös mahdollinen moottoriurheilualan sijoittuminen kaava-alueen eteläpuolelle*” (s.11, kohta 4.3.2.). Edelleen saman sivun kodassa 4.6 kerrotaan nimistön aihepiirin perustuvan moottoriurheiluun. On täysin yks’hailee onko jäteralliin varatun tiestön nimistönä Letkatie, Jarrukahva tms. vai esim. Valituksentie tai Muutospolku. Nimillä askarointi kuitenkin kertoo, että kaupunki jyrää väkisin täysin vastoin asukkaidensa tahtoa moottoriurheilualuetta kaava-alueen eteläpuolelle. Samalle alueelle kaavailtua moottoriurheilualuetta (15ha?) asukkaat vastustivat jo 90-luvun lopulla keräten Nuusio Omakotiyhdistyksen johdolla yli 7000 nimen adressin. Moottoriurheilualan haitat lieveilmiöineen tiedetään laajoiksi ja siksi laajaksi muodostui sen vastustuskin asukkaista ja lähimaastoa virkistyskäyttöön käyttävistä ulkoilijoista. Iso adressimappi luovutettiin Espoon kaupunginhallituksen kokouksessa silloiselle kaupunginjohtaja Marketta Kokkoselle. Jo tämän selkokiehisen viestin olisi kuvitellut vaikuttavan Espoon virkamiehiin ja päättäjiin. Mutta ei, jälleen asukkaiden näkemykset yritetään sivuuttaa. Vaikka edellä kerrottu ei varsinaisesti koske nyt kaavoitettavaa aluetta, kaavoitettavan alueen nivoutumista väkisin asukkaiden riesaksi työnnettävään moottoriurheilualuetta vastustettiin jo 90-luvun lopulla ja sitä tullaan vastustamaan edelleen. Odotettavissa olevan oikeustaistelun lisäksi täytyy toivoa, että moottoriurheilun harrastajat ja sen piiriin nuorisoaan ohjaavat vanhemmat olisivat siksi valveutuneita, että hakeutuisivat kaatopaikan löyhkistä terveempiin harrastepiireihin. Jokaiselle harrastevapaus, mutta harrasteet eivät saa häiritä muita. Ämmäsuon lähiympäristön asukkaat ovat jo ylläritettuja alueen toimintojen meluista ja muista päästöistä. Moottoriurheilutoiminnot eivät ole yhteiskunnan toimintojen kannalta välttämättömiä. Käytettäkään moottoriurheilutoimintoihin jo valmiita rakennettuja alueita esim. Vantaalla tai Riihimäellä. Kiitos, että kaavoituksen myötä motocrossradan siirtyminen asutuksen vierestä sinetöityy.

Yhdyn myös
muistutukseen.

16.4.2013 kirjoittamaan

Kolmperässä 17.4.2013

Kirjoittamaani yhtyy myös

Liitteet:

- Huomautus Kolmperän rakennuskaavan purkamisesta 1999
- Kirjelmä Tielaitos, Tiehallinto: Maantie 110 (Nupurintie) tiesuunnitelman laatiminen: kevyenliikenteen järjestelyt Brobackan tiestä Veikkolaan, vuodelta 2001
- Muistutus Espoon kaupunginhallituksen kirjaamoon ja tiehallintoon Uudenmaan tiepirille koskien tiesuunnitelmaa Maantie 110 välillä Kehä III – Ämmässuon, kevyen liikenteen yhteydet, Espoo. vuodelta 2002
- Espoon kaupunki, Tekniselle keskukselle osoitettu muistutus Espoon vesihuollon kehittämissuunnitelmaan 2013-2022, vuodelta 2013
- Espoon ympäristölautakunnan suositus kunnallistekniikan järjestämiseksi Kolmperään vuodelta 2012

Tiedoksi:

- Jukka Mäkelä (jukka.makela@espoo.fi)
- Espoon ympäristöterveydenhuolto, Maria Lehtinen (maria.lehtinen@espoo.fi)
- Espoon ympäristökeskus, Tuula Hämäläinen-Tyynilä (tuula.hamalainen-tyynila@espoo.fi)
- Espoon Tekninen keskus (olavi.louko@espoo.fi)
- HSY Vesi, Toni Haapakoski (toni.haapakoski@hsy.fi)
- HSY Jätehuolto, Juha Uuksulainen (juha.uuksulainen@hsy.fi)
- Kuusankoski Oy, Petri Halonen (petri.halonen@kuusakoski.com)